

สภาพทั่วไปของจังหวัดกระบี่และอำเภอ เมืองกระบี่

1. สภาพทั่วไปของจังหวัดกระบี่

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดหนึ่งใน 14 จังหวัดของภาคใต้ ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน (มหาสมุทรอินเดีย) มีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ประมาณ 966 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 4,624.30 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ 5.71 ของพื้นที่ภาคใต้ แบ่งการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ คือ อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอคลองท่อม อำเภออ่าวลึก อำเภอเขาพนม อำเภอเกาะลันตา อำเภอปลายพระยา และกิ่งอำเภอลำทับ มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอทับปุด จังหวัดพังงา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอทุ่งสง อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราชและอำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง และทะเลอันดามัน

ทิศตะวันตก ติดต่อกับทะเลอันดามัน

1.1.1 เขตการปกครอง

ก. การปกครองจังหวัดกระบี่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 51 ตำบล 328 หมู่บ้าน (ในเขตเทศบาล 2 ตำบล นอกเขตเทศบาล 49 ตำบล) ตารางที่ 3.1

ข. การปกครองส่วนท้องถิ่น แบ่งการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 เทศบาลเมือง ได้แก่ เทศบาลเมืองกระบี่ และสุขาภิบาล 5 แห่ง

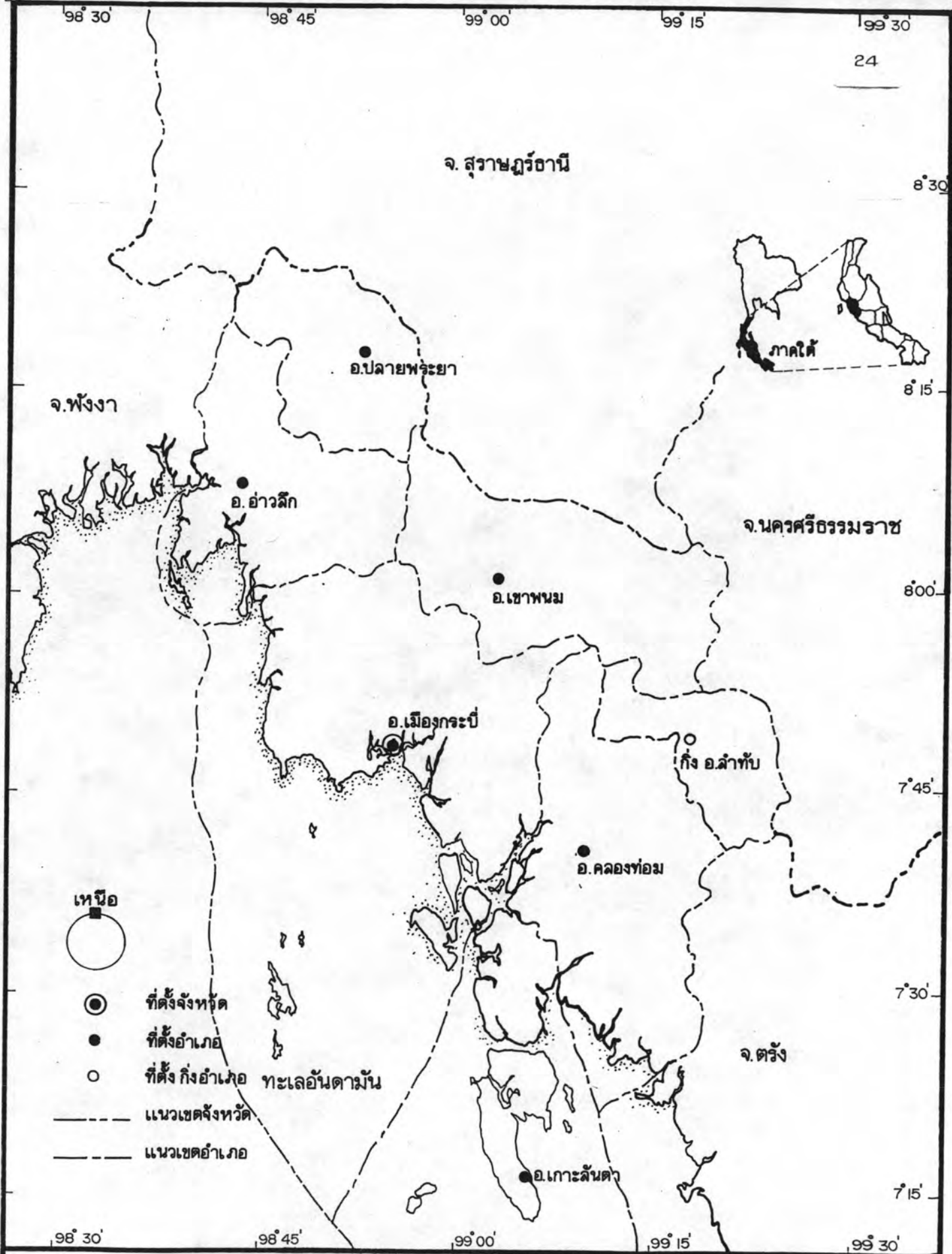
	เขตอำเภอ	พื้นที่ ตร.กม.	ความหนาแน่น คน/กม. ²
สุขาภิบาล			
เหนือคลอง	เมือง	4.00	844
เขาพนม	เขาพนม	12.92	255
เกาะลันตาใหญ่	เกาะลันตา	0.807	1,047
คลองท่อมใต้	คลองท่อม	2.70	1,040
คลองพน	คลองท่อม	7.65	309
แหลมสัก	แหลมสัก	7.00	466
เทศบาลเมือง			
กระบี่	เมืองกระบี่	19.00	937

ที่มา: ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น จังหวัดกระบี่: 2532

ตารางที่ 3.1 การแบ่งเขตปกครองจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2533

ลำดับ ที่	อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ตำบลในเขต เทศบาล	ตำบลนอกเขต เทศบาล	หมู่บ้าน	ครัวเรือน	เทศบาล	สุขาภิบาล	ห่างจากตัว จังหวัด
1	อำเภอเมืองกระบี่	834.024	2	16	113	-	1	1	-
2	คลองท่อม	1,003.036	-	7	55	-	-	2	42
3	อ่าวลึก	847.13	-	9	45	-	-	2	41
4	เกาะลันตา	472.396	-	5	28	-	-	1	109
5	เขาพนม	659.87	-	6	43	-	-	1	39
6	ปลายพระยา	470.852	-	4	29	-	-	-	75
7	กิ่งอำเภอลำทับ	337.00	-	2	15	-	-	-	67
รวมทั้งจังหวัด		4,624.30	2	49	328	-	1	7	

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, ผู้ตรวจราชการส่วนท้องถิ่น จังหวัดกระบี่ : 2533

การศึกษาแนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แฉดง ที่ตั้ง และเขตปกครอง จ.กระบี่

■ มาตราส่วน 0 5 10 5 20 กิโลเมตร

สำนักผังเมือง

■ แผนที่ 3.1

การศึกษาแนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แฉดง ที่ตั้งชุมชน เทศบาล และสุขาภิบาล

■ มาตรการอื่น 0 5 10 15 กิโลเมตร ■ ที่มา ฉากนั้กผังเมือง

1.1.2 ภูมิประเทศ ภูมิประเทศประกอบด้วยภูเขา ที่ราบ และเกาะ มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 166 กิโลเมตร ที่อุดมไปด้วยป่าชายเลน เช่น ไม้แสม ไม้โกงกาง เนื่องจากจังหวัดกระบี่มีอาณาเขตติดกับทะเล จึงทำให้มีเกาะแก่งมากมาย ประมาณ 130 เกาะ แต่เป็นเกาะที่มีประชากรอาศัยอยู่ 13 เกาะ เกาะที่มีประชากรอาศัยอยู่ และเป็นที่ตั้งของอำเภอเกาะลันตา ซึ่งพื้นที่ของอำเภอนี้เป็นเกาะทั้งหมด มีรวมด้วยกัน 52 เกาะ มีเกาะใหญ่ 3 เกาะ คือ เกาะลันตาใหญ่ อันเป็นที่ตั้งของตำบลเกาะลันตาใหญ่ และเป็นที่ตั้งของอำเภอเกาะลันตาน้อย เป็นที่ตั้งของตำบลเกาะลันตาน้อย และเกาะกลางเป็นที่ตั้งของตำบลเกาะกลาง และตำบลคลองยาว การเดินทางไปเกาะลันตาไปจากท่าเรือท่าอ่าว ตำบลคลองพน และท่าเรือบ่อม่วง ในเขตอำเภอคลองท่อมมาได้ ส่วนเกาะที่สำคัญและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของจังหวัดคือ เกาะพีพี ซึ่งอยู่ในท้องที่ของตำบลอ่าวนาง อำเภอเมืองกระบี่

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดกระบี่จะแตกต่างกันระหว่างบริเวณตอนเหนือและตอนใต้ของจังหวัด ทางบริเวณตอนเหนือประกอบด้วยเทือกเขายาว ๆ ที่ทอดตัวไปในแนวเหนือใต้ตัดขวางพื้นที่สลับกันไปกับสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาดและลอนชัน มีที่ราบชายฝั่งทะเลทางด้านตะวันตก ทางบริเวณตอนใต้ ในส่วนเหนือจะมีสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่แบบเขา กระจัดกระจายปะปนไปกับสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่น ยกเว้นตอนใต้สุดและตะวันตกเฉียงใต้สุด จะเป็นสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาด จนถึงค่อนข้างราบเรียบที่มีเขาโดดเดี่ยว (Monadnock) ปรากฏอยู่เป็นแห่ง ๆ ห่าง ๆ กัน ทั้งหมดนี้จะลาดต่ำลงสู่ที่ราบชายฝั่งทะเลตอนใต้สุดหรือตะวันตกเฉียงใต้สุด

1.1.3 ภูมิอากาศ (แผนที่การชี้ที่ดิน จังหวัดกระบี่ กรมพัฒนาที่ดิน: 2531: 2) จากการจำแนกตามระบบของ "Koppen" จังหวัดกระบี่มีภูมิอากาศแบบมรสุมในเขตร้อน (Tropical monsoon climate "Am") จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดที่อยู่ทางฝั่งตะวันตกของแหลมไทย สภาพภูมิอากาศจะแตกต่างออกไปจากภาคอื่น ๆ ของประเทศ (แม้แต่ภาคใต้ฝั่งตะวันออก) เนื่องจากสถิติภูมิอากาศของจังหวัดกระบี่เองไม่มี จึงต้องอาศัยพิจารณาสถิติอากาศของจังหวัดตรัง จังหวัดกระบี่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมต่าง ๆ คือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ แต่ความรุนแรงและระยะเวลาที่ได้รับแตกต่างออกไปฤดูกาลของจังหวัดกระบี่แบ่งออกเป็น 2 ฤดูใหญ่ ๆ คือ

ก. ฤดูฝน ปกติทางฝั่งตะวันตกของแหลมไทยนี้ จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายน ถึงเดือนธันวาคม เป็นระยะเวลาประมาณ 9 เดือน ซึ่งพอจะแบ่งออกเป็นช่วง ๆ ได้ 2 ช่วง คือช่วงแรกระหว่างปลายเดือนเมษายน ถึงปลายเดือนพฤศจิกายน ช่วงนี้ฝนจะตกอย่างสม่ำเสมอในปริมาณพอควร คือประมาณ 200-300 มิลลิเมตรต่อเดือน โดยเฉลี่ยเป็นช่วงที่ได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดผ่านมหาสมุทรอินเดียมาเมฆฝนมาตก ช่วงที่สองเป็นช่วงตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึงประมาณต้นเดือนมกราคม เป็นช่วงที่ได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดผ่านอ่าวไทยมาเมฆฝนมาตก แต่ปริมาณน้ำฝนในช่วงนี้ไม่มากนัก เพราะจะโดนกั้นไว้ด้วยเทือกเขาพนมเบญจา และเทือกเขาหลวง บริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในช่วงนี้ประมาณ 100 มิลลิเมตรต่อเดือน

ข. ฤดูร้อน จะเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน เป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากบริเวณความกดดันสูงในทะเลจีนใต้ ช่วงนี้ฝนจะตกน้อย เดือนที่มีฝนตกน้อยที่สุดคือเดือนกุมภาพันธ์

ค. ปริมาณน้ำฝน เนื่องจากในจังหวัดกระบี่ไม่มีสถานีตรวจอากาศ จึงต้องใช้สถิติปริมาณน้ำฝนของจังหวัดตรัง ตั้งแต่ พ.ศ. 2494-2526 จากสถิติในรอบ 33 ปี พบว่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณปีละ 2,311 มิลลิเมตร ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ถึงเดือนพฤศจิกายน ปริมาณน้ำฝนตั้งแต่ 130-337 มิลลิเมตร เดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดคือเดือนกันยายน ปริมาณน้ำฝน 337 มิลลิเมตร เดือนที่ฝนน้อยที่สุดคือ เดือนกุมภาพันธ์ ปริมาณน้ำฝน 23 มิลลิเมตร (แผนภูมิที่ 1)

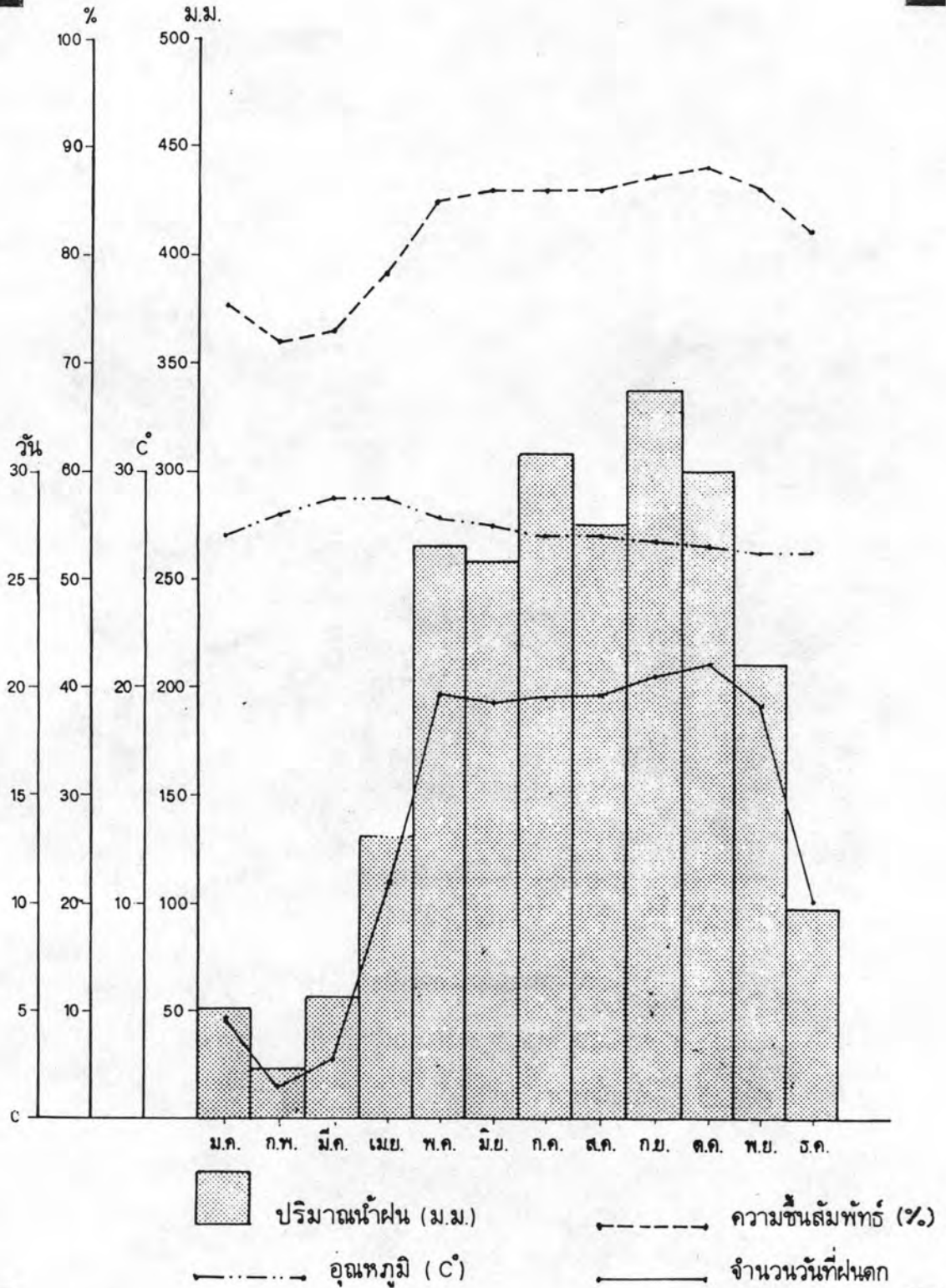
ง. อุณหภูมิ จากสถิติอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ 33 ปี ระหว่างปี 2494-2526 พบว่าอุณหภูมิสูงสุดในเดือนมีนาคม-เมษายน ประมาณ 28.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนพฤศจิกายน ประมาณ 26.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 27.3 องศาเซลเซียส (แผนภูมิที่ 1)

จ. ความชื้นสัมพัทธ์ ความชื้นสัมพัทธ์ หมายถึง เปอร์เซ็นต์ของความชื้นสัมพัทธ์ระหว่างปริมาณไอน้ำที่มีอยู่จริงในอากาศ กับปริมาณไอน้ำที่อากาศจะมีได้เต็มที่ ณ อุณหภูมิเดียวกัน จากสถิติเปอร์เซ็นต์ความชื้นสัมพัทธ์ในรอบ 33 ปี 2494-2526 พบว่าเปอร์เซ็นต์ความชื้นสัมพัทธ์โดยเฉลี่ยประมาณ 82 เปอร์เซ็นต์ เดือนที่แห้งแล้งที่สุดคือ เดือน

กุมภาพันธ์ มีความชื้นสัมพัทธ์ประมาณ 71.8 เปอร์เซ็นต์ เดือนที่มีความชื้นสูงสุดคือ เดือนตุลาคม ความชื้นสัมพัทธ์ประมาณ 87.9 เปอร์เซ็นต์ (แผนภูมิที่ 1)

จ. สภาพสมดุลงของน้ำเพื่อการเกษตร จากข้อมูลอุทกวิทยจังหวัด
ตรง ซึ่งนำมาใช้แทนจังหวัดกระบี่ในการหาค่าศักยภาพการระเหยน้ำจากดินและการคายน้ำของพืช
จากสูตรของ Thronthwaite พบว่าอัตราศักยภาพการระเหยน้ำจากดินและการคายน้ำของพืช
สูงสุดในเดือนมีนาคม 157.83 มิลลิเมตร ต่ำสุดในเดือนธันวาคม 125.88 มิลลิเมตร เมื่อนำ
ค่านี้ไปสัมพันธ์กับปริมาณฝนที่ตกพบว่า ช่วงขาดน้ำที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชมี 5 เดือน
ตั้งแต่ประมาณเดือนธันวาคม ถึงปลายเดือนเมษายน ส่วนในช่วงตั้งแต่พฤษภาคม ถึงพฤศจิกายน
คาดว่าปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช และในบางช่วงจะมีปริมาณน้ำมากเกินพอ ซึ่ง
จะทำความเสียหายให้กับพืชบางชนิดที่บริเวณที่ทำการเพาะปลูกระบายน้ำออกไม่ทัน

แผนภูมิที่ 3.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ และจำนวนวันที่ฝนตก จังหวัดกระบี่ (2494-2526)

1.1.4 ทรัพยากรน้ำ (แผนที่การใช้ที่ดิน จังหวัดกระบี่ กรมพัฒนาที่ดิน: 2531)

ก. แหล่งน้ำธรรมชาติในจังหวัดกระบี่ แบ่งออกเป็นใช้ในการเพาะปลูกพืชของจังหวัด สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณน้ำฝนและข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้กล่าวไว้แล้วในเรื่องสภาพภูมิอากาศ

แหล่งน้ำผิวดินได้แก่ แม่น้ำลำคลองต่าง ๆ ที่สำคัญมีดังนี้

- 1) แม่น้ำกระบี่ ยาวประมาณ 5 กิโลเมตร ไหลผ่านตัวเมืองลงสู่มหาสมุทรอินเดีย ที่ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
- 2) คลองปกาสัย ยาวประมาณ 35 กิโลเมตร ไหลจากทิศเหนือของจังหวัดลงสู่ทะเลอันดามันทางใต้
- 3) คลองกระบี่ใหญ่ คลองอินทนิล คลองกระบี่น้อย ซึ่งเป็นคลองสั้น ๆ ยาวประมาณ 15-30 กิโลเมตร ไหลลงสู่ทะเลอันดามัน
- 4) คลองบางลำบง คลองปอดาก คลองโอง คลองสินปุน และคลองน้ำแดง เป็นลำน้ำสาขาใหญ่ของคลองตาปี (ตอนบน) ไหลลงฝั่งตะวันออกลงสู่ทะเลจีนใต้หรืออ่าวไทย

ข. แหล่งน้ำใต้ดินได้แก่ น้ำบาดาล ซึ่งทำการขุดเจาะเพื่อให้ราษฎรใช้ในการอุปโภคบริโภค และนำไปใช้ในการเกษตร ดำเนินการโดยกองน้ำบาดาล กรมทรัพยากรธรณี มีจำนวน 59 บ่อ ในจำนวนนี้เป็นบ่อที่ใช้การได้ 44 บ่อ ปริมาณน้ำที่สูบได้จากบ่อเจาะเหล่านี้ มีบ่อรับน้ำได้น้ำที่ละ 450-522 แกลลอน มี 2 บ่อ บ่อที่รับน้ำน้ำที่ละ 201-400 แกลลอน มี 11 บ่อ บ่อที่รับน้ำได้น้ำที่ละ 51-200 แกลลอน มี 9 บ่อ นอกนั้น เป็นบ่อที่รับน้ำน้ำที่ละ 3-50 แกลลอน มี 22 บ่อ ส่วนอีก 15 บ่อไม่มีน้ำ หรือน้ำน้อยกว่าน้ำที่ละ 3 แกลลอน

1.1.5 ลักษณะดิน และสมรรถนะของดิน (กรมพัฒนาที่ดิน: รายงานการสำรวจดิน จังหวัดกระบี่ 2529: 51) ในจังหวัดกระบี่มีดินหลายชนิด ซึ่งมีคุณลักษณะและคุณสมบัติแตกต่างกันไป ซึ่งพอแยกได้ดังนี้

- 1) ดินที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชเศรษฐกิจโดยทั่ว ๆ ไป ยกเว้นข้าว เป็นดินที่มีมากที่สุดภายในจังหวัด ดินพวกนี้มี เนื้อดินบนและล่าง เป็นดินร่วนปนทราย ถึงดินเหนียว การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง สภาพพื้นที่เป็นที่ราบถึงลูกคลื่น ตอนลาด ความลาดเทประมาณ 0-8 เปอร์เซ็นต์ การใช้ประโยชน์ในด้านกิจกรรมการปลูก

ไม้ยืนต้น เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ สวนผลไม้ ดินพวกนี้กระจายอยู่ทั่วไป เกือบทั้งจังหวัด มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 51.36 ของพื้นที่ทั้งหมด

2) ดินที่มีน้ำทะเลท่วมถึงตลอดเวลา เนื้อดินเป็นดินเลน การระบายน้ำเลวถึงเลวมาก เป็นดินที่มีปัญหาเรื่องความเค็ม เนื่องจากมีปริมาณเกลือสูง พืชพรรณในธรรมชาติเป็นป่าชายเลน พากิองกาง แสม จาก ฯลฯ ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชอื่น ๆ ดินเหล่านี้ส่วนใหญ่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเลด้านทิศใต้และตะวันตกของจังหวัด มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 8.72 ของพื้นที่ทั้งหมด

3) ดินทรายจัด เนื้อดินเป็นทรายจัด การระบายน้ำค่อนข้างมาก การปลูกพืชจึงค่อนข้างจำกัด พืชที่ใช่เพาะปลูกในบริเวณนี้ได้แก่ มะพร้าว ส่วนใหญ่ของดินนี้พบบริเวณชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกและทางทิศใต้ของจังหวัดมีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 0.62 ของพื้นที่ทั้งหมด

4) ดินทรายจัดที่มีชั้นดานอินทรีย์ มีลักษณะและสภาพพื้นที่บริเวณที่พบเหมือนดินในข้อ 3 แต่ดินล่างจะมีการสะสมของอินทรีย์วัตถุและธาตุเหล็ก ทำให้เกิดชั้นดานสีน้ำตาลเข้ม ชั้นดินดานนี้จะ เป็นอุปสรรคมากต่อการปลูกพืช ถ้าพบเป็นชั้นแข็งหนาและอยู่ไม่ลึก การเพาะปลูกพืชในที่ดินบริเวณนี้ ต้องเลือกพืชที่จะปลูก หรืออาจจะใช้ทำเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 1.01 ของพื้นที่ทั้งหมด

5) ดินที่มีการระบายน้ำเลว เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือ ร่วนเหนียวปนทราย การระบายน้ำเลว เหมาะสำหรับการปลูกข้าว สภาพพื้นที่เป็นที่ราบถึง ค่อนข้างราบ มีน้ำขังตลอดหรือเกือบตลอดฤดูฝน ดินนี้พบกระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัด มีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 7.98 ของพื้นที่ทั้งหมด

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของลักษณะของการปลูกพืช เศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่ในแต่ละอำเภอ มีดังนี้

อำเภออ่าวลึกและปลายพระยา ไม่เหมาะสมปลูกข้าว เหมาะสมปลูกพืชไร่ ไม้ผล ยางพารา มะพร้าว และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

อำเภอเขาพนม ไม่เหมาะสมปลูกข้าว ไม่ค่อยเหมาะสมปลูกพืชไร่ เหมาะสมปลูกไม้ผล ยางพารา มะพร้าว และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

อำเภอเมือง ไม่เหมาะสมปลูกข้าว ไม่ค่อยเหมาะสมปลูกไม้ผล พืชไร่ ยางพารา เหมาะสมปลูกมะพร้าว และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

อำเภอคลองท่อม ไม่เหมาะสมปลูกข้าว พืชไร่ ไม่ค่อยเหมาะสมปลูกไม้ผล ยางพารา เหมาะสมปลูกมะพร้าว และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

อำเภอเกาะลันตา ไม่เหมาะสมปลูกข้าว พืชไร่ ไม้ผล ยางพารา มะพร้าว และทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์

1.1.6 การใช้ที่ดิน จังหวัดกระบี่มีพื้นที่ประมาณ 4,624.30 ตารางกิโลเมตร 2,890,187.50 ไร่ มีการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นส่วนใหญ่มากแต่อดีต โดยมีการใช้พื้นที่ประมาณ 31.66 ของพื้นที่จังหวัดในทำไม้ผลและไม้ยืนต้น รองลงมา เป็นการทำนา ประมาณร้อยละ 5.56 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด

จากตารางที่ 3.3 ปรากฏว่า การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของ จังหวัดกระบี่ ในช่วง 6 ปี ได้เพิ่มขึ้นจาก 673,828 ไร่ มาเป็น 1,101,482 ไร่ หรือประมาณ ร้อยละ 23.28 มาเป็นร้อยละ 38.11 ของพื้นที่จังหวัด คิดเป็นอัตราเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.47 ต่อปี พื้นที่เกษตรกรรมที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นไม้ผลและไม้ยืนต้น เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 16.01 เป็น ร้อยละ 31.66 ของพื้นที่จังหวัด รองลงมาเป็นที่พืชไร่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.46 เป็นร้อยละ 0.74 ของพื้นที่จังหวัด และสวนผักและไม้ดอก เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.04 เป็นร้อยละ 0.05 ของพื้นที่จังหวัด ส่วนพื้นที่นากลับลดลง จากร้อยละ 6.77 เป็นร้อยละ 5.56 ของพื้นที่จังหวัด และสำหรับพื้นที่เพื่อประโยชน์อื่น ๆ และไม่ได้จำแนก ในช่วงเวลาดังกล่าวได้ลดลงจาก 2,216,359 ไร่ ร้อยละ 76.72 เป็น 1,788,705 ไร่ ร้อยละ 61.89 อัตราเฉลี่ยลดลง -2.46 ต่อปี

สำหรับการใช้ที่ดินในเขตเมืองของจังหวัดกระบี่ จากข้อมูลของ กรมพัฒนาที่ดิน ในปี พ.ศ. 2532 มีการใช้ที่ดินเป็นพื้นที่เมือง สถานที่ราชการ และโรงงาน- อุตสาหกรรม รวมกันประมาณ 11,787 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 0.40 ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่ แหล่งน้ำประมาณ 1,083 ไร่ ร้อยละ 0.04 ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรมได้แก่ ที่นา พืชผล ไม้ยืนต้น พืชไร่ และพืชผักต่าง ๆ รวมกันประมาณ 1,101,482 ไร่ ร้อยละ 38.11 ของพื้นที่ทั้ง จังหวัด ส่วนที่เหลือเป็นที่เหมืองแร่ ร้อยละ 0.10 ของพื้นที่จังหวัดและพื้นที่อื่น ๆ ร้อยละ 58.04 ของพื้นที่จังหวัด (ตารางที่ 3.2)

ตารางที่ 3.2 การไ้ที่ดินจังหวัดกระบี่ ปี 2532

การไ้ที่ดิน	พื้นที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชน ¹	11,438.00	0.40
พื้นที่เหมืองแร่ลิกไนท์	3,043.00	0.10
พื้นที่เกษตรกรรม (ที่นา พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น ฯลฯ)	1,101,482.00	38.11
โรงงานอุตสาหกรรม	51.00	-
สถานที่ราชการ	298.00	-
พื้นที่ซึ่งไม่ได้ใช้ประโยชน์	95,602.00	3.31
แหล่งน้ำ	1,083.00	0.04
พื้นที่อื่น ๆ (ป่าไม้)	1,677,195.50	58.04
รวมพื้นที่ทั้งหมด	2,890,187.50	100.00

¹ รวมพื้นที่หมู่บ้าน

ที่มา: กองวางแผนการไ้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน ปี พ.ศ. 2532

ตารางที่ 3.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินในที่ดินรกรงทำการเกษตรจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2525/2526-2531/2532

ลักษณะการใช้ที่ดิน	2525/2526		2531/2533		การเปลี่ยนแปลงปี พ.ศ.		
	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	ไร่	ร้อยละ	เฉลี่ย ร้อยละ/ปี
1. เพื่อการเกษตรกรรม (รวม)	673,828	23.28	1,101,482	38.11	427,654	14.83	2.47
- ที่นา	195,713	6.77	160,780	5.56	- 34,933	- 1.21	- 0.20
- พืชไร่	13,574	0.46	21,627	0.74	8,053	0.28	0.05
- ไม้ผล และไม้ยืนต้น	462,753	16.01	915,150	31.66	452,397	15.65	2.60
- สวนผักและไม้ดอก	1,381	0.04	1,329	0.05	- 52	0.01	-
- ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	407	-	2,596	0.08	2,189	0.08	0.01
2. เพื่อประโยชน์อื่น ๆ และไม่ได้จำแนกรวม	2,216,359	76.72	1,788,705	61.89	-427,654	-14.83	- 2.46
รวม	2,890,187	100.00	2,890,187	100.00			

ที่มา: สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปีเพาะปลูก 2525/2526, 2531/2532

1.2 ประชากรและสังคม

1.2.1 ประวัติความเป็นมา (สำนักงานจังหวัดกระบี่ จังหวัดกระบี่ 2531:

20) จังหวัดกระบี่ตั้งขึ้นในปลายสมัยรัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นเพียงแขวงหนึ่ง ขึ้นอยู่ในอำนาจการปกครองและบังคับบัญชาของ เมืองนครศรีธรรมราช เรียกว่า "แขวงเมืองปกาสัย" ขณะนั้นเจ้าพระยาผู้ครองเมืองนครศรีธรรมราชได้ให้ปลัดมาตั้งค่ายทัพเพเนียดจับช้างป่าในท้องที่ตำบลปกาสัย ได้มีราษฎรจากเมืองนครศรีธรรมราชอพยพติดตามมาตั้งหลักแหล่งทำมาหากินเพิ่มมากขึ้น พระปลัดจึงยกตำบลปกาสัยขึ้นเป็นแขวงเมืองปกาสัย ขึ้นต่อเมืองนครศรีธรรมราช

ครั้นประมาณปี พ.ศ. 2414 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกฐานะขึ้นเป็นเมืองปกาสัย และทรงพระราชทานนามว่า "เมืองกระบี่" เมื่อได้ประกาศตั้งขึ้นเป็นเมืองแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งที่ทำการอยู่ที่ตำบลกระบี่ใหญ่ (บ้านตลาดเก่า) ในท้องที่อำเภอเมืองกระบี่ปัจจุบัน แต่ยังคงให้เป็นเมืองออกของเมืองนครศรีธรรมราชตามเดิม มีหลวงเทพเสนาเป็นเจ้าเมืองกระบี่เป็นคนแรก ในปี พ.ศ. 2418 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แยกเมืองกระบี่ออกจากการปกครองของเมืองนครศรีธรรมราชเป็นเมืองจัตวา ขึ้นตรงต่อกรุงเทพมหานคร

ประมาณปี พ.ศ. 2443 พระยารัษฎานุประดิษฐ์ (คอมซิมปี ๗ ระนอง) สมุหเทศาภิบาลประสงคฺจะให้อยู่ใกล้ท่าเรือต่างประเทศสะดวกในการค้าขาย จึงได้ย้ายศาลากลางจากบ้านตลาดเก่ามาตั้งที่ศาลากลางปัจจุบันนี้ ต่อมาศาลากลางนั้นทรุดโทรม จึงได้ก่อสร้างใหม่ พ.ศ. 2475 ๗ ริมฝั่งแม่น้ำกระบี่ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ ตรงข้างที่ตั้งปัจจุบันไปทางทิศตะวันออก

ปัจจุบันนี้นับบ้านเมืองเจริญขึ้น ศาลากลางเก่าคับแคบและทรุดโทรม จึงได้สร้างใหม่ คณะกรรมการจังหวัดมี นายพุก ฤกษ์เกษม เป็นผู้ว่าราชการจังหวัด พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่สำนักผังเมืองเห็นว่าที่ตั้งเมืองครั้ง พ.ศ. 2443 เป็นที่สง่างาม การติดต่อสะดวก และศาลากลางจังหวัดหลังใหม่นี้ สร้างหันหน้าไปสู่พระบรมมหาราชวัง จะเป็นทีเดือนใจข้าราชการและประชาชนให้รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของล้นเกล้าทั้งสองพระองค์ที่ได้ทรงเสด็จมาเยี่ยมเมื่อ พ.ศ. 2502 จึงได้สร้างขึ้น ณ ที่ปัจจุบันนี้

ความหมายของคำว่า "กระบี่" มีตำนานเล่าสืบกันมาว่า ชาวบ้านได้
 ขุดพบมิดดาบโบราณใหญ่เล่มหนึ่ง ได้นำมามอบให้กับเจ้าเมืองกระบี่ ต่อมาไม่นานก็ขุดพบมิดดาบ
 เล่มเล็กอีกเล่มหนึ่ง รูปร่างคล้ายกับมิดดาบโบราณเล่มใหญ่ และได้นำมามอบให้กับเจ้าเมืองกระบี่
 เช่นกัน เจ้าเมืองกระบี่เห็นว่า เป็นดาบโบราณ ควรเก็บไว้เป็นดาบคู่บ้านคู่เมือง เพื่อเป็นศิริมงคล
 แต่ขณะนั้นยังสร้างเมืองไม่เสร็จ จึงนำดาบไปเก็บไว้ในถ้ำเขาขนานหน้าหน้าเมือง โดยวางไว้ข้าง
 ลักษณะการวางจึงเป็นสัญลักษณ์ของตราประจำเมือง คือ ดาบไขว้ทาบอยู่บนภูเขาขนานหน้า และที่
 ซึ่งขุดพบดาบใหญ่ จึงตั้งชื่อว่า "บ้านกระบี่ใหญ่" บ้านที่พบดาบเล็ก ตั้งชื่อว่า "บ้านกระบี่น้อย" แต่
 มีอีกตำนานหนึ่งสันนิษฐานว่า คำว่า "กระบี่" อาจเรียกชื่อตามพันธุ์ไม้ชนิดหนึ่งที่มีชุกชุมในท้องถิ่น
 คือต้น "หลุมพี" จึงเรียกชื่อบ้านว่า "บ้านหลุมพี" มีชาวมลายูที่มาค้าขายได้เรียกเพี้ยนไปเป็น
 "กะ-ลู-บี" หรือ "คอโลบี" ต่อมาได้ปรับให้เป็นสำเนียงไทยเป็น "กระบี่" ต่อมาในปี พ.ศ.
 2427 ได้มีการปรับปรุงการปกครองแบบมณฑล เป็นแบบมณฑลเทศาภิบาล เพราะต้องการรัดรอน
 อำนาจเจ้าเมืองอย่างเด็ดขาด แต่การดำเนินการมิได้พร้อมกันทั่วพระราชอาณาจักร และในปี
 พ.ศ. 2476 ได้มีการจัดระเบียบบริหารส่วนภูมิภาคเป็นจังหวัดและอำเภอ จึงได้มีการยกเลิกการ
 ปกครองแบบมณฑล เพราะต้องการให้อำนาจแก่ส่วนภูมิภาคมากขึ้น

1.2.2 เชื้อสาย ประชากรของจังหวัดกระบี่ มีเชื้อสายไทย คือประมาณ
 ร้อยละ 97.74 ของประชากร รวมอีกร้อยละ 1.93 เป็นผู้ที่มีเชื้อชาติจีน ส่วนเชื้อชาติอื่น ๆ มี
 ร้อยละ 0.33 ของประชากรรวม

1.2.3 ศาสนา การนับถือศาสนา นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 79.93 ศาสนา
 อิสลาม ร้อยละ 20.16 นับถือศาสนาอื่น ๆ 0.11 ของประชากรรวม

1.2.4 ประชากร (ระดับจังหวัด) ในปี พ.ศ. 2533 จังหวัดกระบี่มี
 ประชากรตามทะเบียนราษฎร รวมทั้งสิ้น 298,406 คน กระจายอยู่ใน 6 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ
 อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดคือ อำเภอเมืองกระบี่ 119,216 คน (ร้อยละ 39.95) รองลงมา
 ได้แก่อำเภอคลองท่อม อำเภออ่าวลึก อำเภอเขาพนม และอำเภอปลายพระยา มีประชากร
 47,353 คน 43,305 คน 28,782 คน 26,591 คน ตามลำดับ สำหรับกิ่งอำเภอลำทับมี
 จำนวนประชากรน้อยที่สุด ซึ่งมีเพียง 12,881 คน จะเห็นได้ว่าอำเภอเมืองกระบี่ซึ่งมีประชากร
 มากที่สุดนั้น มีประชากรมากกว่าอำเภอเกาะลันตา น้อยถึงประมาณ 5 เท่า และกิ่งอำเภอลำทับ

น้อยถึงประมาณ 9 เท่า สำหรับประชากรในเขตเมืองเทศบาล รวมทั้งหมดมีสัดส่วนเท่ากับร้อยละ 6.14 ของประชากรทั้งหมด (ตารางที่ 3.4)

การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่างปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ. 2533 พบว่า ในระดับจังหวัดได้มีขนาดการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.35 คิดเป็นอัตราการเพิ่มต่อปีประมาณร้อยละ 3.63 (ตารางที่ 3.5) เมื่อพิจารณาในระดับอำเภอ ปรากฏว่ามีขนาดการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในทุกอำเภอ โดยอำเภอปลายพระยามีขนาดการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดถึงร้อยละ 59.85 รองลงมาได้แก่ อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอเขาพนม อำเภออ่าวลึก อำเภอเกาะลันตา กิ่งอำเภอลำทับ และอำเภอคลองท่อมน้อยที่สุด ตามลำดับ สำหรับอัตราการเพิ่มต่อปีของแต่ละอำเภอนั้น ปรากฏว่าอำเภอปลายพระยา มีอัตราการเพิ่มสูงสุดถึงร้อยละ 5.98 ต่อปี รองลงมาได้แก่ อำเภอเมือง (ร้อยละ 3.78) อำเภอเขาพนม (ร้อยละ 3.56) อำเภออ่าวลึก (ร้อยละ 3.25) อำเภอเกาะลันตา (ร้อยละ 2.67) และอำเภอคลองท่อม (ร้อยละ 0.40) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลงโดยแบ่งเป็น 2 ช่วง ตลอดระยะเวลาการศึกษา ปี พ.ศ. 2523-2533 ปรากฏในช่วงแรก (ปี พ.ศ. 2523-2528) อำเภอเมืองกระบี่ มีอัตราค่อนข้างสูง (ร้อยละ 23.45) อำเภอปลายพระยา (ร้อยละ 28.08) มีอัตราที่ต่ำสุดคือ อำเภอเกาะลันตา (ร้อยละ 2.10) ส่วนอำเภอคลองท่อม มีการเปลี่ยนแปลงที่ลดลง (ร้อยละ 9.92) ในช่วงสุดท้าย (ปี พ.ศ. 2528-2533) อำเภอปลายพระยาเพิ่มสูงสุดคือร้อยละ 24.81 รองลงมาเป็นอำเภอเขาพนม (ร้อยละ 19.23) อำเภออ่าวลึกมีการเปลี่ยนแปลงตลอดตัว (ร้อยละ 15.39) ส่วนอำเภอที่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจาก 2 ช่วง มากได้แก่ อำเภอคลองท่อม และอำเภอปลายพระยา คือจากร้อยละ -9.92 ในปี พ.ศ. ช่วงแรก เป็นร้อยละ 15.49 ในช่วงหลัง และอำเภอปลายพระยาลดลงจากร้อยละ 28.08 ในช่วงแรก เป็นร้อยละ 24.81 ในช่วงหลัง (ในช่วงดังกล่าวได้ยกฐานะกิ่งอำเภอลำทับ โดยมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 24.05 โดยแยกจากอำเภอคลองท่อม)

1.2.5 ความหนาแน่นของประชากร ในปี พ.ศ. 2533 จังหวัดกระบี่มีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ยทั้งจังหวัดประมาณ 64 คน ต่อตารางกิโลเมตร (9.6 คน.ต่อไร่) โดยมีอำเภอเมืองกระบี่มีความหนาแน่นมากที่สุด (120 ต่อตารางกิโลเมตร) รองลงมาได้แก่ อำเภอปลายพระยา และอำเภออ่าวลึก (56 คน และ 51 คนต่อตารางกิโลเมตร น้อยที่สุดได้แก่

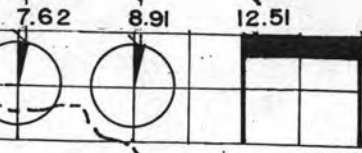
98° 30' 98° 45' 99° 00' 99° 15' 99° 30'

สัดส่วนประชากร ปี พ.ศ. 2523

สัดส่วนประชากร ปี พ.ศ. 2533

สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง

จ. สุราษฎร์ธานี

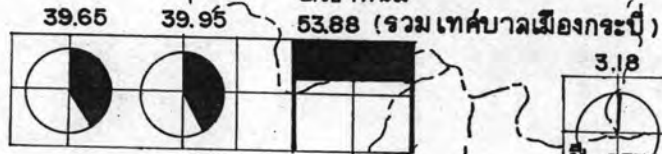
อ. ปลายพระยา

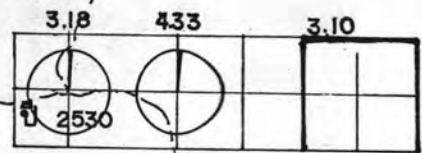
อ. อ่าวลึก

อ. เขาพนม

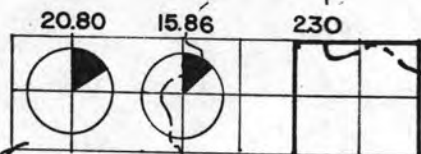

อ. เมืองกระบี่

กิ่ง อ. ลำทับ

อ. คลองท่อม

จ. ตรัง

อ. เกาะลันตา

● ที่ตั้งจังหวัด

● ที่ตั้งอำเภอ

○ ที่ตั้งกิ่งอำเภอ

--- แนวเขตจังหวัด

--- แนวเขตอำเภอ

98° 30' 98° 45' 99° 00' 99° 15' 99° 30'

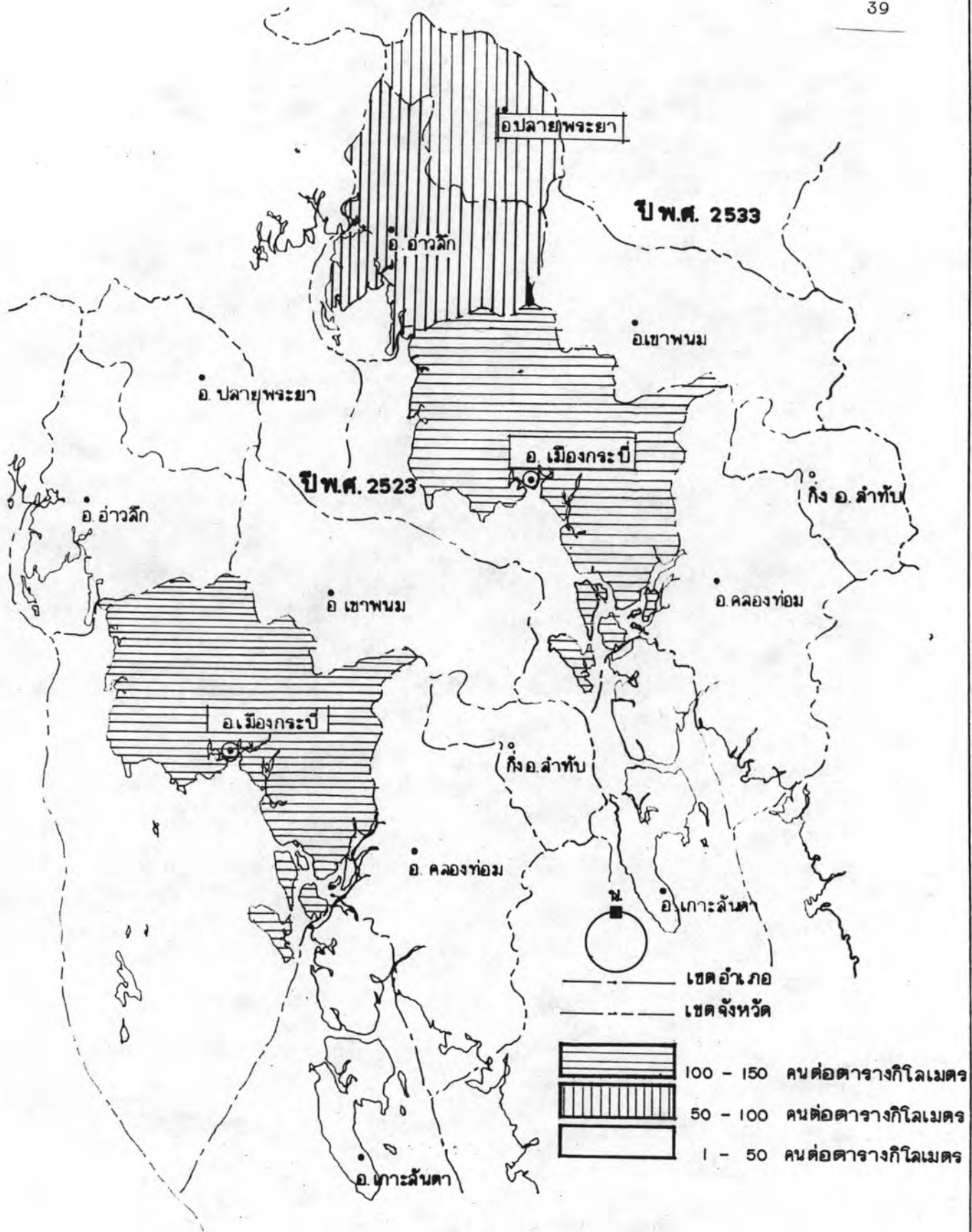
การศึกษาแนวโน้มทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แฉดง สัดส่วนประชากร และสัดส่วนการเปลี่ยนแปลง ระดับอำเภอ ปี พ.ศ. 2523 - 2533

■ มาตราส่วน 0 5 10 5 20 กิโลเมตร

■ ที่มา จากตารางที่ 3.5

■ แผนที่ 3.3

การศึกษา
แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แสดง ความหนาแน่นของประชากร ระดับอำเภอ ปีพ.ศ. 2523 - 2533

■ มาตรฐาน 0 5 10 15 กิโลเมตร ■ ที่มา จากตารางที่ 3.6 , 3.7 ■ แผนที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ประชากรในเขตจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2523-2533

	2523	2524	2525	2526	2527	2528	2529	2530	2531	2532	2533
อำเภอเมืองกระบี่	73,201 33.44	75,793	84,735	86,049	90,367	90,367 36.37	92,472	94,724	96,752	98,803	100,905 33.81
เทศบาลเมืองกระบี่	13,589 6.21	14,009	14,513	14,523	15,915	16,422 6.61	16,575	16,848	17,035 6.14	17,811	18,311 6.14
อำเภอเขาพนม	21,222 9.70	21,659	22,278	22,819	23,468	24,138 9.71	24,595	25,275	26,281	27,539	28,782 9.64
อำเภอเกาะลันตา	16,004 7.31	16,533	17,003	16,872	17,298	17,690 7.12	18,111	18,550	19,231	19,857	20,278 6.80
อำเภอคลองท่อม	45,516 20.80	46,318	47,104	48,911	39,996	41,001 16.50	41,892	42,746	44,300	46,058	47,353 15.86
อำเภออ่าวลึก	32,672 14.92	34,000	35,018	35,652	36,367	37,526 15.10	39,345	40,407	41,412	42,300	43,305 14.51
อำเภอปลายพระยา	16,634 7.62	17,295	18,397	19,429	20,286	21,305 8.59	22,328	23,432	24,666	25,616	26,591 8.91
กิ่งอำเภอลำทับ	-	-	-	-	-	-	-	10,383 3.81	11,141	12,316	12,887 4.33
รวมทั้งจังหวัดกระบี่	218,838 100	225,607	240,362	-	243,697	248,449 100	255,318	272,365	280,818	290,300	298,406 100

หมายเหตุ: (-) ร้อยละ

ที่มา: กองทะเบียน กรมการปกครอง

ตารางที่ 3.5 การเปลี่ยนแปลงจำนวน และความหนาแน่นของประชากรจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2523-2533

	2523-2533			2523-2528			2528-2533			ความหนาแน่นประชากร/ตร.กม.		
	จำนวน	R	เฉลี่ย	จำนวน	R	เฉลี่ย	จำนวน	R	เฉลี่ย	พื้นที่(ตร.กม.)	2523	2533
อำเภอเมืองกระบี่	27,704	37.84	3.78	17,166	23.45	4.69	10,538	11.66	2.33	834.024	87	120
เทศบาลเมืองกระบี่	4,722	34.74	3.47	2,833	20.84	4.16	1,889	11.50	2.30	19	715	963
อำเภอเขาพนม	7,560	35.62	3.56	2,916	13.74	2.74	4,644	19.23	3.84	659.870	32	43
อำเภอเกาะลันตา	4,274	26.70	2.67	1,686	10.53	2.10	2,588	14.62	2.92	472.396	33	42
อำเภอคลองท่อม	1,837	4.03	0.40	4,515	- 9.92	- 1.90	6,352	15.49	3.10	1,003.036	40	47
อำเภออ่าวลึก	10,633	32.54	3.25	4,854	14.85	2.97	5,779	15.39	3.10	847.130	38	51
อำเภอปลายพระยา	9,957	59.85	5.98	4,671	28.08	5.61	5,286	24.81	5.00	470.852	35	56
กิ่งอำเภอลำทับ	-	-	-	-	-	-	2,498	24.05	4.81	337.000	-	38

R = ขนาดการเปลี่ยนแปลง (RELATIVE CHANGE)

ที่มา: จากตารางที่ 3.4

อำเภอเกาะลันตา และกิ่งอำเภอลำทับ (42 คน และ 38 คน ต่อตารางกิโลเมตร (แผนที่ที่ 3.4 ตารางที่ 3.5)

เมื่อเปรียบเทียบความหนาแน่นของประชากรในปี พ.ศ. 2523 และ ปี พ.ศ. 2533 อำเภอเมืองมีความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือจาก 87 คน เป็น 120 คน ส่วนอำเภออื่นมีการเปลี่ยนแปลงที่ใกล้เคียงจากปี พ.ศ. 2523

สำหรับความหนาแน่นในปี พ.ศ. 2533 (ในเขตชุมชนเมืองของจังหวัด กระบี่) อยู่ระหว่าง 255 คน ถึง 1,047 คน ชุมชนเมืองที่มีความหนาแน่นสูง มีสาเหตุมาจาก เป็นชุมชนเล็ก ๆ เช่น สุขาภิบาลเกาะลันตาใหญ่ สุขาภิบาลคลองท่อมใต้ และเทศบาลเมืองกระบี่ ความหนาแน่นของประชากรต่อตารางกิโลเมตร ในเขตชุมชนเมืองที่สำคัญได้แก่ ดังที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งเท่ากับ 1,047 คน 1,040 คน และ 937 คน ตามลำดับ

1.2.6 การกระจายตัวของประชากร จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับประชากรจังหวัดกระบี่ ได้ใช้ข้อมูลจำนวนประชากรระดับอำเภอ ในปี พ.ศ. 2523 และ 2533 โดยวิธี Lorenze Curve (ตารางที่ 3.6 และ 3.7 แผนภูมิที่ 3.2) ผลการศึกษาพบว่า ค่าดัชนีการกระจายตัวของประชากรในพื้นที่ ในปี พ.ศ. 2523 และปี พ.ศ. 2533 มีค่าเท่ากับ 0.19637 และ 0.21145 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่า ประชากรมีการกระจุกตัวในบางพื้นที่ ไม่เปลี่ยนแปลง โดยร้อยละ 50 ของประชากร รวมตัวกันอยู่ในพื้นที่ประมาณร้อยละประมาณ 32.50 และร้อยละประมาณ 34.50 ในปี พ.ศ. 2533 และปี พ.ศ. 2533

ตารางที่ 3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่และประชากรจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2533

อำเภอ	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)	ตร.กม.	พื้นที่		คน	ประชากร	
			ร้อยละ	ร้อยละสะสม		ร้อยละ	ร้อยละสะสม
กิ่งอำเภอละทับ	38	337.000	7.86	7.86	12,881	4.31	4.31
อำเภอเกาะลันตา	42	472.396	11.01	18.87	20,278	6.79	11.10
อำเภอปลายพระยา	56	470.852	10.98	29.85	26,591	8.91	20.01
อำเภอเขาพนม	43	659.870	15.39	45.24	28,782	9.64	29.65
อำเภออ่าวลึก	51	847.130	19.76	65.00	43,305	14.51	44.16
อำเภอคลองท่อม	47	666.036	14.40	74.83	47,353	15.86	60.02
อำเภอเมือง	120	834.024	20.60	100.00	119,216	39.98	100.00
รวม	64	4,287.308	100.00	341.45	298,406	100.00	269.25

$$C = 341.45 - 269.25 = 0.21145$$

341.45

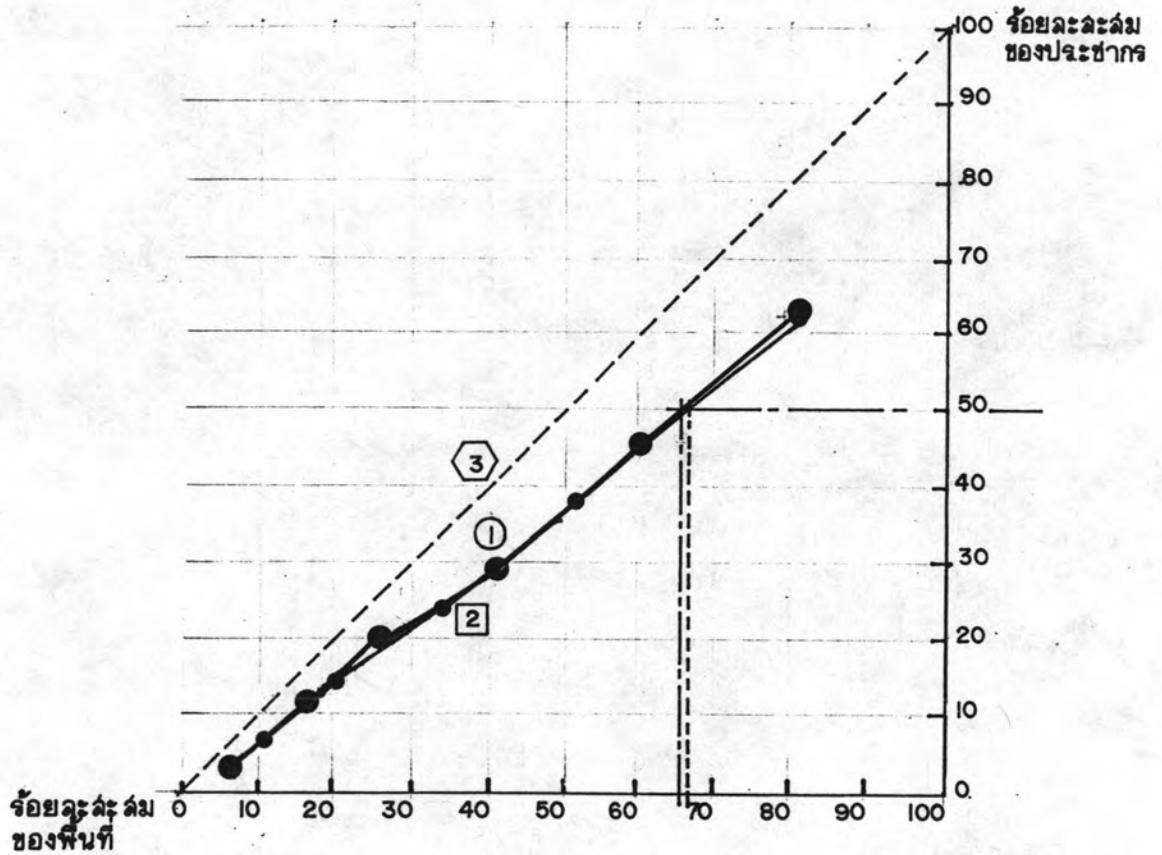
ตารางที่ 3.7 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่และประชากรจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2533

อำเภอ	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)	ตร.กม.	พื้นที่		คน	ประชากร	
			ร้อยละ	ร้อยละสะสม		ร้อยละ	ร้อยละสะสม
อำเภอ เกาะลันตา	33	472.396	11.01	11.01	16,004	7.31	7.31
อำเภอ ปลายพระยา	35	470.852	10.98	21.99	16,634	7.60	14.91
อำเภอ เขาพนม	32	659.870	15.39	37.38	21,222	9.69	24.60
อำเภอ อ่าวลึก	38	847.130	19.76	57.14	32,672	14.92	39.52
อำเภอ คลองท่อม	40	1,003.036	22.26	79.40	45,516	20.79	60.31
อำเภอ เมือง	87	834.024	20.60	100.00	86,790	39.69	100.00
รวม	47	4,287.308	100.00	306.92	218,838	100.00	246.65

$$C = 306.92 - 246.65 = 0.19637$$

$$306.92$$

ที่มา: จากตารางที่ 3.4 และ 3.5

เส้นแสดงการกระจายตัวของประชากร

① ปี พ.ศ. 2533 ค่าดัชนี $C_1 = 0.19637$

② ปี พ.ศ. 2523 ค่าดัชนี $C_2 = 0.21145$

③ เส้นการกระจายตัวล้มมาเดมอ

การศึกษาแนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แสดง

ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่และประชากรในระดับอำเภอของ จังหวัดกระบี่

■ มาตรฐาน

-

■ ที่มา

จากตารางที่ 3.6 และ 3.7

■ แผนภูมิที่ 3.2

1.2.7 ลักษณะการเปลี่ยนแปลง จำนวนและสัดส่วนประชากรระดับตำบลของ จังหวัดกระบี่ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระดับตำบลในด้านขนาด ประชากรและสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงประชากร จึงได้ทำการศึกษาโดยพิจารณาสัดส่วนการ เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาที่ต่างกัน นำมาวิเคราะห์กำหนดความสำคัญของแต่ละตำบลในจังหวัด สำหรับช่วงปี พ.ศ. ที่ศึกษา ได้แก่ ปี พ.ศ. 2523 และปี พ.ศ. 2533 จากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

การศึกษขนาดการเปลี่ยนแปลงประชากร (Relative Change) และสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงประชากร (Absolute Change) ระดับตำบล ระหว่างปี พ.ศ. 2528 และปี พ.ศ. 2533 (แผนที่ 3.3) ระดับตำบล จากการศึกษาพบว่า ในพื้นที่ตำบลของ จังหวัดรวม 51 ตำบล มีขนาดประชากรอยู่ในลำดับต่ำ (ซึ่งต่ำกว่า 10,000 คนลงไป) ในการ เปลี่ยนแปลง ขนาดประชากร (ร้อยละ) ต่ำกว่าร้อยละ 10 มี 7 ตำบล ร้อยละ 11-20 มี 11 ตำบล ร้อยละ 20-30 มี 16 ตำบล ร้อยละ 30-40 มี 6 ตำบล ร้อยละ 40-50 มี 5 ตำบล ร้อยละ 50-60 มี 1 ตำบล และร้อยละ 60-70 มี 5 ตำบล คือตำบลคลองประสงค์ หนองทะเล อำเภอเมืองกระบี่ (ร้อยละ 162.27 และ 109.69 ตามลำดับ) ตำบลเมขลา อำเภอคลองท่อม ร้อยละ 69.42 ตำบลหน้าเขา อำเภอเขาพนม ร้อยละ 63.33 และตำบลกระบี่น้อย ร้อยละ 60.27 (อำเภอเมือง)

1.3 เศรษฐกิจ

ในการศึกษาส่วนนี้ มุ่งที่จะพิจารณาโครงสร้างและมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งใน ระดับจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงสัดส่วนขนาดสาขาการผลิตที่สำคัญ แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่ ผ่านมา ตลอดจนเศรษฐกิจสาขาที่มีผลต่อการพัฒนา เศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่

ข้อมูลโครงสร้าง และมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้ ได้ใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2527 และ 2531 (ประมาณการ) จากสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

1.3.1 โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่

ก. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมและการเปลี่ยนแปลงมูลค่าผลิตภัณฑ์รวม ของจังหวัดกระบี่ (ราคาคงที่ปี พ.ศ. 2515) ในปี พ.ศ. 2527 และ 2531 เท่ากับ 1,726.0

2,187.1 ล้านบาท เมื่อพิจารณาขนาดการเปลี่ยนแปลง (Relative Change) ร้อยละ 26.71 สำหรับสัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (Absolute Change) ของจังหวัดกระบี่ ในระดับภาค ร้อยละ 4.74

ข. โครงสร้างการผลิต สัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกระบี่ ในช่วงปี 2531 ส่วนใหญ่เป็นภาคเกษตรกรรม มีมูลค่าเท่ากับ 1,145.7 ล้านบาท ซึ่งเท่ากับร้อยละ 52.38 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นภาคการค้า บริการ และภาคอุตสาหกรรม เท่ากับ 759.0 และ 282.3 ล้านบาท (ร้อยละ 34.70 และ 12.92) ตามลำดับ

ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2527 ถึง พ.ศ. 2531 ดังตารางที่ 3.8 เห็นว่า ความสามารถในการผลิตผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดในปี พ.ศ. 2527 คิดเป็นมูลค่า 1,726,000,000 บาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด พบว่าจังหวัดกระบี่อยู่ในอันดับที่ 12 ของภาค เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดอันดับ 1 และ 2 (จังหวัดสงขลา และนครศรีธรรมราช) พบว่ายังห่างกันมาก ความสามารถในการผลิตผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดในปี พ.ศ. 2527 คิดเป็นมูลค่าถึง 5,798,000,000 บาท และ 5,257,600,000 บาท ตามลำดับ สำหรับมูลค่าของการผลิตผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดกระบี่ได้จากการผลิตหลัก ตารางที่ 3.11 คือ สูงสุด คือป่าไม้ 295,000,000 บาท อันดับสุดท้ายเป็นการธนาคาร และประกันภัย 14,900,000 บาท ในปี พ.ศ. 2531 ความสามารถในการผลิตผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดกระบี่เพิ่มมากขึ้น คิดเป็นมูลค่า 2,187,100,000 บาท ซึ่งยังอยู่ในอันดับที่ 12 เช่นเดิม เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดสงขลาและนครศรีธรรมราช พบว่าห่างกันมาก โดยทั้ง 2 จังหวัดมีมูลค่าของผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดเท่ากับ 7,663,900.00 บาท และ 6,355,600.00 บาท ตามลำดับ สำหรับมูลค่าของผลิตภัณฑ์รวมของจังหวัดกระบี่ปี พ.ศ. 2531 นั้น ได้มาจากสาขาการผลิตหลักคือ กสิกรรม มีมูลค่า 788,600,000 บาท (ร้อยละ 36.06) การค้าปลีกค้าส่ง มีมูลค่า 347,600,000 บาท (ร้อยละ 15.90) สาขาป่าไม้ มีมูลค่า 295,600,000 บาท (ร้อยละ 12.97) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงลดลงจากปี พ.ศ. 2527 ประมาณ 53,060,000 บาท และสาขาการบริหาร มีมูลค่า 204,300,000 บาท (ร้อยละ 9.34) ซึ่งเพิ่มจากปี พ.ศ. 2527 (40,410,000 บาท) อันเป็นผลมาจากเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องมีการบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 3.8 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมปี พ.ศ. 2527 และ 2531 ของภาคใต้ จำแนกรายจังหวัด (ราคาคงที่ปี 2515)
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (ล้านบาท)

หน่วย: 1,000 ล้านบาท

จังหวัด	รวม		เกษตรกรรม		อุตสาหกรรม		การค้าและบริการ	
	2527	2531	2527	2531	2527	2531	2527	2531
กระบี่	1,726.0	2,187.1	879.8	1,145.7	206.6	282.3	639.6	759.0
	4.88	4.85	7.52	7.56	2.48	2.54	4.16	4.03
ชุมพร	2,398.9	3,184.0	1,099.8	1,595.2	297.9	375.1	1,001.2	1,213.7
	6.78	7.06	9.41	13.64	3.58	3.38	6.52	6.44
สุราษฎร์ธานี	4,155.1	6,240.8	1,475.5	1,909.2	1,063.3	2,165.9	1,615.3	2,165.7
	11.75	13.85	12.62	12.60	12.79	19.53	10.52	11.50
นครศรีธรรมราช	5,257.6	6,355.6	1,680.5	1,938.1	1,198.2	1,611.5	2,378.9	2,806.0
	14.87	14.10	14.37	12.80	14.41	14.53	15.50	14.90
พัทลุง	1,750.9	2,007.6	638.8	799.3	388.0	364.6	364.6	843.7
	4.95	4.46	5.46	5.28	4.66	3.28	2.37	4.48
ตรัง	2,298.4	2,750.6	875.8	1,072.3	394.4	554.2	1,028.2	1,124.1
	6.50	6.10	7.49	7.08	4.74	5.00	6.70	5.96
สงขลา	5,798.0	7,663.9	1,406.7	1,971.1	1,628.8	2,068.5	2,762.5	3,624.3
	16.40	17.00	12.03	13.01	19.60	18.66	18.00	19.25
ยะลา	1,681.4	2,079.6	513.5	642.6	428.3	1,116.1	739.6	758.7
	4.76	4.62	4.39	4.24	5.15	10.06	4.81	4.02
ปัตตานี	1,892.0	2,296.1	560.3	734.1	361.2	396.5	970.5	1,165.5
	5.35	5.10	4.79	4.84	4.34	3.57	6.32	6.18
นราธิวาส	1,779.7	2,698.7	585.2	1,151.6	356.0	477.3	838.5	1,069.8
	5.03	5.98	5.00	7.60	4.28	4.30	5.46	5.68

ตารางที่ 3.8 (ต่อ)

จังหวัด	รวม		เกษตรกรรม		อุตสาหกรรม		การค้าและบริการ	
	2527	2531	2527	2531	2527	2531	2527	2531
สตูล	1,167.7	1,472.2	497.5	552.7	148.8	275.2	521.4	644.3
	3.30	3.26	4.25	3.65	1.80	2.48	3.40	3.42
พังงา	2,303.0	2,182.2	808.9	900.9	742.6	506.7	751.5	774.6
	6.51	4.84	6.92	5.95	8.94	4.57	4.90	4.11
ภูเก็ต	1,897.2	2,603.6	204.9	274.6	841.7	1,186.5	850.6	1,142.5
	5.36	5.78	1.75	1.81	10.13	10.70	5.54	6.06
ระนอง	1,244.9	1,337.6	460.3	452.5	215.6	289.2	573.5	585.2
	3.56	3.40	4.00	2.98	3.10	4.35	5.80	3.97
รวมทั้งหมด	35,350.8	45,059.6	11,687.5	15,140.4	8,310.7	11,087.4	15,352.6	18,831.8
	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3.9 การเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้ (รายจังหวัด) ปี 2527-2531

จังหวัด	จำนวน	การเปลี่ยนแปลง 2527-2531		
		(ร้อยละ)	ร้อยละ	
		RELATIVE CHANGE	เฉลี่ย/ปี (ร้อยละ)	ABSOLUTE CHANGE
กระบี่	461.1	26.71	6.67	4.74
ชุมพร	785.1	32.72	8.18	8.08
สุราษฎร์ธานี	2,085.7	50.20	12.54	21.48
นครศรีธรรมราช	1,098.0	20.88	5.22	11.30
พัทลุง	256.7	14.66	3.66	2.64
ตรัง	452.2	19.67	4.91	4.65
สงขลา	1,865.9	32.18	8.08	19.21
ยะลา	398.2	23.68	5.92	4.10
ปัตตานี	404.1	21.36	5.33	4.16
นราธิวาส	919.0	51.63	12.90	9.46
สตูล	304.5	26.07	6.51	3.13
พังงา	-120.8	-5.24	-1.31	-1.17
ภูเก็ต	706.4	37.23	9.30	7.27
ระนอง	92.7	7.44	1.86	0.95
รวมทั้งภาคใต้	9,708.8	27.46	6.86	100.00

ที่มา : คำนวณจากตารางที่ 3.8

สำหรับสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงของสาขาการผลิตในช่วงปี พ.ศ. 2527-2531 พบว่า สาขาการธนาคาร-ประกันภัย มีอัตราการเติบโตมากที่สุด คือร้อยละ 113.42 รองลงมาได้แก่ สาขาการผลิตด้านการคมนาคมขนส่ง คือร้อยละ 112.03 กสิกรรม ร้อยละ 53.06 การก่อสร้าง ร้อยละ 50.00 และอุตสาหกรรม ร้อยละ 44.28 ส่วนสาขาที่ลดลงเป็นสาขาด้านเมืองแร่และย่อยหิน ร้อยละ -48.55 และป่าไม้ ร้อยละ -4.05 (อันเนื่องจากรัพยากรลดลง และกฎหมายการปิดป่า) ในขณะที่มูลค่าการผลิตทั้งหมดของจังหวัดกระบี่มีอัตราการเพิ่มโดยเฉลี่ยร้อยละ 4.74 ซึ่งต่ำกว่าจังหวัดสุราษฎร์ธานี และสงขลา ร้อยละ 21.48 และ 19.21 ตามลำดับ (ตารางที่ 3.8)

1.3.2 อุตสาหกรรมระดับจังหวัด ภาคอุตสาหกรรมเป็นสาขาการผลิตที่มีความสำคัญต่อโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัด เป็นอันดับสุดท้าย โดยมีมูลค่า 282.3 ล้านบาท เท่ากับร้อยละ 24.63 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์รวม และมีอัตราการขยายตัวในช่วงปี พ.ศ. 2527 กับ 2531 เท่ากับร้อยละ 36.64 เฉลี่ยร้อยละ 9.16 ต่อปี (ตารางที่ 3.8)

การศึกษาโครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรมในระดับจังหวัด และระดับอำเภอของจังหวัดกระบี่ ได้ใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2531 จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในปี พ.ศ. 2531 มีจำนวนรวม 115 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร แปรรูปไม้ บริการ อาหาร เครื่องดื่ม และก่อสร้าง (ร้อยละ 79.13, 8.70, 6.08, 3.49 และ 2.60 ตามลำดับ) โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมือง (ร้อยละ 75.65) อำเภออ่าวลึก อำเภอคลองท่อม และอำเภอปลายพระยา (ร้อยละ 11.30, 9.56 และ 3.79) ตามลำดับ ส่วนอำเภออื่น ๆ ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่เลย (ตารางที่ 3.10)

เงินทุนจดทะเบียนในปี พ.ศ. 2531 มีรวมกันประมาณ 329.421 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเงินทุนของโรงงานในประเภทแปรรูปสินค้าเกษตร (กองวิจัย สำนักผังเมือง: 2533)

การจ้างงานของภาคอุตสาหกรรมในปี พ.ศ. 2531 มีรวมกันประมาณ 1,280 คน ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมือง 786 คน อำเภออ่าวลึก 258 คน อำเภอคลองท่อม 149 คน และอำเภอปลายพระยา 85 คน (ร้อยละ 61.40, 20.15, 11.64, 6.81) ตามลำดับ

ตารางที่ 3.10 การเปลี่ยนแปลงคนงานและโรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดกระบี่ พ.ศ. 2526-2531 (รายอำเภอ)

ประเภทอุตสาหกรรม	แปรรูปเกษตร			อาคาร-เครื่องจักร			ก่อสร้าง			แปรรูปไม้			บริการ			ทุกประเภท		
	พ.ศ. 2526	พ.ศ. 2531	% การ เปลี่ยนแปลง	พ.ศ. 2526	พ.ศ. 2531	% การ เปลี่ยนแปลง	พ.ศ. 2526	พ.ศ. 2531	% การ เปลี่ยนแปลง	พ.ศ. 2526	พ.ศ. 2531	% การ เปลี่ยนแปลง	พ.ศ. 2526	พ.ศ. 2531	% การ เปลี่ยนแปลง	พ.ศ. 2526	พ.ศ. 2531	% การ เปลี่ยนแปลง
จังหวัด-อำเภอ																		
อ. เมือง	คนงาน 447	526	3.3	16	36	17.6	32	47	7.9	90	146	10.1	9	31	28.0	594	786	5.7
	โรงงาน 64	66	.6	2	4	14.8	2	3	8.4	3	7	18.4	2	7	28.4	73	87	3.5
อ. อ่าวลึก	90	205	17.8	-	-	-	-	-	-	53	53	-	-	-	-	143	258	12.5
	10	12	3.7	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	11	13	3.3
อ. คลองท่อม	9	9	-	-	-	-	-	-	-	140	140	-	-	-	-	149	149	-
	9	9	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	11	11	-
อ. ปลายพระยา	77	85	1.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	77	85	1.9
	1	2	14.9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	14.8
อ. เขาพนม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อ. เกาะลันตา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
กึ่ง อ. ลำทับ	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จังหวัดกระบี่	625	827	5.7	16	36	17.6	32	47	7.9	283	339	3.6	9	31	28.0	965	1,280	5.8
	86	91	1.1	2	4	14.8	2	3	8.4	6	10	10.7	2	7	28.4	98	115	3.2
	(79.13)			(3.49)			(2.60)			(8.70)			(6.08)			(100.00)		

ที่มา : ทำเนียบโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดกระบี่ พ.ศ.2531

หมายเหตุ : (-) ร้อยละ

สำหรับแนวโน้มการขยายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม เปรียบเทียบปี พ.ศ. 2526-2531 ปรากฏว่า อุตสาหกรรมบริการมีการเปลี่ยนแปลงสูงสุด (ร้อยละ 28) จาก 9 เป็น 31 โรงงาน รองลงมาเป็นอาหาร เครื่องดื่ม ร้อยละ 17.6 จาก 16 เป็น 36 โรงงาน

1.3.3 สาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษ จากการศึกษาถึงสาขาการผลิตของจังหวัดกระบี่ ที่มีความชำนาญพิเศษ เมื่อเปรียบเทียบกับภาค ซึ่งความชำนาญพิเศษนี้ก็เป็นที่คาดว่า จะสามารถส่งเสริมสาขาการผลิตนั้นเป็นสาขาการผลิตหลักของภาคที่สามารถส่งผลผลิตออกได้ เป็นการนำรายได้เข้าจังหวัดได้มากขึ้น (ตารางที่ 3.11) พบว่าในปี พ.ศ. 2527 จังหวัดกระบี่มีความชำนาญพิเศษในเรื่องของสาขาการผลิตป่าไม้มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การกลสิกรรม การค้าส่ง-ค้าปลีก และการไฟฟ้า-ประปา เมื่อรวมแล้วมีสาขาการผลิต 4 สาขา ที่เป็นฐานเศรษฐกิจของภาค (ความชำนาญพิเศษ) เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดสงขลาและนครศรีธรรมราช พบว่าจังหวัดสงขลามีสาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษถึง 10 สาขาการผลิต คือ ปศุสัตว์ ประมง อุตสาหกรรม ก่อสร้าง ไฟฟ้า-ประปา คมนาคม-ขนส่ง คำส่ง-ค้าปลีก การธนาคาร-ประกันภัย ที่อยู่อาศัย และการบริการ ส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชมีสาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษ 8 สาขาการผลิต คือ กลสิกรรม ปศุสัตว์ อุตสาหกรรม ก่อสร้าง การธนาคาร-ประกันภัย ที่อยู่อาศัย การบริหาร-ป้องกันประเทศ และการบริการ (ตารางที่ 12 และ 13)

สำหรับในปี พ.ศ. 2531 พบว่า จังหวัดกระบี่มีสาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษเพียง 2 สาขา ซึ่งการผลิตได้แก่ ป่าไม้ กลสิกรรม และการค้าปลีก-ค้าส่ง เป็นสาขาการผลิตที่สามารถบอกรายได้ว่าจังหวัดกระบี่นั้นมีความชำนาญด้านป่าไม้ กลสิกรรม และการค้าส่ง-ปลีก สูงกว่าจังหวัดอื่นในภาคใต้จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้ (ตารางที่ 12 และ 13) จังหวัดสงขลามีความชำนาญพิเศษ 10 สาขา ได้แก่ประมง อุตสาหกรรม ก่อสร้าง ไฟฟ้า-ประปา การคมนาคมขนส่ง คำปลีก-ค้าส่ง ธนาคาร-ประกันภัย ที่อยู่อาศัย การบริหาร และบริการ ส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความชำนาญ 9 สาขา คือ กลสิกรรม ปศุสัตว์ เหมืองแร่ อุตสาหกรรม ก่อสร้าง ธนาคาร-ประกันภัย ที่อยู่อาศัย การบริหาร และการบริการ

ตารางที่ 3.11 แสดงสาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษของจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2527 และปี พ.ศ. 2531

(หน่วย : 1,000 บาท)

สาขาการผลิต	พ.ศ. 2527					พ.ศ. 2531				
	Xr	Xn	Rvr	Rvn	LQ	Xr	Xn	Rvr	Rvn	LQ
กสิกรรม	515.2	7,529.5	1,726.0	35,350.8	1.38	788.6	10,541.5	2,187.1	45,059.6	1.56
ปศุสัตว์	49.4	1,120.4	1,726.0	35,350.8	0.66	52.6	1,413.0	2,187.1	45,059.6	0.66
ประมง	19.4	1,614.8	1,726.0	35,350.8	0.25	20.7	2,088.5	2,187.1	45,059.6	0.25
ป่าไม้	295.6	1,422.5	1,726.0	35,350.8	4.25	283.6	1,097.2	2,187.1	45,059.6	6.00
เหมืองแร่ และขุดหิน	38.1	1,840.5	1,726.0	35,350.8	0.40	19.6	2,259.1	2,187.1	45,059.6	0.20
อุตสาหกรรม	40.2	1,812.2	1,726.0	35,350.8	0.40	58.0	2,261.8	2,187.1	45,059.6	0.40
การก่อสร้าง	48.2	1,732.4	1,726.0	35,350.8	0.40	72.3	2,353.6	2,187.1	45,059.6	0.60
การไฟฟ้า-ประปา	36.9	757.3	1,726.0	35,350.8	1.00	40.8	1,137.1	2,187.1	45,059.6	0.50
การคมนาคม-ขนส่ง	43.2	2,168.3	1,726.0	35,350.8	0.33	91.6	3,075.8	2,187.1	45,059.6	0.66
การค้าส่ง-ค้าปลีก	337.5	6,227.7	1,726.0	35,350.8	1.11	347.6	6,642.8	2,187.1	45,059.6	1.07
การธนาคาร-ประกันภัย	14.9	677.7	1,726.0	35,350.8	0.04	31.8	1,227.4	2,187.1	45,059.6	0.50
ที่อยู่อาศัย	62.0	1,694.8	1,726.0	35,350.8	0.75	77.6	2,109.4	2,187.1	45,059.6	0.75
การบริการ-ป้องกันประเทศ	79.1	2,312.8	1,726.0	35,350.8	0.66	97.4	2,851.8	2,187.1	45,059.6	0.50
การบริการ	145.5	4,439.2	1,726.0	35,350.8	0.66	204.3	5,999.9	2,187.1	45,059.6	0.69
	1,726.0	35,350.8	1,726.0	35,350.8		2,187.1	45,059.6	2,187.1	45,059.6	

หมายเหตุ Xr = มูลค่าของสาขาการผลิตของจังหวัดกระบี่

Xn = มูลค่าของสาขาการผลิตของภาคใต้

LQ = สาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษ (> 1)

ที่มา : คำนวณจากตารางที่ 3.8

Rvr = มูลค่าของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดกระบี่

Rvn = มูลค่าของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของภาคใต้

ตารางที่ 3.12 แสดงสาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษของจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2527 และปี พ.ศ. 2531

(หน่วย : 1,000 บาท)

สาขาการผลิต	พ.ศ. 2527					พ.ศ. 2531				
	Xr	Xn	Rvr	Rvn	LQ	Xr	Xn	Rvr	Rvn	LQ
กสิกรรม	780.9	7,529.5	5,798.0	35,350.8	0.61	1,105.3	10,541.5	7,663.9	45,059.6	0.60
ปศุสัตว์	177.9	1,120.4	5,798.0	35,350.8	2.33	208.7	1,413.0	7,663.9	45,059.6	0.66
ประมง	447.7	1,614.8	5,798.0	35,350.8	1.75	633.2	2,088.5	7,663.9	45,059.6	2.00
ป่าไม้	0.2	1,422.5	5,798.0	35,350.8	-	23.9	1,097.2	7,633.9	45,059.6	-
เหมืองแร่ และย่อยหิน	72.4	1,840.5	5,798.0	35,350.8	0.20	661.5	2,259.1	7,633.9	45,059.6	0.20
อุตสาหกรรม	363.9	1,812.2	5,798.0	35,350.8	1.20	385.3	2,261.8	7,633.9	45,059.6	1.00
การก่อสร้าง	433.6	1,732.4	5,798.0	35,350.8	1.75	625.9	2,353.6	7,633.9	45,059.6	1.60
การไฟฟ้า-ประปา	190.7	757.3	5,798.0	35,350.8	1.50	280.1	1,137.1	7,633.9	45,059.6	1.50
การคมนาคม-ขนส่ง	568.2	2,168.3	5,798.0	35,350.8	1.50	715.7	3,075.8	7,633.9	45,059.6	1.50
การค้าส่ง-ค้าปลีก	1,038.0	6,227.7	5,798.0	35,350.8	1.00	1,230.4	6,642.8	7,633.9	45,059.6	1.14
การธนาคาร-ประกันภัย	187.0	677.7	5,798.0	35,350.8	3.00	336.7	1,227.4	7,633.9	45,059.6	2.00
ที่อยู่อาศัย	248.8	1,694.8	5,798.0	35,350.8	1.00	384.7	2,109.4	7,633.9	45,059.6	1.25
การบริหาร-ป้องกันประเทศ	443.0	2,312.8	5,798.0	35,350.8	0.85	550.9	2,851.8	7,633.9	45,059.6	3.16
การบริการ	845.3	4,439.2	5,798.0	35,350.8	1.66	1,121.7	5,999.9	7,633.9	45,059.6	1.07
	1,726.0	35,350.8	5,798.0	35,350.8		2,187.1	45,059.6	7,663.9	45,059.6	

หมายเหตุ Xr = มูลค่าของสาขาการผลิตของจังหวัดสงขลา
 Xn = มูลค่าของสาขาการผลิตของภาคใต้
 LQ = สาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษ (> 1)

Rvr = มูลค่าของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดสงขลา
 Rvn = มูลค่าของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของภาคใต้

ที่มา : คำนวณจากตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.13 แสดงสาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2527 และปี พ.ศ. 2531

(หน่วย : 1,000 บาท)

สาขาการผลิต	พ.ศ. 2527					พ.ศ. 2531				
	Xr	Xn	Rvr	Rvn	LQ	Xr	Xn	Rvr	Rvn	LQ
กสิกรรม	1,300.8	7,529.5	5,257.6	35,350.8	1.14	1,521.9	10,541.5	6,355.6	45,059.6	1.00
ปศุสัตว์	273.1	1,120.4	5,257.6	35,350.8	1.66	310.0	1,413.0	6,355.6	45,059.6	1.21
ประมง	106.3	1,614.8	5,257.6	35,350.8	0.50	101.2	2,088.5	6,355.6	45,059.6	0.25
ป่าไม้	24.0	1,422.5	5,257.6	35,350.8	-	0.5	1,097.2	6,355.6	45,059.6	-
เหมืองแร่ และย่อยหิน	170.0	1,840.5	5,257.6	35,350.8	0.60	462.5	2,259.1	6,355.6	45,059.6	1.40
อุตสาหกรรม	349.8	1,812.2	5,257.6	35,350.8	1.20	342.9	2,261.8	6,355.6	45,059.6	1.00
การก่อสร้าง	321.4	1,732.4	5,257.6	35,350.8	1.50	320.4	2,353.6	6,355.6	45,059.6	2.60
การไฟฟ้า-ประปา	88.6	757.3	5,257.6	35,350.8	0.50	152.5	1,137.1	6,355.6	45,059.6	0.02
การคมนาคม-ขนส่ง	268.4	2,168.3	5,257.6	35,350.8	0.83	333.2	3,075.8	6,355.6	45,059.6	0.83
การค้าส่ง-ค้าปลีก	762.9	6,227.7	5,257.6	35,350.8	0.26	717.7	6,642.8	6,355.6	45,059.6	0.78
การธนาคาร-ประกันภัย	85.0	677.7	5,257.6	35,350.8	1.00	156.1	1,227.4	6,355.6	45,059.6	1.00
ที่อยู่อาศัย	342.5	1,694.8	5,257.6	35,350.8	1.50	398.1	2,109.4	6,355.6	45,059.6	1.50
การบริหาร-ป้องกันประเทศ	443.6	2,312.8	5,257.6	35,350.8	1.33	548.2	2,851.8	6,355.6	45,059.6	1.33
การบริการ	744.4	4,439.2	5,257.6	35,350.8	1.16	984.3	5,999.9	6,355.6	45,059.6	1.15
	5,257.6	35,350.8	5,257.6	35,350.8		6,355.6	45,059.6	6,355.6	45,059.6	

หมายเหตุ Xr = มูลค่าของสาขาการผลิตของจังหวัดนครศรีธรรมราช
 Xn = มูลค่าของสาขาการผลิตของภาคใต้
 LQ = สาขาการผลิตที่มีความชำนาญพิเศษ (> 1)

Rvr = มูลค่าของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของจังหวัดนครศรีธรรมราช
 Rvn = มูลค่าของผลิตภัณฑ์ทั้งหมดของภาคใต้

ที่มา : คำนวณจากตารางที่ 3.8

1.3.4 อาชีพและการจ้างงานระดับจังหวัด ในปี พ.ศ. 2532 จังหวัดกระบี่ มีครัวเรือนรวม 51,476 ครัวเรือน (ตารางที่ 3.14) จำนวนดังกล่าวเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตร (ทั้งอาชีพหลักและอาชีพรอง)

เมื่อพิจารณาสัดส่วนของครัวเรือนเกษตร เปรียบเทียบกับครัวเรือนทั้งหมดในแต่ละอำเภอ ปรากฏว่าครัวเรือนเกษตรกรรมมีสัดส่วนสูงสุด (ร้อยละ 96.70) ที่อำเภอลำทับ รองลงมาได้แก่ อำเภอปลายพระยา อำเภอเขาพนม อำเภอคลองท่อม อำเภอเกาะลันตา อำเภอเมือง และอำเภออ่าวลึก (ร้อยละ 90.87, 88.60, 75.33, 71.86, 67.67, 64.24 ตามลำดับ)

ในด้านการเปลี่ยนแปลงของสัดส่วนครัวเรือนเกษตร จากข้อมูลที่มีอยู่ เมื่อเปรียบเทียบช่วงปี พ.ศ. 2523 กับปี พ.ศ. 2532 พบว่า ในปี พ.ศ. 2523 มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรเป็นหลัก ประมาณร้อยละ 38.11 (14,601 ครัวเรือน) ส่วนในปี พ.ศ. 2532 มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพหลัก และอาชีพเสริมประมาณร้อยละ 73.72 ซึ่งคาดว่าอาชีพเกษตรจะมีความสำคัญมากขึ้น (มีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 159.90 จากปี พ.ศ. 2523-2532)

การจ้างงาน (กองวิจัย สำนักผังเมือง: 2533) ปัญหาการว่างงานของจังหวัด ถือได้ว่ายังมีปัญหามากไม่รุนแรงนัก ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มผู้ว่างงานส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีการศึกษาระดับต่ำที่เพิ่งจบการศึกษาและขาดประสบการณ์ที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน แต่ผู้ว่างงานกลุ่มนี้สามารถช่วยเหลือครอบครัวทางด้านเกษตร หรือกิจการค้าและบริการของครอบครัวได้ และหากได้รับการฝึกทักษะทางด้านอาชีพหรือพัฒนาฝีมือแรงงานให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ก็สามารถปรับตัวเข้าสู่ตลาดแรงงานได้มากขึ้น ส่วนผู้ว่างงานที่จบการศึกษาระดับกลาง และระดับสูงมีจำนวนไม่มากนัก สาเหตุการว่างงานในกลุ่มนี้ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ธุรกิจทั้งทางด้านอุตสาหกรรม การค้า และบริการของชุมชน ยังเป็นกิจการที่ไม่ใหญ่มาก ความต้องการของแรงงานจึงยังไม่มากนัก ประกอบกับอัตราค่าจ้างแรงงานยังอยู่ในระดับต่ำ แรงงานที่จบการศึกษาสูงจึงไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามคาดว่าแนวโน้มการจ้างงานที่มีความรู้ในระดับสูงมากขึ้น เมื่อมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจของชุมชนมีการขยายตัวมากขึ้น

ตารางที่ 3.14 ครัวเรือนเกษตรและประชากรเกษตรจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2523-2532 จำแนกรายอำเภอ

อำเภอ	ปี พ.ศ. 2523				พ.ศ. 2527				สัดส่วนของครัวเรือน		การเปลี่ยนแปลงของ		
	ประชากร		ครัวเรือน		ประชากร		ครัวเรือน		เกษตร/ครัวเรือนรวม		ครัวเรือนเกษตร		
	รวมทั้งจังหวัด	เกษตร	รวมทั้งจังหวัด	เกษตร	รวมทั้งจังหวัด	เกษตร	รวมทั้งจังหวัด	เกษตร	2522	2532	จำนวน	RELATIVE CHANGE	ABSOLUTE CHANGE
เมืองกระบี่	86,790	23,278	15,203	4,021	116,614	72,745	21,202	14,349	26.44	67.67	10,328	256.85	44.23
เขาพนม	21,222	15,282	3,597	2,556	27,537	22,363	4,589	4,066	71.06	88.60	1,510	59.08	6.46
เกาะลันตา	16,004	2,063	2,728	353	19,857	14,526	3,610	2,594	12.93	71.86	2,241	634.84	9.60
คลองท่อม	45,516	25,526	7,936	4,310	46,058	28,899	7,670	5,778	54.31	75.33	1,468	34.06	6.28
อ่าวลึก	32,672	8,843	5,758	1,521	42,300	25,688	7,690	4,940	26.41	64.24	3,419	224.78	14.64
ปลายพระยา	16,634	10,154	3,083	1,841	25,616	22,429	4,657	4,232	59.71	90.87	2,391	129.87	10.24
กิ่งอำเภอลำทับ	-	-	-	-	12,316	10,746	2,058	1,990	-	96.70	-	-	-
	218,838	85,146	38,305	14,601	290,300	197,396	51,476	37,949	38.11	73.72	23,348	159.90	100.00

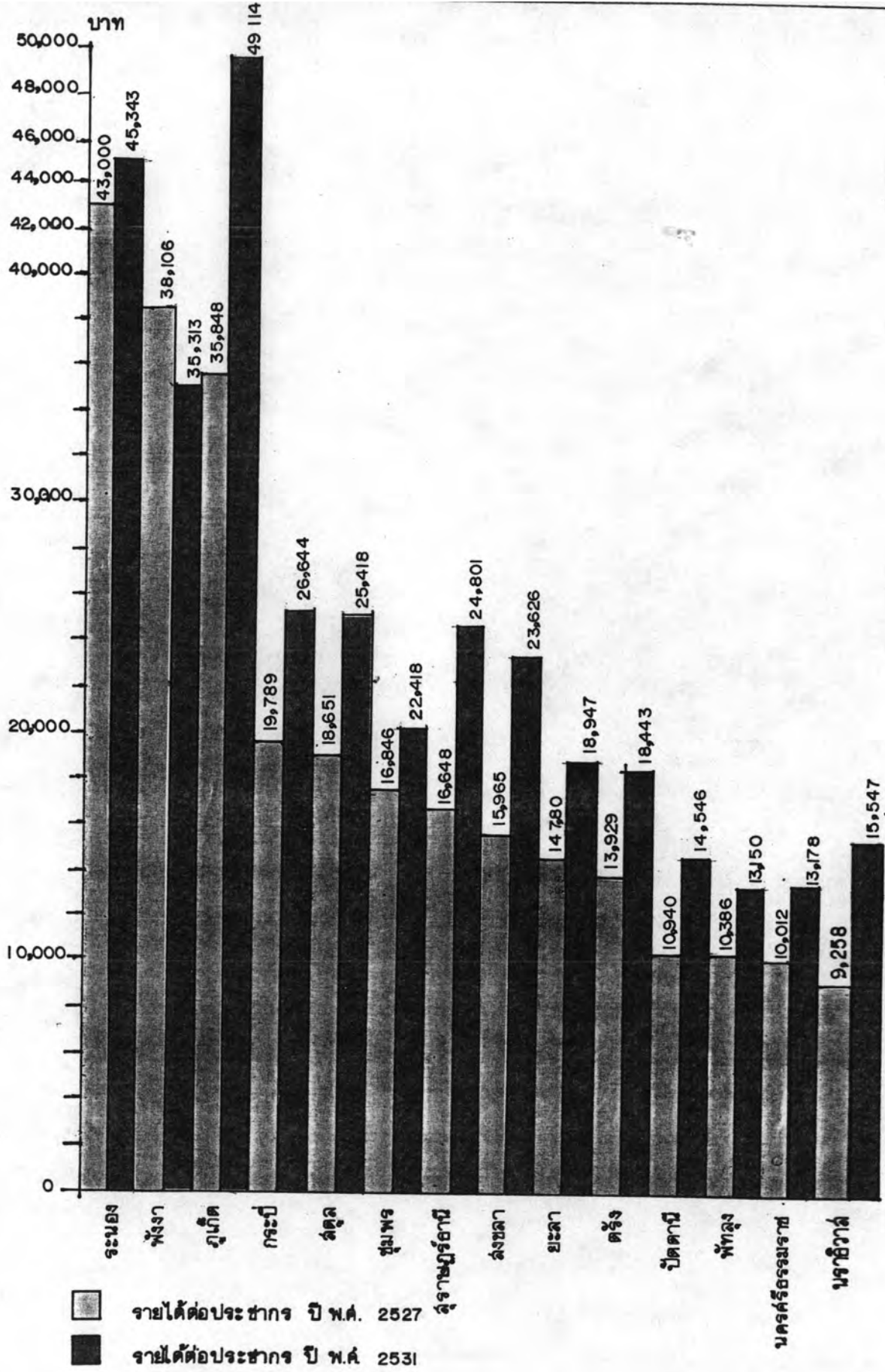
ที่มา: (1) รายงานสถิติจังหวัดกระบี่ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2524: 24-25

(2) งานส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2531-2532

ปี พ.ศ. 2527			ปี พ.ศ. 2531		
อันดับ	จังหวัด	รายได้/ประชากร(บาท)	อันดับ	จังหวัด	รายได้/ประชากร(บาท)
1	ระนอง	43,000	1	ภูเก็ต	49,114
2	พังงา	38,106	2	ระนอง	45,343
3	ภูเก็ต	35,848	3	พังงา	35,313
4	กระบี่	19,789	4	กระบี่	26,644
5	สตูล	18,651	5	สตูล	25,418
6	ชุมพร	16,846	6	สุราษฎร์ธานี	24,801
7	สุราษฎร์ธานี	16,648	7	สงขลา	23,626
8	สงขลา	15,965	8	ชุมพร	22,418
9	ยะลา	14,780	9	ยะลา	18,947
10	ตรัง	13,929	10	ตรัง	18,443
11	ปัตตานี	10,940	11	นราธิวาส	15,547
12	พัทลุง	10,386	12	ปัตตานี	14,546
13	นครศรีธรรมราช	10,012	13	นครศรีธรรมราช	13,178
14	นราธิวาส	9,258	14	พัทลุง	13,150
ภาคใต้		15,116	ภาคใต้		20,381

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 2531

การศึกษาแนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แฉดง

รายได้เฉลี่ยต่อประชากร จำแนกรายจังหวัด ในภาคใต้

■ มาตราส่วน

■ ที่มา จากตารางที่ 3.15

■ แผนภูมิที่ 3.3

1.3.5 รายได้เฉลี่ยต่อประชากร สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อประชากร (ตารางที่ 3.15) พบว่า จังหวัดกระบี่มีรายได้ต่อหัวประชากรในปี พ.ศ. 2527 เป็นอันดับที่ 4 ของภาคใต้ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อประชากร 19,789 บาท ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของภาค ซึ่งมีมูลค่าเท่ากับ 15,116 บาท โดยอันดับหนึ่งของภาคใต้แก่จังหวัดระนอง รองลงมาเป็นจังหวัดพังงา และภูเก็ต (43,000 บาท 38,106 บาท 35,848 บาท ตามลำดับ) และอันดับท้ายสุดได้แก่ จังหวัดนราธิวาส เท่ากับ 9,258 บาท ในปี พ.ศ. 2531 จังหวัดกระบี่ยังคงมีรายได้เฉลี่ยต่อประชากรเป็นอันดับที่ 4 ของภาคใต้คงเดิม ซึ่งมีรายได้ 26,644 บาทต่อประชากร โดยจังหวัดภูเก็ตเป็นอันดับหนึ่ง เท่ากับ 49,114 บาท ระนอง และพังงา รองลงมา (45,343 บาท 35,313 บาท ตามลำดับ) อันดับสุดท้ายที่มีรายได้เฉลี่ยต่อประชากรต่ำสุดคือจังหวัดพัทลุง โดยมีรายได้ต่อหัวประชากรเท่ากับ 13,150 บาท

จากปี พ.ศ. 2527-2531 พบว่า จังหวัดกระบี่มีช่วงห่างของรายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากรกับรายได้เฉลี่ยของภาคใต้ซึ่งสูงกว่ารายได้เฉลี่ยต่อประชากรของภาคใต้พอสมควร

2. สภาพทั่วไปของชุมชนเมืองกระบี่

การศึกษาในส่วนนี้จะเป็นการศึกษาโครงสร้าง องค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และประชากร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของแต่ละส่วน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ของชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาประกอบการวางแผนพัฒนาพื้นที่ดังกล่าว

เพื่อให้การศึกษาวิเคราะห์ในด้านกายภาพและด้านต่าง ๆ มีความชัดเจน จึงได้ทำการแบ่งเขตการศึกษาออกเป็น 8 เขตพื้นที่ โดยพิจารณาจากเส้นทางคมนาคม แม่น้ำ ลำคลอง และแนวเขตเทศบาล ประกอบกับการแบ่งเขตสำรวจจากกองวิจัย สำนักผังเมือง ปี พ.ศ. 2533 การแบ่งเขตพื้นที่ เพื่อการศึกษาได้แสดงไว้ในแผนที่

2.1 กายภาพ

2.1.1 ภูมิประเทศและขอบเขตพื้นที่ชุมชนที่ศึกษาเป็นพื้นที่ประมาณ 27.32 ตารางกิโลเมตร หรือ 17,075 ไร่ ประกอบด้วย 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลไสไทย ตำบลทับปrik

ตำบลกระปี่น้อย (เขตเทศบาลมีเนื้อที่ 19.00 ตารางกิโลเมตร ตำบลกระปี่ใหญ่ และตำบลปากน้ำ การแบ่งเขตการปกครองของระดับตำบลและหมู่บ้าน

ลักษณะของชุมชน เมืองกระปี่ เป็นพื้นที่เทศบาลห่างจากทะเลอันดามัน ประมาณ 2 กิโลเมตร ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงน้ำท่วมไม่ถึง มีป่าไม้ ซึ่งเป็นป่าโปร่งอยู่ทั่วไป ทิศตะวันออกมีแม่น้ำกระปี่ไหลผ่าน แม่น้ำสายนี้เข้าทะเลเข้าถึง และจะลงตามระดับน้ำทะเลเป็นประจำทุกวัน สำหรับฤดูฝนบางครั้งมีฝนตกติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน ทำให้ที่ราบต่ำบางแห่ง น้ำท่วม แต่ท่วมอยู่ไม่นานนัก และลดลงทันที ทิศตะวันตกเฉียงใต้ของชุมชนเป็นพื้นที่ป่าชายเลน และมีคลองผ่านหลายสาย ทิศตะวันตกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูง เป็นพื้นที่ป่าและสวน (แผนที่การایشที่ดิน ปี พ.ศ. 2533 สำนักผังเมือง, 1:10,000)

2.1.2 การขยายตัวของชุมชนเมือง การศึกษาในส่วนนี้อาศัยข้อมูลพื้นฐานการایشที่ดินในปี พ.ศ. 2523 และปี พ.ศ. 2533

ก. ลักษณะการตั้งถิ่นฐาน จากการศึกษาแผนที่การایشที่ดินและภาพถ่ายทางอากาศของชุมชนในช่วงปีดังกล่าว สรุปโดยสังเขปได้คือ ลักษณะการตั้งถิ่นฐานชุมชนในปี พ.ศ. 2523 แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งอยู่ทางบริเวณตอนใต้ (ตำบลปากน้ำ) ของเขตพื้นที่ศึกษา เป็นบริเวณที่มีชุมชนหนาแน่น มีสถานที่ราชการ โรงเรียน ตลาดสด ศูนย์การค้า และอาคารพักอาศัย อีกส่วนหนึ่งเป็นบริเวณชุมชนตอนเหนือของตำบลกระปี่ใหญ่ (ตลาดเก่า) เป็นที่ตั้งถิ่นฐานแต่โบราณ มีประชาชนอยู่กันเป็นชุมชนใหญ่ มีตลาด โรงเรียน และหมู่บ้าน อยู่ห่างจากชุมชนตอนใต้ประมาณ 5 กิโลเมตร มีถนนอุตรกิจเชื่อมระหว่างชุมชน และมีที่พักอาศัยเกาะตามแนวถนนตลอดสาย พื้นที่ส่วนที่เหลือของชุมชนร้อยละ 86 ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นพื้นที่ถนน ลานคลอง ที่ว่าง และพื้นที่เกษตรกรรม สำหรับพื้นที่เกษตรกรรมเป็นพื้นที่สวนจะอยู่ตอนเหนือ ตะวันตกเฉียงเหนือ ตะวันตก ตะวันตกเฉียงใต้ และตอนใต้

การตั้งถิ่นฐานในปี พ.ศ. 2533 พบว่า ยังมีลักษณะคล้ายคลึงกับปี พ.ศ. 2523 เนื่องจากโครงสร้างของระบบถนนสายหลักยังคงสภาพเดิม ซึ่งได้เพิ่มถนนมหาราชเท่านั้น การایشพื้นที่ชุมชนเริ่มมีการขยายตัวเข้าสู่พื้นที่ตอนในที่ห่างจากถนนสายหลักมากขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นที่พักอาศัย ลักษณะชุมชนได้ขยายกันทั้งด้านเหนือและด้านใต้ ตามแนวถนนอุตรกิจ เป็นย่านธุรกิจการค้า บริเวณระหว่างถนนอุตรกิจกับถนนมหาราชในชุมชนด้านใต้ และขยายตามแนวถนนกระปี่ และตามแนวถนนมหาราชในเขตเทศบาล เมืองกระปี่ ซึ่งพื้นที่ด้านใต้ได้มีหมู่บ้าน

ตารางที่ 3.16 ความหนาแน่นของประชากรเมืองกระบี่ ปี พ.ศ.2533

เขต	ประชากร	พื้นที่(ไร่)	ความหนาแน่น ประชากร/ไร่	หมายเหตุ
ก.1	3,899	2,937.50	1.33	ตลาดเก่า ถนนเพชรเกษม ตอน
ก.2	6,657	1,781.25	3.74	กลางชุมชน เขตการค้า สถานที่
ก.3	8,657	1,600.00	5.41	ราชการ (ตำบลกระบี่ใหญ่ และ
ก.4	817	4,293.75	0.13	ตำบลปากน้ำ)
รวมในเขต เทศบาลฯ	20,030	10,612.50	1.89	มีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตป่าสงวน แห่งชาติ
ข.	276	1,750.00	0.22	ท่าเรือขนถ่ายสินค้า
ค.1	969	3,718.75	0.26	ตำบลไสไทย
ค.2	173	587.50	0.29	ตำบลทับปrik
ค.3	393	406.25	0.97	ตำบลกระบี่น้อย
รวมนอกเขต เทศบาลฯ	1,811	6,462.50	0.30	
รวม	21,841	17,075.00	1.32	27.32

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

ตารางที่ 3.17 การขยายตัวของพื้นที่ชุมชนในเขตพื้นที่ชุมชนเมืองกระบี่ ปี พ.ศ.2523 และ 2533

เขตพื้นที่ย่อย	ขนาด(ไร่) (ร้อยละ)	พื้นที่ชุมชน Built-up Area ¹		สัดส่วน การเพิ่ม ²	พื้นที่ว่าง ³ 2533
		2523	2533		
ก.1	2,937.50 (17.20)	433.61 (29.19)	424.96 (17.78)	-8.65 (0.96)	2,512.54 (17.10)
ก.2	1,781.25 (10.43)	300.87 (20.26)	336.86 (14.09)	35.99 (3.98)	1,444.39 (9.83)
ก.3	1,600.00 (9.37)	557.49 (37.53)	639.00 (26.73)	81.51 (9.01)	961.00 (6.54)
ก.4	4,293.75 (25.12)	66.55 (4.48)	67.49 (2.82)	0.94 (0.10)	4,226.26 (28.79)
รวมในเขต เทศบาล	10,612.50 (62.15)	1,358.52 (91.46)	1,468.31 (61.42)	109.79 (21.15)	9,144.19 (62.26)
ข.	1,750.00 (10.24)	30.19 (2.03)	724.37 (30.30)	694.18 (76.79)	1,025.63 (6.98)
ค.1	3,718.75 (21.77)	53.85 (3.62)	56.25 (2.35)	2.40 (0.26)	3,662.50 (24.94)
ค.2	587.50 (3.44)	11.31 (0.76)	16.17 (0.67)	4.86 (0.53)	517.33 (3.52)
ค.3	406.25 (2.38)	31.49 (2.12)	124.22 (5.20)	92.73 (10.26)	282.03 (1.92)
รวมนอกเขต เทศบาล	6,462.50 (37.85)	126.84 (8.54)	921.01 (38.58)	794.17 (87.85)	5,541.49 (37.74)
รวม	17,075.00 (100.00)	1,485.36 (100.00)	2,390.32 (100.00)	903.96 (100.00)	14,685.68 (100.00)

- หมายเหตุ 1. พื้นที่ชุมชนประกอบด้วย ที่พักอาศัย พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม คลังสินค้า ศาลาสถาบัน สถานศึกษา สถานที่ราชการ สาธารณูปโภค สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และปศุสัตว์
2. สัดส่วนการเพิ่มระหว่างปี 2523 และ 2533
3. พื้นที่ว่าง ประกอบด้วย เกษตรกรรม ลานหนอง คลองบึง ถนนซอย และที่ว่างอื่น ๆ
4. ตัวเลขในวงเล็บ (-) หมายถึง ร้อยละ

ที่มา : จากแผนที่ 3.16 มาตรฐาน 1:10,000

จัดสรรเกิดขึ้นบ้าง สำหรับการไว้ที่ดินเพื่อการเกษตรได้ลดลง อันเนื่องจากการพัฒนาท่าเรือในตำบลไสไทย และที่พักออาศัย

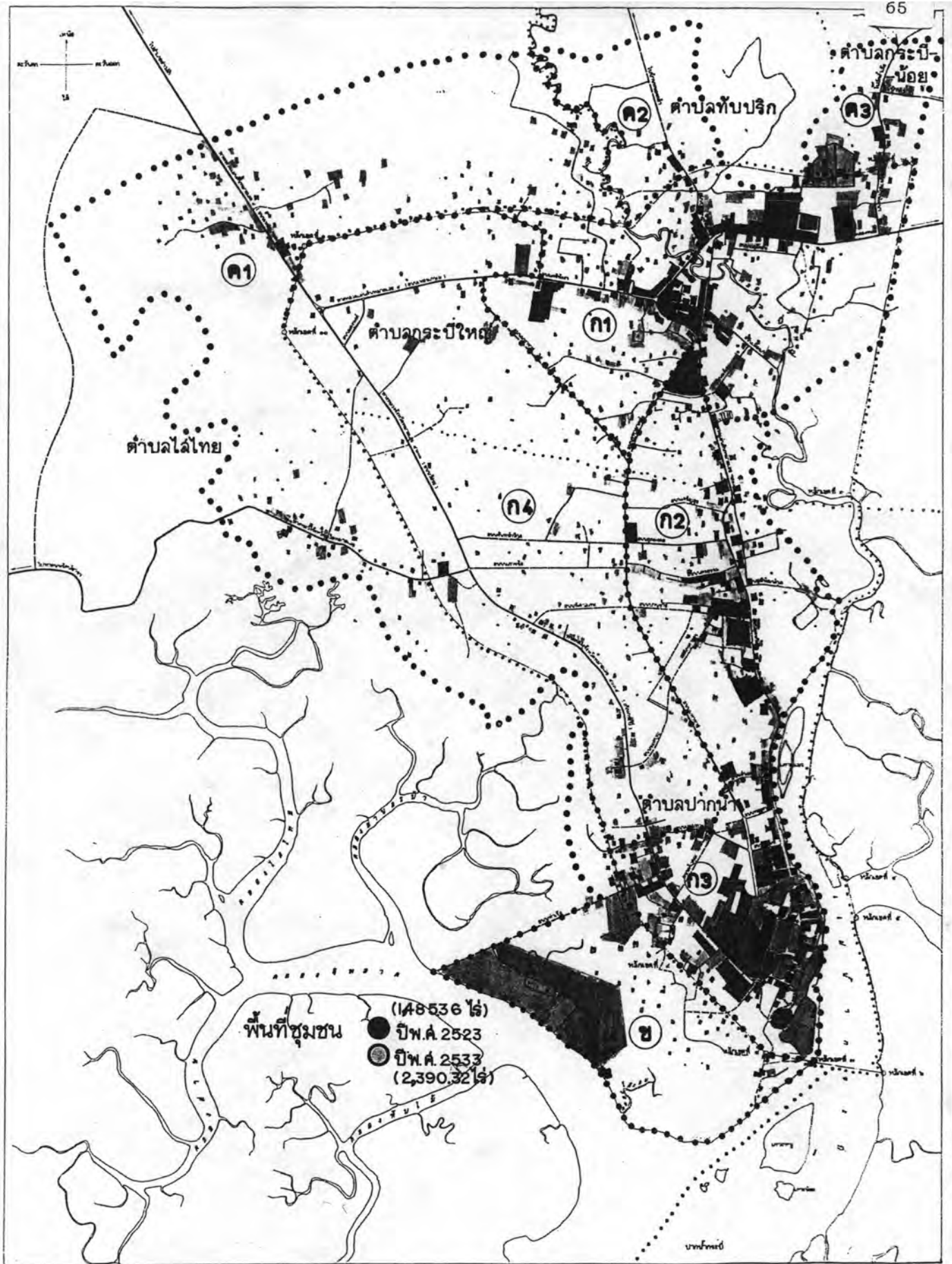
ข. การขยายตัวของพื้นที่ชุมชน (Built up Area) เพื่อให้การพิจารณาการขยายตัวของชุมชนในเชิงพื้นที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้ทำการศึกษาสัดส่วนการใช้พื้นที่ชุมชนในปี พ.ศ. 2523 และปี พ.ศ. 2533 โดยได้จำแนกพื้นที่ศึกษาประมาณ 27.32 ตารางกิโลเมตร (17,075 ไร่) ออกเป็น 3 บริเวณ 8 เขต พื้นที่ (บริเวณเขตเทศบาล บริเวณท่าเรือ และบริเวณนอกเขตเทศบาล)

ในปี พ.ศ. 2523 พื้นที่ชุมชนมีจำนวนรวม 1,485.36 ไร่ (ร้อยละ 8.69 ของพื้นที่ศึกษา) พื้นที่ชุมชน ร้อยละ 37.53 อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลทางตอนใต้ชุมชน (เขต ก.3) รองลงมาร้อยละ 29.19 อยู่ในเขตเทศบาลในด้านเหนือของชุมชน (เขต ก.1) อันดับท้ายสุดร้อยละ 11.31 อยู่ในเขต ค.2 บริเวณด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือนอกเขตเทศบาล

ในปี พ.ศ. 2533 พื้นที่ชุมชนมีจำนวนรวม 2,390.32 ไร่ (ร้อยละ 14 ของพื้นที่ศึกษา) พื้นที่ชุมชนร้อยละ 30.30 อยู่ในเขต ข. อยู่ในบริเวณท่าเรือตอนใต้ชุมชน รองลงมาร้อยละ 26.73 อยู่ในเขต ก.3 อยู่ในเขตเทศบาล (ตอนใต้ชุมชน) เขตที่มีสัดส่วนร้อยละ ต่ำสุดได้แก่ เขต ค.2 (ร้อยละ 0.67) บริเวณนอกเขตเทศบาลด้านเหนือ (ตารางที่ 3.17) จะเห็นได้ว่าลักษณะชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงบ้างในพื้นที่ เขต ข. ซึ่งเป็นท่าเรือตำบลไสไทย การเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่ร้อยละ 61.42 อยู่ในเขตเทศบาล

สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (Absolute change) ของพื้นที่ชุมชนเมื่อเปรียบเทียบ ปี พ.ศ. 2523 กับปี พ.ศ. 2533 พบว่า บริเวณที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ร้อยละ 76.79 อยู่ในพื้นที่เขต ข. (ท่าเรือ) ตอนใต้ของชุมชน บริเวณที่มีสัดส่วนเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดได้แก่บริเวณเขต ค.1 ตอนตะวันตกของชุมชน เท่ากับร้อยละ 0.26 (ตารางที่ 3.17)

สำหรับบริเวณที่จะรองรับการขยายตัวในอนาคต โดยพิจารณาเฉพาะจากปัจจัยที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้านการคมนาคม การเข้าถึง ประกอบกับสภาพการใช้ที่ดิน และพื้นที่เว้นว่างที่ยังคงเหลืออยู่ขณะนี้ กล่าวได้ว่า ควรเป็นบริเวณด้านตะวันตก และด้านใต้ของชุมชน (เขต ก.3, และ ก.4) บริเวณที่เหมาะสมรองลงมาเนื่องจากสภาพพื้นที่ยังมีสวนและป่าอยู่มาก การเข้าถึงยังไม่สะดวก ได้แก่บริเวณด้านใต้ และตะวันตก (เขต ข. และ ค.1)

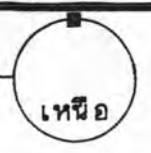
การศึกษาแนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แสดง การใช้ที่ดินพื้นที่ชุมชน ปีพ.ศ. 2523 และ 2533

■ มาตราส่วน 1 : 40,000

■ ที่มา : สำนักผังเมือง

■ แผนที่ 3.5

ตารางที่ 3.18 การใช้จ่ายที่พัฒนาชุมชนเมืองกระบี่ ปี พ.ศ. 2523

การใช้จ่ายที่	ก.1	ก.2	ก.3	ก.4	ข.	ค.1	ค.2	ค.3	รวม	ก.1	ก.2	ก.3	ก.4	ข.	ค.1	ค.2	ค.3	รวม
1. พักอาศัย	145.50	189.29	176.34	51.56	24.33	48.13	11.31	25.94	672.40	4.96	10.62	11.06	1.20	1.39	1.29	1.92	6.38	3.94
2. ยานพาหนะ	57.80	6.52	40.31	-	-	1.12	-	0.55	106.30	1.97	0.36	2.52	-	-	0.03	-	0.14	0.62
3. สถานที่ราชการ	21.56	28.78	121.56	-	-	-	-	-	171.90	0.73	1.61	7.59	-	-	-	-	-	1.01
4. ยานอุตสาหกรรม	37.50	20.48	9.06	-	4.06	-	-	-	71.10	1.27	1.14	0.56	-	0.23	-	-	-	0.42
5. คลังสินค้า	8.70	-	-	-	-	-	-	-	8.70	0.29	-	-	-	-	-	-	-	0.05
6. ศาลเสด็จสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี	19.38	39.80	84.38	7.80	1.80	2.80	-	5.00	160.96	0.66	2.23	5.27	0.18	0.10	0.08	-	1.23	0.94
7. สถานศึกษา	63.57	15.20	93.84	7.19	-	-	-	-	179.80	2.16	0.86	5.87	0.16	-	-	-	-	1.05
8. สถานพักผ่อนหย่อนใจและสวนสัตว์	74.40	-	25.00	-	-	-	-	-	99.40	2.54	-	1.57	-	-	-	-	-	0.58
9. วัสดุ	-	-	-	-	-	1.80	-	-	1.80	-	-	-	-	-	0.04	-	-	0.01
10. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	5.20	0.80	7.00	-	-	-	-	-	13.00	0.18	0.04	0.44	-	-	-	-	-	0.07
รวม 1-10	433.61	300.87	557.49	66.55	30.19	53.85	11.31	31.49	1,485.66	14.76	16.90	34.88	1.54	1.72	1.44	1.92	7.75	8.70
11. ถนน-ซอย	34.53	45.78	70.50	49.44	3.63	20.63	7.08	8.81	240.40	1.18	2.57	4.41	1.16	0.21	0.55	1.21	21.68	1.40
12. เหมืองโคลง เกษตรกรรม ป่าไม้ และที่ว่าง	2,469.36	1,434.60	972.01	4,177.76	1,716.18	3,644.27	569.11	365.95	15,348.94	84.06	80.53	60.71	97.30	98.07	98.00	96.86	70.56	89.90
รวม 11-12	2,503.89	1,480.38	1,042.51	4,227.20	1,719.81	3,664.90	576.19	374.76	15,589.34	85.24	83.10	65.12	98.46	98.28	98.55	98.07	92.24	91.30
รวมทั้งหมด	2,937.50	1,781.25	1,600.00	4,293.75	1,750.00	3,718.75	587.50	406.25	17,075.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: คำนวณจากการแปลภาพถ่ายทางอากาศ ปี พ.ศ. 2523

ตารางที่ 3.19 การใช้ที่ดินชุมชนเมืองกระบี่ ปี พ.ศ. 2523-2533

ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)		พื้นที่ (ร้อยละ)		การเปลี่ยนแปลงปี พ.ศ. 2523-2533		
	2523	2533	2523	2533	พื้นที่(ไร่)	ขนาด(ร้อยละ)	สัดส่วน(ร้อยละ)
1. พักอาศัย	672.40	709.80	3.94	4.15	37.40	5.56	4.05
2. ย่านการค้า	106.30	135.30	0.62	0.79	29.00	27.28	3.14
3. สถานที่ราชการ	171.90	208.31	1.01	1.22	36.41	21.18	3.94
4. ย่านอุตสาหกรรม	71.10	50.93	0.42	0.29	-20.17	-28.36	-2.23
5. คลังสินค้า	8.70	8.43	0.05	0.05	- 0.27	-	-0.02
6. ศาสนสถาน สุสานและฌาปนสถาน	160.96	160.96	0.94	0.94	-	-	-
7. สถานศึกษา	179.80	304.25	1.05	1.78	124.45	69.21	13.46
8. สถานพักผ่อนหย่อนใจและสนามกีฬา	99.40	144.12	0.58	0.84	44.72	45.01	4.83
9. ปศุสัตว์	1.80	2.82	0.01	0.01	1.02	-	0.11
10. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	13.00	664.40	0.07	3.89	651.40	5,010.77	68.22
รวม 1-10	1,485.66	2,389.32	8.70	13.99	903.66	60.83	100.01
11. ถนน-ซอย	240.40	382.31	1.40	2.24	142.18	59.14	
12. แหล่งน้ำสาธารณะ	726.80	827.67	4.25	4.85	100.87	13.88	
13. เกษตรกรรม ป่าไม้และที่ว่าง	14,622.14	13,475.70	85.65	78.92	-1,146.71	- 7.84	
รวม 11-13	15,589.34	14,685.68	91.30	86.01	-903.66	- 5.79	
รวมพื้นที่ทั้งหมด	17,075.00	17,075.00	100.00	100.00	-	-	

ที่มา: กองสำรวจ สำนักผังเมือง

ตารางที่ 3.20 การเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายระหว่างปี พ.ศ. 2523-2533

การใช้จ่าย	ก.1	ก.2	ก.3	ก.4	ข.	ค.1	ค.2	ค.3	รวมทุกเขต
1. พักอาศัย	5.95	12.03	6.48	0.44	3.82	2.20	3.52	2.96	37.40
2. ยานการค้ำ	5.10	12.46	10.21	0.50*	-	0.20	0.32*	0.21	29.00
3. สถานที่ราชการ	-	-	30.28	-	6.13*	-	-	-	36.41
4. ยานอุตสาหกรรม	-20.60	6.52	- 4.03	-	-2.06	-	-	-	-20.17
5. คลังสินค้า	0.27	-	-	-	-	-	-	-	- 0.27
6. ศาสนสถาน สุสานและฌาปนสถาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. สถานศึกษา	-	-	-	-	34.89*	-	-	89.56*	124.45
8. สถานพักผ่อนหย่อนใจและสนามกีฬา	1.17	4.98*	38.57	-	-	-	-	-	44.72
9. ปศุสัตว์	-	-	-	-	-	-	1.02*	-	1.02
10. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	-	-	-	-	651.40	-	-	-	651.40
รวม 1-10	- 8.65	35.99	81.51	0.94	694.18	2.40	4.86	92.73	903.66
11. ถนน-ซอย	32.97	32.97	-6.75	29.43	41.63	5.62	2.22	4.09	142.18
12. แบรินน้ำคลอง เกษตรกรรม ป่าไม้ และที่ว่าง	-24.32	-141.96	-64.67	-30.37	-735.81	-8.02	-7.06	-92.82	-1,045.84
รวม 11-12	8.65	-108.99	- 8.42	- 0.94	-694.18	-2.4	-4.84	-88.73	- 903.66

ที่มา: คำนวณจากตารางที่ 3.18

หมายเหตุ. * งบปีการใช้จ่ายประเภทนี้ในปี พ.ศ. 2523

- งบปีการเปลี่ยนแปลงเงินพื้นที่

ตารางที่ 3.21 สัดส่วน (ร้อยละ) การใช้จ่ายเงินชุมชนเมืองกระบี่ ปี พ.ศ. 2523-2533

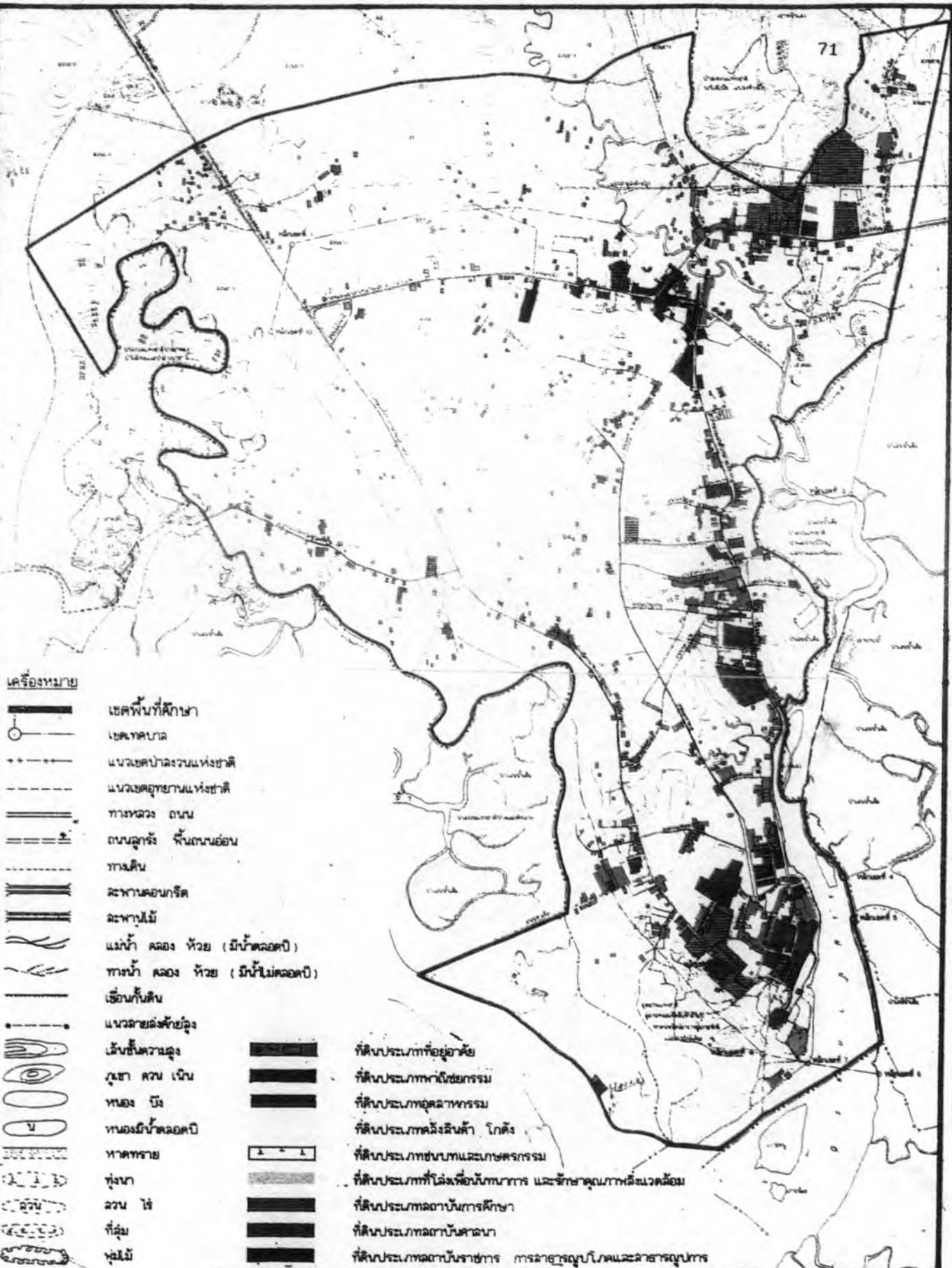
การใช้จ่าย	ก.1	ก.2	ก.3	ก.4	ข.	ค.1	ค.2	ค.3	รวม	ก.1	ก.2	ก.3	ก.4	ข.	ค.1	ค.2	ค.3	รวม
1. ที่พักอาศัย	21.63	28.11	26.31	7.66	3.61	7.15	1.68	3.85	100.00	21.34	27.24	15.47	7.32	3.96	7.09	2.08	4.07	100.00
2. ย่านการค้า	54.37	6.13	37.91	-	-	1.05	-	0.52	100.00	46.49	14.03	37.34	0.03	-	0.97	0.23	0.57	100.00
3. สถานที่ราชการ	12.54	16.74	70.72	-	-	-	-	-	100.00	10.36	13.84	72.86	-	2.94	-	-	-	100.00
4. ย่านอุตสาหกรรม	52.74	28.81	12.74	-	5.71	-	-	-	100.00	33.19	53.01	9.88	-	3.92	-	-	-	100.00
5. คลังสินค้า	100.00	-	-	-	-	-	-	-	100.00	100.00	-	-	-	-	-	-	-	100.00
6. ศาลากลาง สถานีและยานสถานี	12.04	24.72	52.43	4.84	1.12	1.74	-	3.11	100.00	12.04	24.72	52.42	4.85	1.12	1.75	-	3.10	100.00
7. สถานศึกษา	35.37	8.45	52.19	3.99	-	-	-	-	100.00	20.89	4.99	30.85	2.36	11.46	-	-	29.45	100.00
8. สถานพักผ่อนหย่อนใจและสนามกีฬา	74.85	-	25.15	-	-	-	-	-	100.00	52.44	3.46	44.10	-	-	-	-	-	100.00
9. บุคลากร	-	-	-	-	-	100.00	-	-	100.00	-	-	-	-	-	63.82	36.18	-	100.00
10. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	40.00	6.15	53.85	-	-	-	-	-	100.00	0.78	0.13	1.05	-	98.04	-	-	-	100.00
รวม 1-10	29.18	20.25	37.56	4.48	2.03	3.62	0.76	2.12	100.00	17.78	17.15	23.68	2.82	30.31	2.35	0.67	5.24	100.00
11. ถนน-ซอย	14.36	19.04	29.32	20.56	1.50	8.58	2.94	3.70	100.00	17.64	20.58	76.69	20.64	11.84	6.87	2.43	3.31	100.00
12. เมรุ ศาลากลาง เกษตรกรรม ป่าไม้ และที่ว่าง	16.08	9.34	6.32	27.22	11.18	23.78	3.70	2.38	100.00	17.09	9.03	13.62	28.99	0.06	25.42	3.92	1.90	100.00
รวม 11-12	16.07	9.49	6.68	27.12	11.03	23.51	3.69	2.41	100.00	17.10	9.33	7.04	28.78	6.98	24.94	3.89	1.94	100.00
รวมทั้งทั้งหมด	17.21	10.43	9.38	25.14	10.24	21.78	3.44	2.38	100.0	7.21	10.43	9.38	25.14	10.24	21.78	3.44	2.38	100.00

ที่มา: คำนวณจากตารางที่ 3.18
- ไม่มีการใช้จ่ายประเภทอื่น ๆ

ตารางที่ 3.22 การใช้จ่ายเงิน (ร้อยละ) งบประมาณประจำปี พ.ศ. 2533 (แยกเขต)

การใช้จ่ายเงิน	ก.1	ก.2	ก.3	ก.4	ข.	ค.1	ค.2	ค.3	รวม	ก.1	ก.2	ก.3	ก.4	ข.	ค.1	ค.2	ค.3	รวม
1. ที่พักอาศัย	151.45	201.32	182.82	52.00	28.15	50.33	14.83	28.90	709.80	5.16	15.40	6.86	1.21	1.61	1.36	2.53	7.11	4.15
2. ยานการลำ	62.90	18.98	50.52	0.50	-	1.32	0.32	0.76	135.30	2.14	1.06	3.16	0.01	-	0.04	0.05	0.18	0.79
3. สถานที่ราชการ	21.56	28.78	15.84	-	6.13	-	-	-	208.31	0.73	1.62	9.48	-	0.35	-	-	-	1.22
4. ยานอุตสาหกรรม	16.90	27.00	5.03	-	2.00	-	-	-	50.93	0.57	1.52	0.13	-	0.11	-	-	-	0.29
5. คลังสินค้า	8.43	-	-	-	-	-	-	-	8.43	0.28	-	-	-	-	-	-	-	0.05
6. ศาลสถาน สุสานและฌาปนสถาน	19.38	39.80	84.38	7.80	1.80	2.80	-	5.00	160.96	0.66	2.23	5.27	0.18	0.10	0.08	-	1.23	0.94
7. สถานศึกษา	63.57	15.20	93.84	7.19	34.89	-	-	89.56	304.25	2.16	0.85	5.86	0.17	1.99	-	-	21.07	1.78
8. สถานพักผ่อนหย่อนใจและสนามกีฬา	75.57	4.98	63.57	-	-	-	-	-	144.12	2.57	0.67	3.97	-	-	-	-	-	0.84
9. บุคลากร	-	-	-	-	-	1.80	1.02	-	2.82	-	-	-	-	-	-	-	-	0.01
10. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	5.20	0.80	7.00	-	651.40	-	-	-	664.40	0.17	0.04	0.44	-	37.22	0.04	0.17	-	3.89
รวม 1-10	424.96	336.86	639.00	67.49	724.37	56.25	16.17	124.22	2,389.32	14.46	18.84	35.37	1.57	41.38	1.52	2.75	29.59	13.99
11. เกม-ชอย	67.50	78.75	63.75	78.87	45.26	26.25	9.30	12.90	382.31	2.29	4.42	3.98	1.83	2.60	0.70	1.60	3.18	2.24
12. แผนผังจำลอง เกษตรกรรม ป่าไม้ และที่ว่าง	2,445.04	1,292.64	907.34	4,147.39	980.37	3,636.25	562.05	273.13	14,303.10	83.25	76.72	60.65	96.60	56.02	97.78	95.65	67.23	83.77
รวม 11-12	2,512.54	1,371.39	1,034.09	4,226.26	1,025.63	3,662.50	571.35	286.03	14,685.68	85.54	81.16	64.63	98.43	58.62	98.48	97.25	70.41	86.01
รวมทั้งทั้งหมด	2,937.50	1,781.25	1,600.00	4,293.75	1,750.00	3,718.75	587.50	406.25	17,075.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: ค่ารวมจากการแปลงภาพด้วยทางอากาศ และการสำรวจปี พ.ศ. 2533

เครื่องหมาย

- เขตพื้นที่ศึกษา
- เขตเทศบาล
- แนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ
- แนวเขตอุทยานแห่งชาติ
- ทางหลวง ถนน
- ถนนลูกรัง พื้นถนนอ่อน
- ทางเดิน
- สะพานคอนกรีต
- สะพานไม้
- แม่น้ำ คลอง ห้วย (มีน้ำตลอดปี)
- ทางน้ำ คลอง ห้วย (มีน้ำไม่ตลอดปี)
- เขื่อนกั้นดิน
- แนวชายฝั่งชายฝั่ง
- เนินชันความสูง
- ภูเขา ควน เนิน
- หนอง บึง
- หนองมีน้ำตลอดปี
- หาดทราย
- หุ่น
- ลวน ไร่
- ที่ลุ่ม
- หุบไม้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย
- ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม
- ที่ดินประเภทคลังสินค้า โกดัง
- ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม
- ที่ดินประเภทที่โรงแปรรูปอาหาร และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา
- ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา
- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

การศึกษาแนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แสดง

การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษา ปี พ.ศ. 2523

■ มาตราส่วน

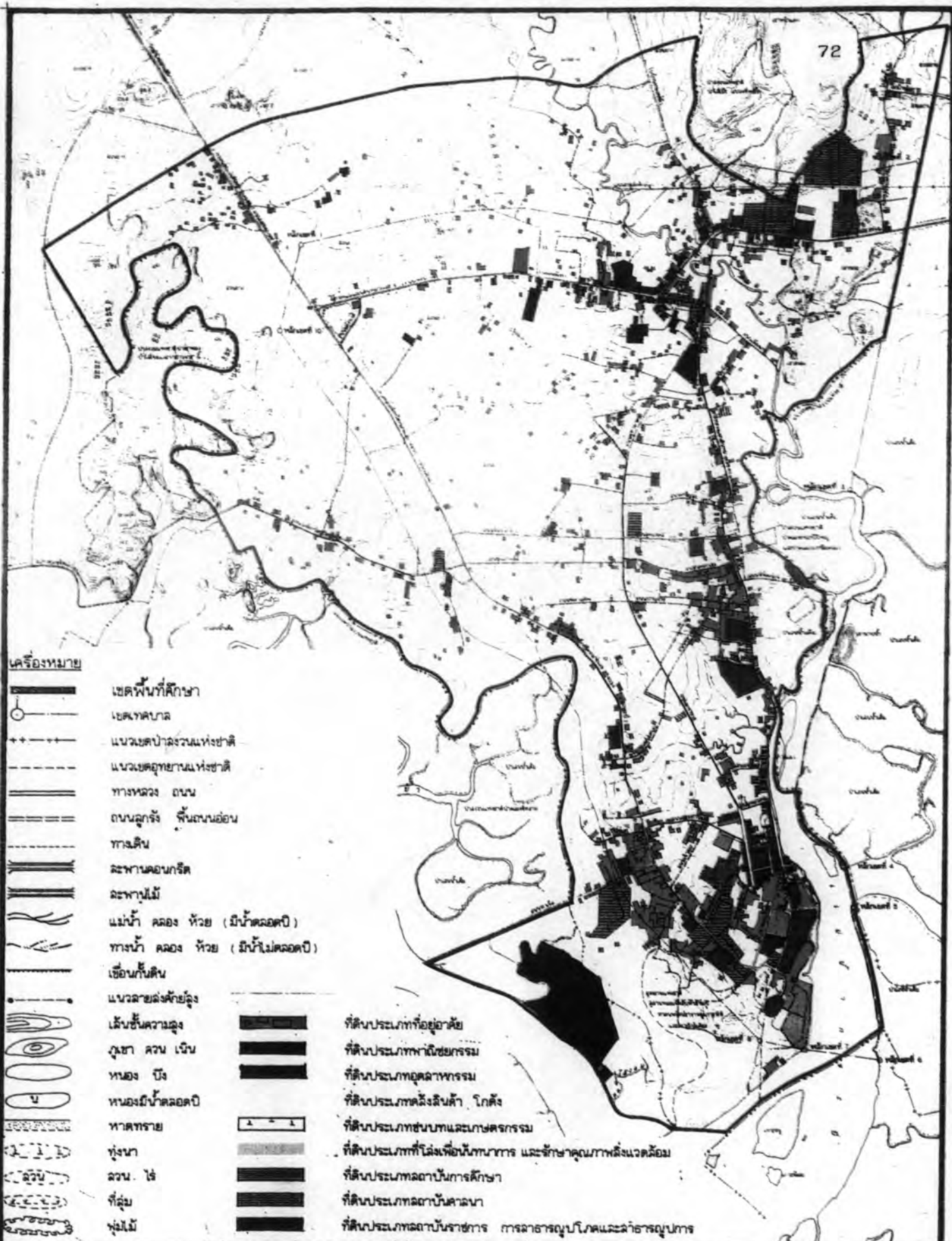
1:40,000
0 0.2 0.4 0.6 กิโลเมตร

■ ที่มา สำนักผังเมือง

■ แผนที่

3.6

เครื่องหมาย

- เขตพื้นที่ศึกษา
- เขตเทศบาล
- แนวเขตป่าหลวงแห่งชาติ
- แนวเขตอุทยานแห่งชาติ
- ทางหลวง ถนน
- ถนนลูกรัง พื้นถนนอ่อน
- ทางดิน
- สะพานคอนกรีต
- สะพานไม้
- แม่น้ำ คลอง ห้วย (มีน้ำตลอดปี)
- ทางน้ำ คลอง ห้วย (มีน้ำไม่ตลอดปี)
- เขื่อนกั้นดิน
- แนวชายฝั่งชายฝั่ง
- เส้นชั้นความสูง
- ภูเขา ควบ เนิน
- หนอง บึง
- หนองมีน้ำตลอดปี
- หาดทราย
- หุ่นา
- ลวน ไร่
- ที่ลุ่ม
- หุ่นไม้

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย
- ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม
- ที่ดินประเภทคลังสินค้า โกดัง
- ที่ดินประเภทสหภาพและเกษตรกรรม
- ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการ และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา
- ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา
- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณสุขและอาชีวศึกษา

การศึกษาแนวทางการพัฒนาของชนเมืองกระบี่

■ แสดง

การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ศึกษา ปี พ.ศ. 2533

■ มาตราส่วน

1 : 40,000

0.2 0.5

กิโลเมตร

■ ที่มา

สำนักงานผังเมือง

■ แผนที่

3.7

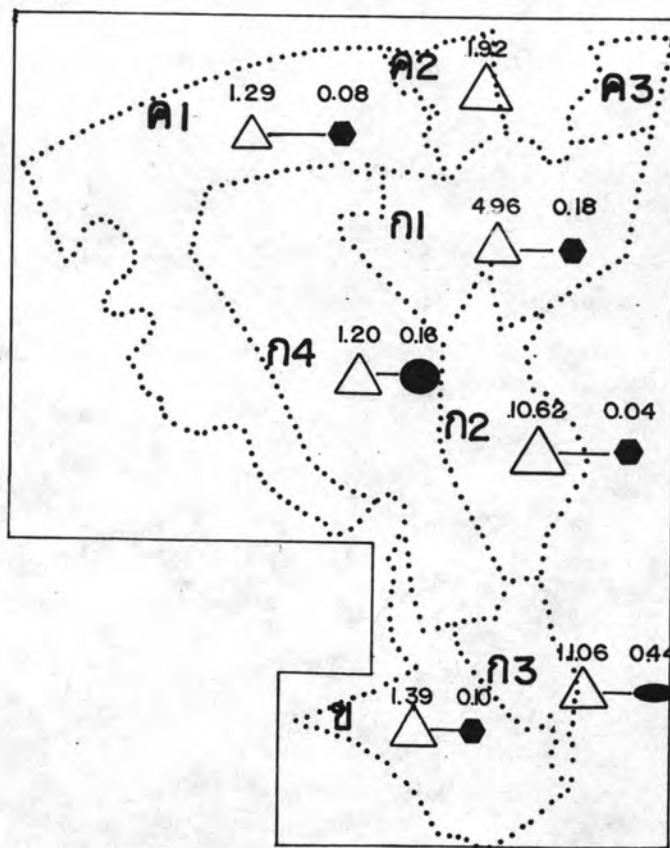

2.1.3 โครงสร้างการใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2523 ในปี พ.ศ. 2523 มีการใช้พื้นที่เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ (การใช้ที่ดินลำดับที่ 1-10) เป็นจำนวนรวม 1,485.66 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.70 ของพื้นที่ชุมชนเมืองกระบี่ ส่วนที่เหลือร้อยละ 91.30 เป็นพื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ ลาดลอง ถนน ซอย และที่ว่างอื่น ๆ เมื่อพิจารณาการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ พบว่า โครงสร้างการใช้ที่ดินส่วนใหญ่เป็นประเภทพักอาศัย ร้อยละ 3.94 รองลงมาได้แก่ สถานศึกษา ร้อยละ 1.05 การใช้ที่ดินน้อยสุดได้แก่ ปศุสัตว์ ร้อยละ 0.01 เท่านั้น (ตารางที่ 3.18)

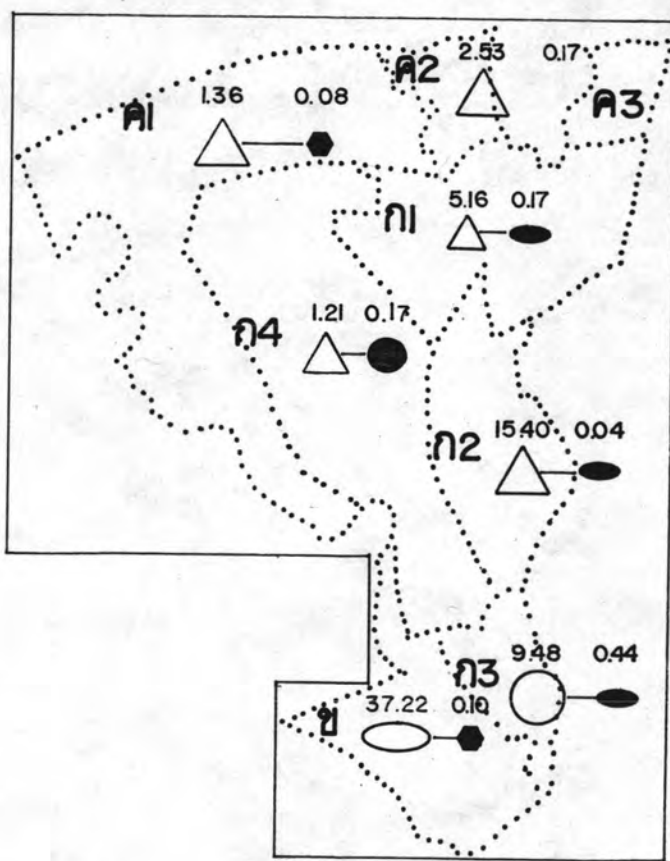
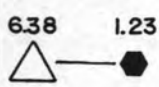
เมื่อพิจารณาการใช้ที่ดินแต่ละประเภทที่สัมพันธ์กับเขตพื้นที่ย่อย 8 เขต (ตารางที่ 3.18) พบว่า การใช้ที่ดินประเภทพักอาศัยส่วนใหญ่อยู่ในเขต ก.2 (ตอนกลาง ชูชน ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 411) เขต ก.3 (ตอนใต้ชุมชนย่านธุรกิจการค้าใหม่ ตำบล ปากน้ำ) รวมกัน และเขต ก.1 (ตอนเหนือชุมชน บริเวณตลาดเก่า) รวมกันประมาณร้อยละ 76.05 ของพื้นที่อยู่อาศัยโดยรวม ย่านการค้าส่วนใหญ่อยู่ในเขต ก.1 และ ก.3 ประมาณร้อยละ 92.30 ของพื้นที่ย่านพัก การค้า สถานที่ราชการอยู่ในเขต ก.3 ร้อยละ 70.72 ของพื้นที่สถานที่ราชการ ย่านอุตสาหกรรม และคลังสินค้าอยู่ในเขต ก.1, ก.2 ร้อยละ 52.74, 28.81 ตามลำดับ ร้อยละ 52.43 และ 24.72 ของพื้นที่ศาสนสถาน ตามลำดับ สถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในเขต ก.3 และ ก.1 รวมกันร้อยละ 87.56 ของพื้นที่ศาสนสถาน ส่วนสาธารณสุขและ สาธารณูปการ ส่วนใหญ่อยู่ในเขต ก.3 และ ก.1 รวมกันร้อยละ 93.85 ของพื้นที่สาธารณสุขและ สาธารณูปการ

โครงสร้างการใช้ที่ดินในแต่ละเขตพื้นที่ย่อย ปรากฏว่า ในพื้นที่ ทั้ง 8 เขต มีการใช้ที่ดินเพื่อพักอาศัยทั้งหมดทุกเขตอยู่อันดับสูงสุด ในเขต ก.3, ก.2, ก.1, ค.3, ค.2, ข, ค.1 และ ก.4 ตามลำดับ

โครงสร้างการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2533 มีการใช้พื้นที่เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ เป็นจำนวนรวม 2,389.32 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.99 ของพื้นที่ศึกษาชุมชนเมืองกระบี่ คิดเป็นขนาดการเปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ. 2523 สำหรับการใช้ที่ดินชุมชนเพื่อกิจกรรมต่าง ๆ พบว่า โครงสร้างใช้ที่ดินในประเภทการใช้ที่ดินประเภทสาธารณสุข สาธารณูปการ (ท่าเรือ) ร้อยละ 68.22 รองลงมาเป็นสถานศึกษา ร้อยละ 13.46 และสถานพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 4.83 สัดส่วนร้อยละประเภทที่พักอาศัยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4.15 (ในปี พ.ศ. 2523 ร้อยละ 3.94) รองลงมาได้แก่สาธารณสุขและสาธารณูปการ ร้อยละ 3.89 (ในปี พ.ศ. 2523 ร้อยละ 0.07)

โครงสร้าง
การใช้ที่ดิน เขตพื้นที่ย่อย ปีพ.ศ.2523

โครงสร้าง
การใช้ที่ดิน เขตพื้นที่ย่อย ปี พ.ศ 2533

- ▲ ที่พักอาศัย
- อุตสาหกรรม
- ⬡ ค่าขนส่งทาง
- สถานศึกษา
- สถานราชการ
- ค่าสาธารณูปโภค

หน่วย: ร้อยละของพื้นที่ชุมชนในแต่ละเขต พื้นที่ย่อย

การศึกษา
แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แสดง โครงสร้างการใช้ที่ดิน เขตพื้นที่ย่อย ปี พ.ศ. 2523-2533

■ มาตราส่วน 1: 80,000

■ ที่มา จากการศึกษา

■ แผนที่ 3.8

เนื่องจากก่อสร้างท่าเรือในตำบลไสไทย และสถานศึกษาร้อยละ 1.78 (ในปี พ.ศ. 2523 ร้อยละ 1.05) มีสัดส่วนร้อยละที่ใหม่เปลี่ยนแปลง คือ คลังสินค้า ศาสนสถาน สุสาน ฌาปนกิจสถาน และปุศุสัตว์ (0.05, 0.94, 0.01)

การใช้ที่ดินประเภทที่พักอาศัยส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในเขต ก.2, ก.1 และ ก.3 (ในพื้นที่ชุมชนใหม่และตลาดเก่า) รวมกันประมาณร้อยละ 64.05 ของพื้นที่อยู่อาศัยโดยรวม เขตที่เริ่มมีบทบาทที่พักอาศัยเพิ่มขึ้นได้แก่ เขต ก.4 และ ค.1 (พื้นที่ทางเหนือและตะวันตกของชุมชน) ย่านการค้าในเขต ก.1 และ ก.3

โครงสร้างการใช้ที่ดินในแต่ละเขตพื้นที่ย่อย โดยพิจารณาจากประเภทการใช้ที่ดินที่มีอันดับสูงสุด และรองลงมาในปี พ.ศ. 2533 มีพื้นที่ในเขต ก.1, ก.2, ก.3, ก.4, ค.1 และ ค.2 เป็นที่พักอาศัย ส่วนอีก 2 เขตมีโครงสร้างส่วนใหญ่เป็นสาธารณูปโภค และสาธารณูปการในเขต ข. และ เขต ค.3 เป็นสถานศึกษา ตามลำดับ

สำหรับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการใช้ที่ดินระหว่างปี พ.ศ. 2523 และ 2533 โดยพิจารณาขนาดการเปลี่ยนแปลง (Relative change) สรุปได้ 2 ประการ คือ

- 1) มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการใช้ที่ดินใน 3 เขต ได้แก่
 - เขต ข. (บริเวณท่าเรือ) ได้เปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเกษตรเป็นท่าเรือ การเปลี่ยนแปลงที่ลดลง ได้แก่ย่านอุตสาหกรรม (โรงถ่าน)
 - เขต ค.3 (บริเวณเหนือชุมชน) เปลี่ยนแปลงที่ว่างเป็นสถานศึกษา (วิทยาลัยพลศึกษา)
 - เขต ก.3 (บริเวณใต้ชุมชน ตำบลปากน้ำ) เปลี่ยนแปลงเป็นสถานพักผ่อน สถานที่ราชการ ย่านการค้า และที่พักอาศัย การเปลี่ยนแปลงที่ลดลงได้แก่ย่านอุตสาหกรรม
- 2) มีขนาดการเปลี่ยนแปลงที่พักอาศัยเพิ่มขึ้นในอัตราที่แตกต่างกัน ดังนี้
 - ขนาดการเปลี่ยนแปลง ค่อนข้างมาก ในเขต ก.2 บริเวณชุมชนตลาดเก่า และชุมชนใหม่ ติดถนนทางหลวงจังหวัดหมายเลข 411
 - ขนาดการเปลี่ยนแปลงปานกลางในเขต ก.3 และ ก.1

- ขนาดการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อยในเขต ข., ค.2,

ค.3, ค.1 และ ก.4

2.1.3 การใช้ที่ดิน สภาพการใช้ที่ดิน ในปัจจุบันภายในพื้นที่ชุมชนที่ศึกษาโดยลักษณะชุมชนได้เกาะกลุ่มหนาแน่น 3 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งบริเวณฝั่งตะวันตกของแม่น้ำกระบี่ตอนใต้เขตเทศบาล จะเกาะกลุ่มตามแนวถนนอุตรกิจ ถนนกระบี่ ถนนเจ้าฟ้า และถนนคงคา กลุ่มที่สองบริเวณตอนเหนือของเทศบาล บริเวณแยกถนนอุตรกิจ กับถนนเพชรเกษม และกลุ่มตามแนวถนนเมืองเก่า ถนนหน้าพิลาพล่า แล้วกระจายตัวตามแนวถนนเพชรเกษม กลุ่มที่สามบริเวณโรงพยาบาลกระบี่ ซึ่งปัจจุบันได้ขยายตัวตามแนวถนนอุตรกิจเชื่อมบริเวณทั้ง 3 กลุ่ม และขยายตามแนวถนนมหาราชในพื้นที่ตอนกลาง เขตเทศบาล พื้นที่ว่างในเขตเทศบาลด้านเหนือและด้านตะวันตก ยังคงเป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมอยู่อีกมาก ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน แยกตามย่านการใช้ที่ดิน และลักษณะการทางกลุ่ม-กระจายตัวได้ดังต่อไปนี้

ก. ที่พักอาศัย ในปี พ.ศ. 2533 มีการใช้ที่ดินประเภทนี้รวมกัน 709,80 ไร่ เพิ่มขึ้นในอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.50 ต่อปี จากที่มีอยู่ 672.40 ไร่ ในปี พ.ศ. 2523

เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ที่พักอาศัยจะมีการกระจายตัวได้ในเขตเทศบาลอยู่บริเวณถนนเจ้าฟ้า ถนนอิสรา และถนนกระบี่ ชุมชนได้กระจายตัวย่านพักอาศัยตามแนวถนนอุตรกิจและถนนแยกระหว่างถนนมหาราชด้านเหนือ ถนนหน้าพิลาพล่า ได้กระจายตามแนวถนนเพชรเกษม นอกจากนั้นย่านพักอาศัยจะกระจายบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ที่ล้อมรอบด้วยถนนสายหลักในเขตพื้นที่ ค.1 ข้อนี้โดยอาศัยการเข้าถึงด้วยถนนสายรองและถนนซอยต่าง ๆ

ที่พักอาศัยในเขตพื้นที่ศึกษา อาจจำแนกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ได้ดังนี้

1) ย่านพักอาศัยที่ตั้งถิ่นฐานเดิม ย่านตลาดเก่า บริเวณตอนเหนือของเทศบาล ถนนเมืองเก่า ซึ่งปัจจุบันย่านดังกล่าวสภาพชบเซา อาคารบ้านเรือนเป็นไม้ลักษณะหนึ่งชั้นและสองชั้น เป็นส่วนใหญ่

2) ย่านพักอาศัยที่ตั้งถิ่นฐานตามแนวถนนอุตรกิจ ถนนกระบี่ ถนนเจ้าฟ้า และถนนคงคา อันเกิดจากท่าเรือ และสถานที่ราชการที่ตั้งขึ้น

ข. พาณิชยกรรม การใช้ที่ดินพาณิชยกรรมในปี พ.ศ. 2533 มีอยู่ประมาณ 135.30 ไร่ เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.94 ต่อปี จากปี พ.ศ. 2523 ซึ่งมีอยู่ประมาณ 106.30 ไร่

ย่านพาณิชยกรรมในพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่จะมีอยู่ตามแนวถนนสายหลักที่สำคัญบริเวณถนนอุตรกิจ ตัดกับถนนนิศรา ถนนเจ้าฟ้า ถนนสุคนธ์ และบริเวณถนนที่แยกระหว่างถนนอุตรกิจกับถนนมหาธาตุ ตอนใต้ของเทศบาล ส่วนย่านการค้าตอนเหนือ บริเวณแยกถนนอุตรกิจ ถนนเมืองเก่ากับถนนเพชรเกษมแล้วกระจายตามแนวถนนเพชรเกษม นอกจากนี้มีย่านการค้าบริเวณสถานีขนส่งจังหวัดกระบี่ ซึ่งจะมีแนวโน้มที่จะหนาแน่นเพิ่มขึ้นที่เพิ่งสร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2533

ค. อุตสาหกรรมและคลังสินค้า การใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้านปี พ.ศ. 2533 มีอยู่ประมาณ 59.36 ไร่ มีการลดลงของพื้นที่ คิดเป็นอัตราลดลงร้อยละ 2.32 ต่อปี (1.85 ไร่ต่อปี) จากปี พ.ศ. 2523 ซึ่งมีอยู่ 79.80 ไร่

การใช้ที่ดินอุตสาหกรรมและคลังสินค้านี้จะกระจายอยู่ตามแนวถนนเพชรเกษม ถนนอุตรกิจ อาคารอุตสาหกรรมในเขตชุมชนยังไม่มากนัก จะมีอยู่นอกเขตด้านใต้ชุมชนแม่น้ำกระบี่ เป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการประมง อุตสาหกรรมในบริเวณนี้ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนเป็นหลัก เช่น โรงกลึง เชื่อมโลหะ อู่ซ่อมรถยนต์ เคาะพ่นสีรถยนต์ และโรงพิมพ์ เป็นต้น โดยมีจำนวนประมาณ 64 แห่ง นอกนั้นจะเป็นอุตสาหกรรมการผลิตซึ่งส่วนใหญ่เป็นกิจการอุตสาหกรรมขนาดเล็ก โดยที่อุตสาหกรรมที่มีลักษณะเด่นที่สุด คือโรงงานรมควัน ยางพารา และยางแผ่น อุตสาหกรรมดังกล่าวนี้ เป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญของจังหวัด จะเป็นแหล่งรองรับวัตถุดิบจากสวนยางพารา

จากการสำรวจภาคสนามพบว่า โรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ศึกษา ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 64 แห่ง ปัญหาต่าง ๆ อันเกิดแก่สภาพชุมชนยังไม่ก่อปัญหา

ง. ศาสนสถานและสุสาน จากการศึกษาพบว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2523 ถึงปี พ.ศ. 2533 ไม่มีการใช้ที่ดินประเภทนี้เพิ่มขึ้น โดยมีการใช้ที่ดินประเภทนี้อยู่ประมาณ 160.96 ไร่

ศาสนาส่วนใหญ่เป็นวัดพุทธศาสนา ศาลเจ้า และสุสาน ซึ่งกระจายในเขตเทศบาล บริเวณถนนเพชรเกษม ถนนอุตรกิจ ถนนนิศรา และถนนกระบี่ อยู่ในเขต

พื้นที่ ก.1, ก.2, ก.3, และ ก.4 เป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ พื้นที่เขตอื่นมีการใช้ที่ดินประเภทนี้ น้อยมาก

จ. สถานศึกษา การใช้ที่ดินประเภทนี้ ในปี พ.ศ. 2533 มีพื้นที่ ประมาณ 304.25 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2523 ซึ่งมีอยู่ประมาณ 179.80 ไร่ คิดเป็นอัตรา ร้อยละ 3.71 ต่อปี

สภาพทั่วไป สถานศึกษาจะมีการกระจายตัวค่อนข้างสม่ำเสมอ ภายในเขตพื้นที่ศึกษา ซึ่งกระจายตามถนนสายหลัก เช่น ถนนเพชรเกษม ถนนอุตรกิจ ถนนอิศรา ถนนกระบี่ กระจายตามย่านพักอาศัย แต่มีสถาบันที่อยู่หนาแน่นในบริเวณใต้เทศบาลเมือง

จ. สถานที่ราชการ การใช้ที่ดินประเภทนี้ มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นมาก พอควร กล่าวคือปี พ.ศ. 2533 มีประมาณ 208.31 ไร่ ในด้านการเปลี่ยนแปลงนั้นมีการเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. 2533 ประมาณ 36.41 ไร่ ปี พ.ศ. 2523 มีประมาณ 171.90 ไร่ อัตราส่วน การเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.92 ต่อปี

โดยสภาพทั่วไปบริเวณสถานที่ราชการ อยู่ในเขตเทศบาล จะ เห็นว่าส่วนใหญ่สถานที่ราชการจะรวมกลุ่มกันในบริเวณตอนใต้ของชุมชน ตามแนวถนนอุตรกิจ ถนน กระบี่ แล้วกระจายตามแนวถนนอุตรกิจไปทางตอนเหนือ และถนนเพชรเกษมบางหน่วยงาน ปัจจุบันหน่วยงานได้กระจายอยู่ตามแนวถนนมหาราชด้วย (เขตพื้นที่ศึกษา ก.3)

ข. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ การใช้ที่ดินประเภทนี้ เพิ่มขึ้น มาก อันเนื่องจากสร้างท่าเรือในเขตตำบลไสไทย (เขตศึกษา ข.) โดยในปี พ.ศ. 2533 มี พื้นที่ประมาณ 664.40 ไร่ และในปี พ.ศ. 2523 มีพื้นที่ประมาณ 13.00 ไร่ โดยอัตราการเพิ่ม ขึ้นร้อยละ 8.9 ต่อปี

ส่วนหน่วยงานสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล ชุมสาย- ทรศัพท การไฟฟ้า การประปา ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ตามถนนสายหลัก และมีการกระจายตัวพอควร

ข. สถานพักผ่อนหย่อนใจ และสนามกีฬา การใช้ที่ดินประเภทนี้ ซึ่ง ในปี พ.ศ. 2533 มีประมาณ 144.12 ไร่ และในปี พ.ศ. 2523 มีประมาณ 99.40 ไร่ คิด- เป็นอัตราการเพิ่มร้อยละ 4.49 ต่อปี

จากการสำรวจ มีสวนสาธารณะเพิ่มขึ้นทางตอนใต้ของ เขตเทศบาล (เขต ก.3) สวนสาธารณะบริเวณท่าเจ้าฟ้า และสนามกีฬาทางเหนือชุมชน (เขต ก.1 และ ค.3)

๗. ปุศสัตว์ มีอยู่น้อยมาก กล่าวคือในปี พ.ศ. 2533 มีประมาณ 2.82 ไร่ และในปี 2523 มีประมาณ 1.80 ไร่

๘. ถนนและซอย ในปี พ.ศ. 2533 มีพื้นที่ถนนซอยอยู่ประมาณ 382.31 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.23 ของพื้นที่ชุมชนที่ศึกษาซึ่งน้อยมาก

จากการสำรวจพบว่า โครงข่ายถนนสายหลัก-สายรองดีพอควร ซึ่งยังขาดในพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาล คือ เขต ข., ค.1, ค.2, และ ค.3 ซึ่งที่ผ่านมาการพัฒนาถนนซอยต่าง ๆ ยังขาดการพัฒนาอย่างมีระบบ ระเบียบ ขาดการวางแผน ควบคุมและบำรุงรักษา

๙. แม่น้ำลำคลอง ในเขตพื้นที่ศึกษา มีแม่น้ำกระบี่ และคลองกระบี่ใหญ่ นอกจากนั้นมีลำคลองกระจายอยู่โดยทั่วไป

จากการสำรวจพบว่า แม่น้ำลำคลองมีอุปสรรคอยู่บ้างในการกำหนดพื้นที่ของการพัฒนา และการขยายตัวของชุมชน

๑๐. พื้นที่เกษตรกรรม ในปี พ.ศ. 2533 มีพื้นที่เกษตรกรรมอยู่รวมกันประมาณ 13,475 ไร่ และในปี พ.ศ. 2523 มีประมาณ 14,622.14 ไร่ เป็นอัตราการลดลงร้อยละ 0.71 ต่อปี (104.24 ไร่ต่อปี)

พื้นที่เกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ ข., ค.1, ค.2 และ ค.3 การเปลี่ยนแปลงที่ลดลงนี้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่พักอาศัยและการสร้างท่าเรือในบริเวณตำบลไสไทย (เขตพื้นที่ ข.)

2.1.5 สภาพอาคารและสภาพแวดล้อม จากการสำรวจของ (กองวิจัยสำนักผังเมือง 2533 : 88-104) และประกอบกับการสำรวจของผู้ศึกษาในปี พ.ศ. 2533 และ 2534 มีผลสรุปได้ดังนี้

ก. ลักษณะอาคารทุกประเภทโดยรวม ส่วนใหญ่ร้อยละ 4 เป็นอาคารเดี่ยว บ้านเดี่ยว แต่เมื่อพิจารณาโดยแยกอาคารออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ อาคารอยู่อาศัย อาคารพาณิชย์กรรม และอาคารอุตสาหกรรมแล้ว ปรากฏว่าอาคารทั่วไป (พักอาศัย) เป็น

อาคารเดี่ยว อาคารเรือนแถว ห้องแถว และตึกแถว (ร้อยละ 52 และ 43 ตามลำดับ) ส่วนประเภทที่เหลือได้แก่ บ้านแฝด ร้อยละ 5 อาคารพาณิชย์กรรม เป็นอาคารเรือนแถว ห้องแถว และตึกแถว อาคารเดี่ยว (ร้อยละ 67 และ 29 ตามลำดับ) ส่วนที่เหลือได้แก่ บ้านแฝด ร้อยละ 4 ประเภทอุตสาหกรรมเป็นอาคารเรือนแถว ห้องแถว และตึกแถว อาคารเดี่ยว (ร้อยละ 48 และ 46 ตามลำดับ) ส่วนบ้านแฝดร้อยละ 6

วัสดุก่อสร้างอาคารโดยรวม ส่วนใหญ่เป็นอาคารถาวร กล่าวคือ ก่อสร้างด้วยตึก (ก่ออิฐ หรือหล่อคอนกรีต) ร้อยละ 57 ก่อสร้างด้วยไม้ร้อยละ 25 และครึ่งตึก-ครึ่งไม้ร้อยละ 18 โดยแยกประเภทชนิดของอาคารได้แก่ ประเภทของอาคารพักอาศัย โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกันกับอาคารพาณิชย์กรรม ส่วนอาคารอุตสาหกรรม ก็มีชนิดของอาคารเป็นอาคารคอนกรีต และไม้ มีสัดส่วนอาคารเท่ากันคือร้อยละ 38 และร้อยละ 24 ครึ่งตึกครึ่งไม้

ด้านจำนวนชั้นของอาคารจากการสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่เป็นอาคารชั้นเดียวร้อยละ 73 รองลงมาเป็นอาคารสองชั้นร้อยละ 23 และ สามชั้นร้อยละ 3 และมากกว่าร้อยละ 1 และเมื่อพิจารณาตามประเภทของอาคารแล้ว อาคารประเภทอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 81 เป็นอาคารชั้นเดียว และสัดส่วนที่เหลือเป็นอาคารพาณิชย์และทั่วไปร้อยละ 18 และ 1 ตามลำดับ อาคารพักอาศัย (ทั่วไป) มีชั้นอาคารชั้นเดียวเท่ากับร้อยละ 77 ส่วนสองชั้นและสามชั้นร้อยละ 22 และ 1 ตามลำดับ อาคารพาณิชย์กรรมเป็นลักษณะชั้นเดียว สองชั้น สามชั้น และมากกว่าสามชั้น (ร้อยละ 41, 37, 16 และ 6 ตามลำดับ)

ข. อายุอาคาร อาคารที่มีในพื้นที่ศึกษาได้จัดแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มอายุ โดยสภาพทั่วไป ส่วนใหญ่เป็นอาคารใหม่ที่อายุต่ำกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ร้อยละ 35 เท่านั้น อาคารที่มีอายุสูงกว่า 20 ปี มีเป็นร้อยละ 11 เท่านั้น ซึ่งเมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทอาคารแล้ว อาคารพาณิชย์กรรม มีอายุต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 46 และมากกว่า 20 ปี ร้อยละ 10 อาคารพักอาศัย (ทั่วไป) มีอายุ 5-10 ปี ต่ำกว่า 5 ปี และ 11-20 ปี (ร้อยละ 36, 34 และ 19 ตามลำดับ) อายุสูงกว่า 20 ปี ร้อยละ 11 ส่วนอาคารอุตสาหกรรมมีอายุ 5-10 ปี ต่ำกว่า 5 ปี และ 11-20 ปี ร้อยละ 52, 35 และ 7 ตามลำดับ อาคารที่อายุสูงกว่า 20 ปี ร้อยละ 6

เมื่อพิจารณาจะเห็นว่า อายุของอาคารระหว่าง 5-10 อยู่ในประเภทของอาคารพักอาศัยและอุตสาหกรรม ส่วนประเภทพาณิชย์กรรมมีอายุต่ำกว่า 5 ปี

ค. การเข้าถึงอาคาร ทางเข้าออกอาคาร เมื่อพิจารณาโดย
 ส่วนรวม พบว่าการเข้าถึงสะดวกดีพอควร ซึ่งเห็นได้ว่ามีอาคารที่มีถนน ขอย ซึ่งรถเข้าถึงร้อยละ
 64 อยู่ติดถนนใหญ่ร้อยละ 34 ส่วนที่ต้องเดินเท้ามีเพียงร้อยละ 2 เท่านั้น ซึ่งเมื่อพิจารณา
 จำแนกตามประเภทอาคารแล้ว อาคารพาณิชยกรรมมีการเข้าออกได้ดีที่สุดคือ ร้อยละ 81
 (ถนนใหญ่) ถนนขอย ร้อยละ 15 และเดินเท้าร้อยละ 4 อาคารอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อยู่ติดถนน-
 ใหญ่ ร้อยละ 68 และถนนขอยร้อยละ 32 และอาคารพักอาศัย ส่วนใหญ่อยู่บนพื้นที่ที่เป็นถนนขอย
 ร้อยละ 71 ส่วนที่อยู่ติดถนนใหญ่ และถนนทางเดินเท้าร้อยละ 27 และ 2 ตามลำดับ

ง. สภาพแวดล้อม

1) สภาพน้ำท่วม เมื่อพิจารณาภาพรวมแล้ว ภายในพื้นที่ชุมชน
 ที่ศึกษามีอาคารที่มีปัญหาน้ำท่วมน้อยมาก ส่วนใหญ่ น้ำท่วมอันเกิดจากฝนตกหนัก กล่าวคือ น้ำไม่ท่วม
 ร้อยละ 94 ท่วมนานกว่า 1 สัปดาห์ ร้อยละ 4 และท่วมเมื่อฝนตกหนัก ร้อยละ 2

เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นประเภทอาคารแล้ว ปรากฏว่าใน
 ประเภทอาคารพักอาศัยทั่วไป อาคารอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันมาก ดัง
 เป็นสัดส่วนเฉลี่ยในข้างต้น

2) การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ในการสำรวจได้จำแนกการ
 กำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลออกเป็น 5 ลักษณะ ได้แก่ การใช้บริการของเทศบาล ทั้งในบริเวณที่ว่าง
 ภายในที่ดิน ทั้งในบริเวณที่ว่างอื่น ๆ การเผา และอื่น ๆ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว ส่วนใหญ่ใช้
 บริการของเทศบาล เป็นสัดส่วนร้อยละ 75 การเผา ทั้งในบริเวณที่ดิน ทั้งในบริเวณที่ว่างอื่น ๆ
 และอื่น ๆ (ร้อยละ 13, 7, 4 และ 1 ตามลำดับ)

สำหรับอาคารประเภทพาณิชยกรรม และอาคารอุตสาหกรรม
 มีการกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลในลักษณะและสัดส่วนใกล้เคียงกันกับสัดส่วนรวม ส่วนอาคารประเภท
 พักอาศัยทั่วไปมีสัดส่วนร้อยละ 72 ใช้บริการของเทศบาล รองลงมาใช้การเผา ทั้งในบริเวณ
 ที่ดิน ทั้งในบริเวณที่ว่างอื่น ๆ และอื่น ๆ ร้อยละ 15, 8, 5 และ 1 ตามลำดับ

3) สภาพมลภาวะอื่น ๆ ในการสำรวจได้จำแนกสภาพมลภาวะ
 เป็นหมอกควัน ฝุ่นละออง กลิ่น เสียง และน้ำเสีย เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว มีอาคารที่ไม่ได้รับ
 สิ่งเป็นพิษ (มลภาวะ) ร้อยละ 71 ส่วนที่เหลือร้อยละ 29 ได้รับสิ่งเป็นพิษ อันได้แก่ ฝุ่นละออง

ร้อยละ 13 รองลงมาได้แก่เสียง กลิ่น หมอกควัน และน้ำเสีย ร้อยละ 13, 7, 5, 3 และ 1 ซึ่งน้ำเสียนี้น้อยมาก

เมื่อพิจารณาจำแนกอาคารแล้ว ปรากฏว่าอาคารประเภท พาณิชยกรรมประสบปัญหามลภาวะมากที่สุด คือร้อยละ 46 คือ เสียงร้อยละ 25 รองลงมาเป็นฝุ่นละออง หมอกควัน และกลิ่นร้อยละ 14, 6 และ 1 ส่วนปัญหาน้ำเสียไม่มีเลย อาคารประเภท อุตสาหกรรมประสบปัญหาการรองลงมาคือร้อยละ 38 คือ กลิ่น ร้อยละ 14 ฝุ่นละออง และเสียง ร้อยละ 8 หมอกควัน ร้อยละ 7 ส่วนมลภาวะ ปัญหาน้อยสุดเป็นน้ำเสีย

อาคารประเภทนี้มีมลภาวะน้อยสุดได้แก่ อาคารประเภท ทาวน์แพคเกจจิ้ง ร้อยละ 26 คือฝุ่นละออง ร้อยละ 13 รองลงมาเป็นกลิ่นและเสียง เท่ากับ ร้อยละ 5 หมอกควัน และน้ำเสียร้อยละ 2 และ 1 ตามลำดับ

4) การครอบครองที่อยู่อาศัย ซึ่งได้จำแนกสภาพต่าง ๆ ดังนี้
เจ้าของ เช่าซื้อ เช่า อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า ให้อยู่เปล่า ในโดยรวม เป็นเจ้าของเองร้อยละ 54 รองลงมาเช่าร้อยละ 38 สภาพอื่นมีสัดส่วนที่น้อย และสัดส่วนที่น้อยที่สุด เป็นการให้อยู่เปล่า ร้อยละ 1

เมื่อพิจารณาจำแนกสภาพต่าง ๆ แล้ว อาคารประเภท ทาวน์แพคเกจจิ้ง (พักอาศัย) เป็นเจ้าของเองมากที่สุดร้อยละ 55 รองลงมา เช่าร้อยละ 37 ให้อยู่เปล่า ร้อยละ 1 อาคารประเภทอุตสาหกรรม เช่า และเจ้าของร้อยละ 48 และ 46 ตามลำดับ เช่าซื้อร้อยละ 6

อาคารประเภทพาณิชยกรรมเป็นเจ้าของกับเช่า สัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 44 เช่าซื้อร้อยละ 10 และไม่เสียค่าเช่า และให้อยู่เปล่าร้อยละ 1

5) การครอบครองที่ดิน ซึ่งได้จำแนกสภาพต่าง ๆ ดังนี้
เจ้าของ เช่าซื้อ เช่า อยู่โดยไม่เสียค่าเช่า ให้อยู่เปล่า และไม่ทราบ ในโดยรวมเป็นเจ้าของเองร้อยละ 48 รองลงมาเป็น เช่า ร้อยละ 36 และไม่เสียค่าเช่ากับ เช่าซื้อที่ดิน ร้อยละ 9 และ 7 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจำแนกประเภทการครอบครองแล้ว ประเภท อาคาร อาคารทาวน์แพคเกจจิ้ง (พักอาศัย) เป็นเจ้าของที่ดินเอง ร้อยละ 50 รองลงมา ร้อยละ 34 เป็นเช่า ไม่เสียค่าเช่า และเช่าซื้อที่ดิน ร้อยละ 9 และ 7 ตามลำดับ

อาคารอุตสาหกรรม เข้าร้อยละ 44 รองลงมาเป็น
เจ้าของเอง ร้อยละ 43 ไม่เสียค่าเช่าร้อยละ 11 และเช่าซื้อที่ดิน ร้อยละ 2

อาคารพาณิชย์กรรม เข้าร้อยละ 48 รองลงมาเป็น เจ้าของ
เองร้อยละ 36 เช่าซื้อ ไม่เสียค่าเช่า และไม่ทราบร้อยละ 9.6 และ 1 ตามลำดับ

2.1.6 ราคาที่ดิน โดยทั่วไปแล้วเป็นการยากที่จะทราบถึงราคาที่ดินใกล้เคียง
ความเป็นจริง เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการประกอบกัน อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นพื้นฐานในการ
วิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของชุมชน ในการศึกษาวิจัยจึงได้นำข้อมูลราคาที่ดินจากบัญชีกำหนด
ราคาที่ดินตามราคาตลาดของกรมที่ดินในปี พ.ศ.2534 ซึ่งในปี พ.ศ.2535 ราวเดือนมกราคมจะ
ปรับราคาใหม่เพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าตัว ราคาที่ดินได้ถูกกำหนดขึ้นโดยจำแนกเป็นที่ดินติดถนนในระยะ
20 เมตร

ในปี พ.ศ.2534 ราคาที่ดินในพื้นที่ชุมชนเมืองกระบี่ ซึ่งประกอบด้วย
ตำบลต่าง ๆ มีราคาระหว่าง 800-20,000 บาทต่อตารางวา ในถนนสายหลัก ซึ่งราคาที่ดินที่
สูงจะอยู่ในเขต 10 (ดูเพิ่มเติมในภาคผนวก หน้า 259)

ตารางที่ 3.23 หมู่บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ และที่ดินจัดสรรเพื่อการพักอาศัยในพื้นที่เขตชุมชนเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

รายชื่อ	ที่ตั้ง	เนื้อที่ ไร่ งาน วา	ระยะเวลา ดำเนินการ (พ.ศ.-พ.ศ.)	จำนวนหน่วยที่ดำเนินการก่อสร้าง				จำนวนหน่วยเมื่อเต็มโครงการ				โครงการนี้		ประเภทน้ำใช้		
				เดี่ยว	แฝด	ทาวน์ เฮ้าส์	พาณิชย์ คอน โดฯ	เดี่ยว	แฝด	ทาวน์ เฮ้าส์	พาณิชย์ คอน โดฯ	เสร็จ แล้ว	กำลังก่อสร้าง	ยังไม่เริ่ม ดำเนินการ	ประปา	บาดาล
1. ลินอเนสต์ 1	กม.16 ถ.กระบี่	2 - -	2533			10	5			10	3	/	/			
2. ลินอเนสต์ 2	ถ.กระบี่	5 - -	2533			30	40			72	56	78	/			/
3. อาคารพาณิชย์	ถ.ศรีตรัง	- 2 -	2533				7				7		/			/
4. บ. ผ่องศรี	ถ. เหมามนต์	28 - -	2533				200				200		/			/
5. มหาราชสแควร์	ถ. ร่มจิต	2 1 -	2533				30				30		/			/
6. หมู่บ้านทวีทรัพย์	ถ. กระบี่น้อย	4 - -	2533-2534			20				300			/			/
7. หมู่บ้านโพธิ์	ถ. กระบี่	11 - -	2533-2534										/			/
8. เค อาร์ท เมมซัน	ถ. เจ้าฟ้า	- 3 -	2533-2534					15				10	/			/
9. อาคารพาณิชย์	ถ. เหมามนต์		2533-2534				4				4		/			/
10. หมู่บ้านแก้วปาร์ควิลล์		10 - -	2533			10	64			10	64		/			/

ที่มา: จากการสำรวจ, กองวิจัย สำนักผังเมือง : 2533

2.1.7 บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ และคอนโดมิเนียม (สำนักผังเมือง 2533: 79-80) ความต้องการด้านที่อยู่อาศัย เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ปัจจุบันธุรกิจบ้านจัดสรรประเภท บ้านเดี่ยว บ้านแฝด ทาวน์เฮ้าส์ อาคารพาณิชย์ และคอนโดมิเนียม กำลังเป็นที่นิยมกันโดยทั่วไป ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

จากการสำรวจชุมชนเมืองกระบี่ พบว่ามีบ้านจัดสรร 7 แห่ง อาคารพาณิชย์ 2 แห่ง และคอนโดมิเนียม 2 แห่ง ซึ่งจะประกอบด้วย

บ้านแฝด	10 หน่วย
ทาวน์เฮ้าส์	122 หน่วย
อาคารพาณิชย์	280 หน่วย
คอนโดมิเนียม	15 หน่วย
และ เมื่อเต็มโครงการแล้ว จะมี	
บ้านแฝด	10 หน่วย
ทาวน์เฮ้าส์	450 หน่วย
อาคารพาณิชย์	296 หน่วย
คอนโดมิเนียม	88 หน่วย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในชุมชนเมืองกระบี่ ลักษณะบ้านจัดสรรเป็นทาวน์เฮ้าส์เสียส่วนใหญ่ รองลงมาเป็นบ้านแฝด ไม่มีบ้านเดี่ยว สาเหตุอาจเป็นเพราะที่ดินในพื้นที่ชุมชนเมืองกระบี่มีราคาแพง ประกอบกับปัจจุบัน วัสดุในการก่อสร้างมีราคาสูงขึ้น ทำให้ผู้ทำธุรกิจบ้านจัดสรรไม่กล้าเสี่ยงทำบ้านจัดสรรประเภทบ้านเดี่ยว เนื่องจากกลัวขายยาก อย่างไรก็ตาม การทำธุรกิจบ้านจัดสรร คอนโดมิเนียม และอาคารพาณิชย์ ในเขตชุมชนเมืองกระบี่กำลังขยายตัวไปเรื่อย ๆ (ตารางที่ 3.23)

2.2 ประชากร (ระดับอำเภอเมืองกระบี่)

การศึกษาด้านประชากร ในเขตอำเภอเมืองกระบี่ ได้ใช้ข้อมูลระดับตำบลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528-2532 จากหน่วยงานสำคัญ 2 แห่ง ได้แก่ กองการทะเบียน กรมการปกครอง องค์การบริหารส่วนจังหวัด จังหวัดกระบี่ ทะเบียนราษฎร์ เทศบาลเมืองกระบี่ และข้อมูลระดับหมู่บ้าน ได้ใช้ข้อมูลจากส่วนข้อมูล กองวิชาการสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 3.24 การเปลี่ยนแปลงประชากรในเขตอำเภอเมืองกระบี่ปี พ.ศ. 2528-2532

ตำบล	จำนวนประชากร					จำนวนประชากร เปลี่ยนแปลงสุทธิ/ปี				อัตราการเปลี่ยนแปลง/ปี				เฉลี่ย
	2528	2529	2530	2531	2532	2529	2530	2531	2532	2529	2530	2531	2532	
ตำบลลำไทร*	5,884	6,050	6,163	6,409	6,661	166	113	246	252	2.82	1.86	3.99	3.93	3.08
ตำบลกระเบื้องน้อย*	8,201	8,626	8,852	8,930	9,269	425	226	78	339	5.18	2.61	0.88	3.80	3.53
ตำบลเหนือคลอง	8,531	8,721	8,890	9,124	9,307	190	169	234	183	2.22	1.93	2.63	2.01	1.76
ตำบลห้วยชุม	4,843	4,971	5,094	5,168	5,258	128	123	74	90	2.64	2.47	1.45	1.74	1.66
ตำบลโคกยาง	5,408	5,504	5,641	5,697	5,746	96	137	56	49	1.78	2.48	0.99	0.86	1.22
ตำบลปกาสัย	5,650	5,763	5,836	5,944	6,060	113	73	108	116	2.00	1.26	1.85	1.95	1.41
ตำบลคลองขนาน	6,597	6,743	6,890	6,945	7,083	146	144	55	138	2.21	2.18	0.80	1.98	1.43
ตำบลคลองเขม้า	3,859	3,971	4,035	4,129	4,224	112	64	94	95	2.90	1.61	2.32	2.30	1.82
ตำบลตลิ่งชัน	4,646	4,781	4,918	5,020	5,119	135	200	102	99	2.90	4.18	2.07	1.97	2.22
ตำบลอ่าวนาง	5,051	5,022	5,194	5,299	5,351	-29	172	105	52	-0.57	3.42	2.02	0.98	1.40
ตำบลเขาทอง	6,313	6,340	6,568	6,710	6,852	27	228	142	142	0.42	3.60	2.16	2.11	1.66
ตำบลเขาคราม	7,220	7,461	7,502	7,718	8,014	241	41	216	296	3.33	0.54	2.88	3.83	2.11
ตำบลทับปริก*	4,074	4,294	4,414	4,610	4,748	220	120	196	138	5.40	2.79	4.44	2.99	3.12
ตำบลเกาะศรีบอยา	3,336	3,411	3,596	3,625	3,730	75	185	29	135	2.24	5.42	0.80	3.72	2.43
ตำบลหนองทะเล	6,869	6,988	5,194	7,090	7,180	119	-1,794	1,896	90	1.73	-25.67	36.50	1.26	13.82
ตำบลคลองประสะง์	3,885	3,974	4,064	4,084	4,261	89	90	20	177	2.29	2.26	0.49	4.33	2.76
ตำบลปากน้ำ*	9,245	9,324	9,588	9,590	10,175	79	264	2	585	0.85	2.83	0.02	6.10	1.95
ตำบลกระบี่ใหญ่*	7,177	7,251	7,260	7,445	7,636	74	9	185	191	1.03	0.12	2.54	2.56	1.25
รวม	108,178	109,195	111,572	113,787	116,614	1,017	2,377	2,215	2,827	0.94	2.17	1.98	2.48	1.51

ที่มา: กองการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

* เขตเทศบาล

2.2.1 จำนวนประชากร ในปี พ.ศ. 2533 อำเภอเมือง มีประชากร 98,803 คน อยู่ในเขตพื้นที่ 18 ตำบล ได้แก่ ตำบลกระบี่ใหญ่ ตำบลกระบี่น้อย ตำบลเนินคลอง เขาคราม เขาทองหนองทะเล อ่าวนาง ห้วยยูง โคกยาง ปาก้าย คลองขนาน เกาะลิบงยา คลังชัน คลองประสงค์ คลองเขมา และกระบี่น้อย (แผนที่ 3.10 ตารางที่ 3.24)

อัตราเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรระหว่างปี พ.ศ. 2528-2532 รวมร้อยละ 2.48 อัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 1.51 ต่อปี โดยตำบลหนองทะเลมีสัดส่วนการเพิ่มสูงสุด และมีอัตราเพิ่มประมาทร้อยละ 13.82 ต่อปี รองลงมาเป็นตำบลกระบี่น้อย ตำบลปริง และไสไทย (ร้อยละ 3.53, 3.12 และ 3.08) ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกระบี่

การเปลี่ยนแปลงขนาดประชากร (ระดับตำบล และการกระจายตัวของประชากร ระหว่างปี พ.ศ. 2529 และ 2532 (ได้แสดงไว้ในแผนที่ 3.11, 3.12) โดยสรุปกล่าวได้ว่า ในช่วงเวลาดังกล่าวประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่อำเภอเมืองกระบี่มีขนาดเล็ก และมีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ขนาดการเปลี่ยนแปลงที่สูงที่สุดส่วนใหญ่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ ซึ่งคาดว่ามิสาเหตุมาจากเป็นพื้นที่เมือง มีความสะดวกในการคมนาคมและการเข้าถึงที่ดี

2.2.2 ความหนาแน่นของประชากร (กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533: 3-46) ในปี พ.ศ. 2532 อำเภอเมืองกระบี่ มีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย 118 คน ต่อตารางกิโลเมตร โดยมีตำบลปากน้ำ กระบี่ใหญ่ เนินคลอง คลองเขมา และคลองประสงค์ มีความหนาแน่นประมาณ 200 คน ต่อตารางกิโลเมตรขึ้นไป รองลงมามีความหนาแน่นประมาณ 101 - 200 คน ต่อตารางกิโลเมตร ได้แก่ตำบลไสไทย โคกยาง ปาก้าย คลังชัน และอ่าวนาง ตำบลที่มีความหนาแน่นต่ำสุดคือประมาณ 31-60 คน ต่อตารางกิโลเมตร เป็นตำบลที่มีขนาดพื้นที่มาก ได้แก่ตำบลห้วยยูงและตำบลปริง

2.2.3 การเกิด ตาย ย้ายถิ่น จากการศึกษารายการเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากร เนื่องจากการเกิด ตาย โดยรวม ในช่วงปี พ.ศ. 2528-2532 ในเขตพื้นที่ศึกษา มีอัตราการเกิดเฉลี่ย 17.48 คน ต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งสูงกว่า การตายซึ่งเฉลี่ย 2.47 ต่อ 1,000 คน กล่าวโดยส่วนรวม มีการเกิดมากกว่าการตายในทุกช่วงปี ในพื้นที่เกือบทุกตำบล

ด้านการย้ายถิ่น ในช่วงปี พ.ศ. 2532 มีการย้ายถิ่นเข้าเฉลี่ยร้อยละ 2.50 ซึ่งสูงกว่าการย้ายออก (ร้อยละ 1.33 การย้ายออก)

ตารางที่ 3.25 การเปลี่ยนแปลงประชากรในเขตพื้นที่ศึกษา ปี พ.ศ. 2528-2532

	ปี พ.ศ.	เกิด	ต้อพัน	ตาย	ต้อพัน	ย้ายเข้า	ต้อพัน	ย้ายออก	ต้อพัน
ตำบลในเขตเทศบาล	2528	337	20.52	63	3.84	1,540	9.38	1,307	7.96
	2529	252	15.20	60	3.62	1,256	7.58	1,245	7.51
	2530	243	14.42	67	3.98	1,313	7.79	1,197	7.10
	2531	251	14.73	52	3.05	1,448	8.50	1,278	7.50
	2532	243	13.64	57	3.20	1,530	8.59	1,207	6.78
ตำบลกระเบื้องน้อย	2528	145	17.68	18	2.19	186	2.27	13	0.16
	2529	149	17.49	16	1.88	180	2.11	67	0.79
	2530	214	24.12	24	2.70	194	2.19	69	0.78
	2531	150	16.55	29	3.20	113	1.25	36	0.40
	2532	143	15.43	30	3.24	314	3.39	230	2.48
ตำบลทับปรึก	2528	73	17.92	6	1.47	136	3.34	59	1.45
	2529	80	18.65	10	2.33	149	3.47	74	1.73
	2530	86	19.44	9	2.03	129	2.92	60	1.36
	2531	81	17.95	12	2.66	70	1.55	34	0.75
	2532	61	13.20	13	2.81	179	3.87	129	2.79
ตำบลลำไทร	2528	78	13.26	7	1.19	110	1.87	66	1.12
	2529	133	21.94	25	4.12	115	1.90	7	1.22
	2530	113	18.29	16	2.59	101	1.63	88	1.40
	2531	94	14.87	6	0.59	56	0.89	28	0.44
	2532	101	15.51	24	3.68	322	4.94	204	3.13

ที่มา : แผนกทะเบียนราษฎร สำนักงานเทศบาลเมืองกระบี่

8°30'

8°15'

8°00'

7°45'

7°30'

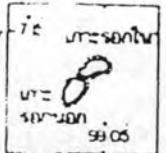
จ.สุราษฎร์ธานี

จ.พังงา

จ.นครศรีธรรมราช

ทะเลอันดามัน

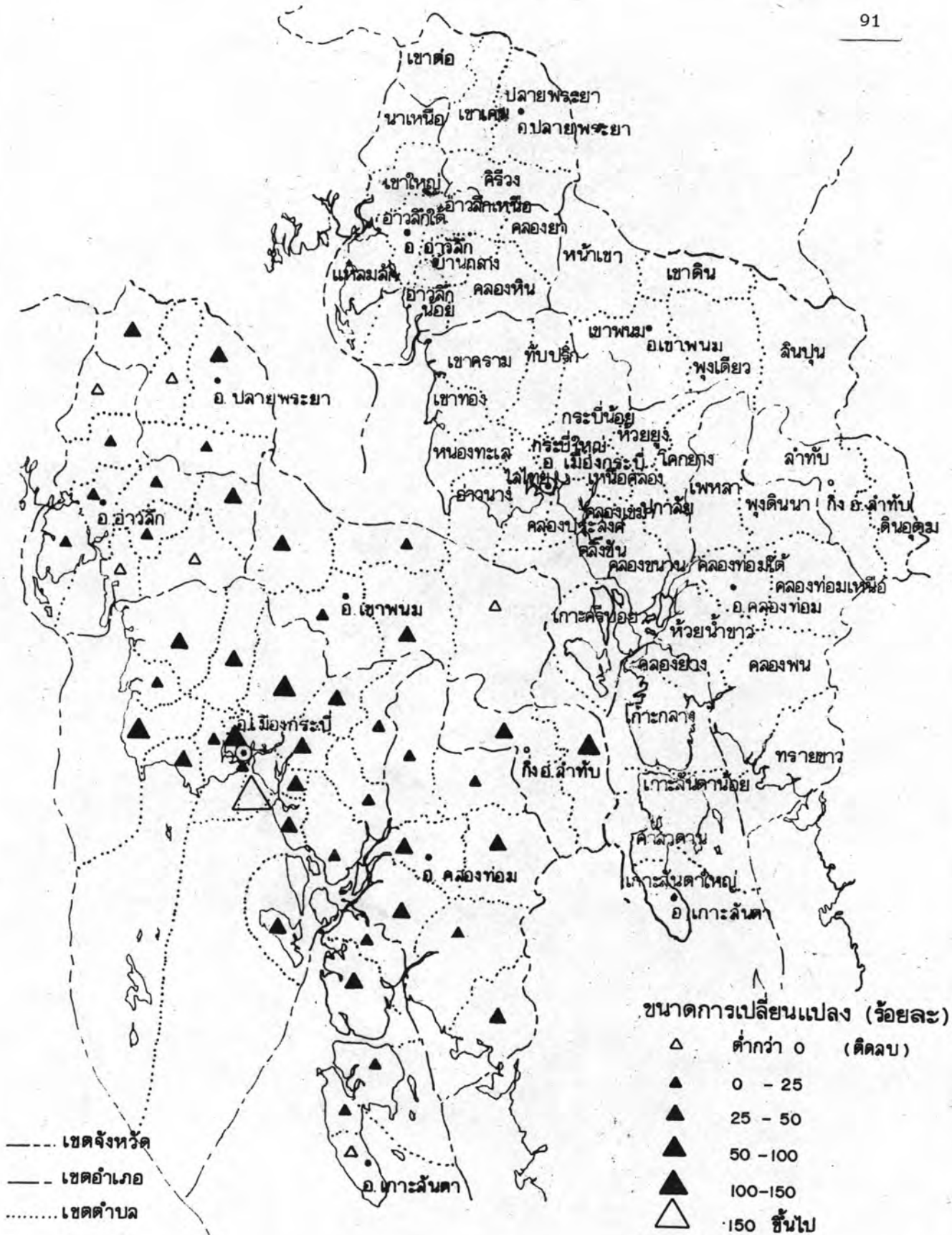
จ.ตรัง

การศึกษา แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แฉดง ขนาดประชากร ระดับตำบล ปีพ.ศ. 2523

■ มาตราส่วน 0 5 10 15 กิโลเมตร ■ ที่มา กองทะเบียน กรมการปกครอง ■ แผนที่ 3.9

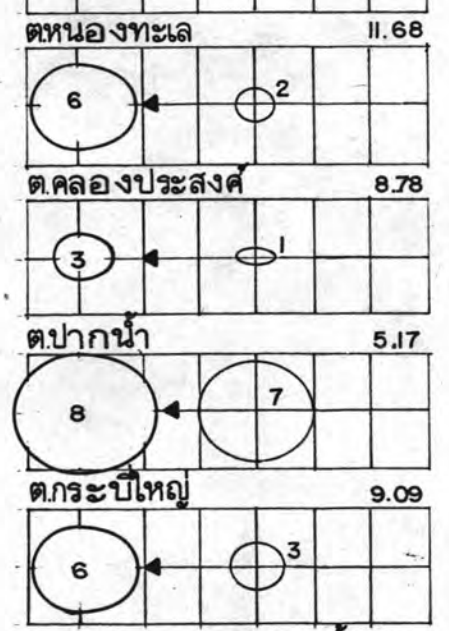
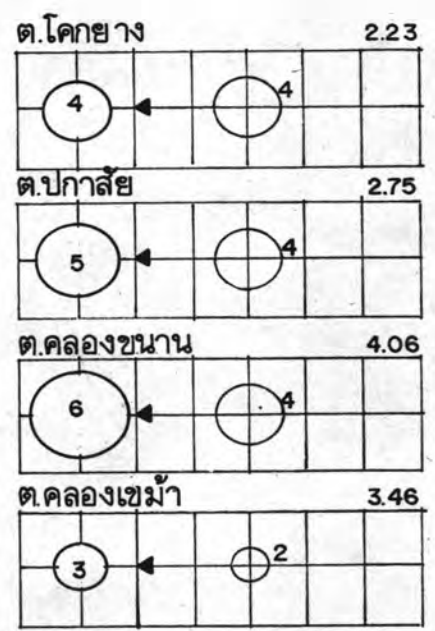
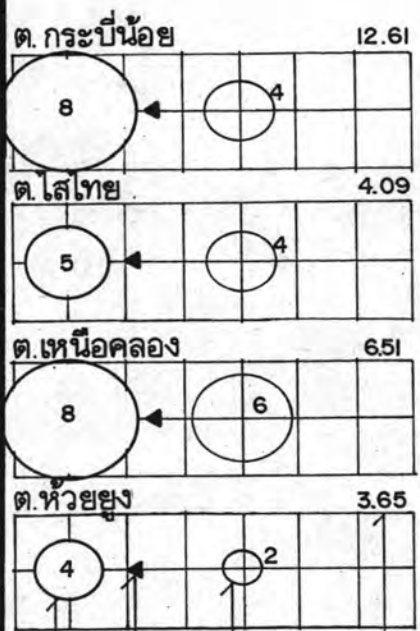
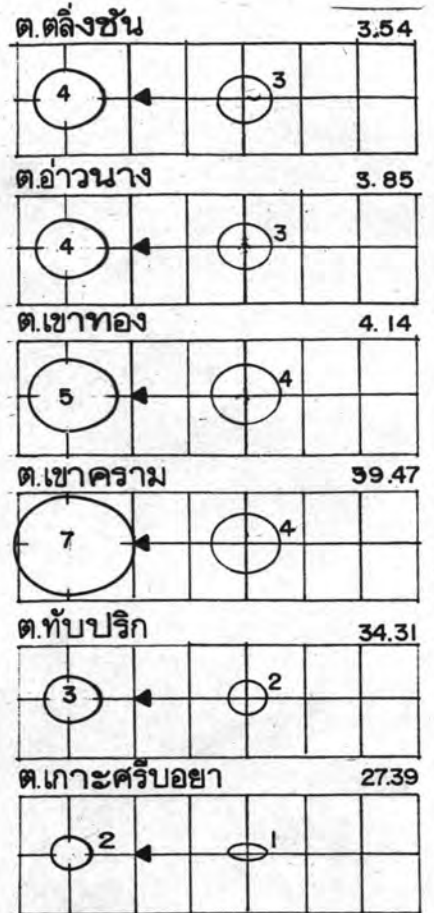

การศึกษา
 แนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แฉ่ง การเปลี่ยนแปลงประชากรระดับตำบล จ.กระบี่ ปีพ.ศ. 2523 - 2533

■ มาตรฐาน 0 5 10 15 กิโลเมตร ■ ที่มา จากการศึกษา

■ แผนที่ 3.11

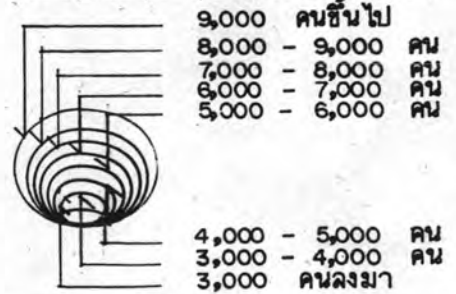
สัดส่วนการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)

ประชากร ปีพ.ศ. 2523

การเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น

ประชากร ปี พ.ศ. 2532

ขนาดประชากร ▶

การศึกษา แนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

แสดง การเปลี่ยนแปลงขนาดประชากร อ.เมือง กระบี่ ปีพ.ศ. 2523-พ.ศ. 2532

มาตราส่วน 0 10 20 30 กิโลเมตร

ที่มา จากการศึกษา

แผนที่ 3.12

2.3 เศรษฐกิจ

2.3.1 อุตสาหกรรม ในปี พ.ศ. 2533 อำเภอเมืองกระบี่มีโรงงาน

อุตสาหกรรมทุกประเภทรวม 88 แห่ง (ประมาณร้อยละ 77 ของทั้งจังหวัด) มีอัตราขยายตัวระหว่างปี พ.ศ. 2524-2533 เฉลี่ยร้อยละ 6.43 ต่อปี อุตสาหกรรมส่วนใหญ่ได้แก่หมวดบริการ เป็นร้อยละ 61.5 ของโรงงานทั้งหมด รองลงมา เป็นหมวดอุตสาหกรรมก่อสร้าง เป็นร้อยละ 15.9 ของโรงงานทั้งหมด (ตารางที่ 3.26) จำนวน 54 และ 14 ตามลำดับ

โรงงานอุตสาหกรรมเกือบทั้งหมด ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองประกอบด้วย 6 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ เป็นจำนวนถึง 88 แห่ง ตำบลที่มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดได้แก่ ตำบลกระบี่ใหญ่ และตำบลปากน้ำ ตามลำดับ)

อุตสาหกรรมส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองกระบี่ ซึ่งมีจำนวนไม่สูงมากนัก ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรมของชุมชนนี้มีจำนวน 88 แห่ง และมีแรงงานในสถานประกอบการดังกล่าว มีจำนวนเพียง 722 คน สถานประกอบการดังกล่าวนี้มีแหล่งที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกระบี่เกือบทั้งหมด ซึ่งเป็นบริเวณที่มีการบริการสาธารณสุข และสาธารณสุขการที่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นการบริการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน เช่น ซ่อมเครื่องยนต์ โรงกลึง เชื่อมโลหะ และโรงพิมพ์ นอกจากนั้น เป็นอุตสาหกรรมการผลิต ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก โดยอุตสาหกรรมที่มีลักษณะเด่นที่สุด คือ โรงงานบ่มยาง รมควัน ผลิตยาง อุตสาหกรรมดังกล่าวนี้ เป็นอุตสาหกรรมส่งออกที่สำคัญของจังหวัด และเป็นแหล่งรองรับวัตถุดิบจากสวนยางพารา อันเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด โดยมีโรงงานดังกล่าวจำนวน 4 แห่ง เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางที่ก่อให้เกิดการจ้างงานประมาณ 262 คน (ตารางที่ 3.26) โดยเป็นร้อยละ 36.28 ของแรงงานทั้งหมด

การจ้างงานของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตอำเภอเมือง ในปี พ.ศ. 2533 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 722 คน (ตารางที่ 3.26) เปรียบเทียบจำนวน 299 คน จากจำนวนโรงงาน 37 แห่ง ในปี พ.ศ. 2524 (สำนักผังเมือง 2533: 3-39) คิดเป็นอัตราการเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 6.50 ต่อปี

ตารางที่ 3.26 จำนวนโรงงานและแรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอเมืองกระบี่ ปี พ.ศ.2524 และปี พ.ศ.2533

หมวด อุตสาหกรรม	ประเภท กิจกรรม	ปี พ.ศ.2524		ปี พ.ศ.2533		จำนวนเปลี่ยนแปลง	
		จำนวน โรงงาน	จำนวน คนงาน	จำนวน โรงงาน	จำนวน คนงาน	โรงงาน	แรงงาน
-แปรรูปสินค้า	โรงบ่มยา	4	116	4	262	-	116
	เกษตร						
	โรงสี	1	3	-	-3	-1	-
	โรงโยไทย	-	-	1	4	+1	4
-อุตสาหกรรม	อาหารและ						
	ประกอบ						
	ขนม	2	3	3	12	+1	9
	อาหารและ						
	โรงน้ำแข็ง	2	12	5	37	+3	49
	เครื่องดื่ม						
	โรงกลั่นน้ำ	1	2	1	5	-	3
-อุตสาหกรรม	อุปกรณ์						
	ก่อสร้าง						
	ก่อสร้าง	2	6	14	63	+12	57
-อุตสาหกรรม	ผลิตเฟอร์-						
	แปรรูป						
	นิเจอร์	2	4	3	14	+1	10
	โรงเลื่อย	3	27	3	35	-	8
-อุตสาหกรรม	ซ่อมรถยนต์						
	บริการ						
	- เครื่องยนต์						
	โรงกลึง,						
	เชื่อม	7	37	7	37	-	-
	โรงคิมพ์	2	6	4	25	+2	19
	ผลิตหีบห่อ	1	9	-	-	-1	-9
	โรงทำเตา						
	ถ่าน	2	43	-	-	-2	-43

ตารางที่ 3.26 (ต่อ)

หมวด อุตสาหกรรม	ประเภท กิจกรรม	ปี พ.ศ.2524		ปี พ.ศ.2533		จำนวนเปลี่ยนแปลง	
		จำนวน โรงงาน	จำนวน โรงงาน	จำนวน โรงงาน	จำนวน โรงงาน	โรงงาน	แรงงาน
	โรงซ่อม						
	เรือ	1	3	1	3	-	-
	ซ่อมเครื่อง						
	ไฟฟ้า	-	-	3	9	+3	9
รวม		37	299	88	722	53	423

ที่มา : จากการสำรวจของสำนักผังเมือง ในปี พ.ศ.2524 และปี พ.ศ.2533

ตารางที่ 3.27 จำนวนและร้อยละของสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามขนาดคน
ทำงาน

ขนาดคนทำงาน	ยอดรวม	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10 คน	78	88.66
10-19 คน	6	6.81
20-49 คน	2	2.27
50-99 คน	1	1.13
100 คนขึ้นไป	1	1.13
	88	100.00

ที่มา: กองสำรวจ สำนักผังเมือง : 2533

หมายเหตุ: สถานประกอบการอุตสาหกรรมมีแหล่งที่ตั้งอยู่ใน เขตเทศบาลทั้งหมด

ตารางที่ 3.28 จำนวน และร้อยละของคณาจารย์ในสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามระดับการศึกษา

สถานภาพการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	3	0.41
ประถมศึกษา	423	58.59
มัธยมศึกษา	237	32.83
อาชีวศึกษา	41	5.68
อุดมศึกษา	18	2.49
	722	100.00

ที่มา: กองสำรวจ สำนักผังเมือง: 2533

หมายเหตุ: สถานประกอบการอุตสาหกรรมมีแหล่งที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล เกือบทั้งหมด

ตารางที่ 3.29 จำนวนและร้อยละของคนทำงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตาม
ภูมิภาคเพิ่มเติม

	ยอดรวม	
	จำนวน	ร้อยละ
จังหวัดกระบี่	507	70.22
จังหวัดน่านภาคใต้	197	27.29
ภาคอื่น ๆ	18	2.49
รวม	722	100.00

ที่มา : กองสำรวจ, กองวิจัย สำนักผังเมือง : 2533

ขนาดของโรงงาน จำแนกตามการประกอบอุตสาหกรรมตามขนาดของคนทำงาน ปรากฏว่า ส่วนใหญ่หรือร้อยละประมาณ 97 ของสถานประกอบการทั้งหมด เป็นโรงงานที่มีขนาดของค่างานแห่งละไม่เกิน 50 คน ส่วนกิจการโรงงานที่มีคนทำงานตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป เป็นโรงงานทำยางแผ่นและซ่อมเครื่องยนต์ต่าง ๆ

ลักษณะการศึกษา ภูมิภาคเพิ่มเติม และแหล่งที่พักอาศัยนั้น การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับการศึกษาประถมศึกษา ภูมิภาคเพิ่มเติมส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ แหล่งที่พักอาศัยก็เช่นเดียวกันคืออยู่ในแหล่งงาน หรือในเขตเทศบาลเมืองกระบี่

แนวโน้มการขยายตัวของโรงงานนั้น เมื่อเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรมปี พ.ศ. 2524-ปี พ.ศ. 2533 ปรากฏว่ามีสถานประกอบการอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจำนวน 53 แห่ง โดยเพิ่มจากจำนวน 37 แห่ง ในปี พ.ศ. 2524 และมีแรงงานในสถานประกอบการเพิ่มขึ้นจากจำนวน 299 คน เป็น 722 คน หรือเพิ่มขึ้น 423 คน ในช่วงระยะดังกล่าวมีการขยายตัวมากขึ้นของอุตสาหกรรมประเภทบริการ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจในสาขาอื่น ๆ เช่น พาณิชยกรรม การเกษตร การก่อสร้าง การท่องเที่ยว และการบริการ การเติบโตทางเศรษฐกิจ การผลิตในสาขาดังกล่าวช่วยเกื้อหนุนให้

ตารางที่ 3.30 จำนวนและร้อยละของสถานประกอบการค้าและบริการ จำแนกตามประเภทการค้าและแหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ

ประเภทการค้า	ยอดรวม		แหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ			
			ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าปลีก	171	28.84	167	28.89	4	26.67
ค้าส่ง	7	1.18	7	1.21	-	-
บริการ	326	54.97	316	54.67	10	66.67
ค้าปลีก-ค้าส่ง	39	6.58	88	6.57	1	6.67
ค้าปลีก-บริการ	27	4.55	27	4.67	-	-
ค้าส่ง-บริการ	11	1.85	11	1.90	-	-
ค้าปลีก ค้าส่ง บริการ	12	2.02	12	2.08	-	-
ยอดรวม	593	100.00	578	100.00	15	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

ตารางที่ 3.31 จำนวนและร้อยละของสถานประกอบการค้าและบริการ จำแนกตามประเภท 100
ร้านค้าและแหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ

ประเภทการค้า	ยอดรวม		แหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ			
			ใน เขตเทศบาล		นอก เขตเทศบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขายอาหารและ เครื่องดื่ม	144	24.28	140	24.22	4	26.67
ขายของชำ	12	2.02	11	1.90	1	6.67
ขายของใช้ เบ็ดเตล็ด	75	12.65	69	11.94	6	40.00
ขายเสื้อผ้าสำเร็จรูป	45	7.59	45	7.79	-	-
ตัดเสื้อผ้าชาย-หญิง	19	3.20	19	3.29	-	-
ตัดผมและ เสริมสวย	35	5.90	34	5.88	-	-
จำหน่ายและซ่อมจักรยาน	10	1.69	5	1.38	2	13.33
จำหน่ายรถยนต์/จักรยานยนต์	29	4.89	29	5.02	-	-
จำหน่ายวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง	17	2.87	17	2.94	-	-
จำหน่ายยาแผนปัจจุบัน	11	1.85	11	1.90	-	-
จำหน่ายเฟอร์นิเจอร์	8	1.35	9	1.38	-	-
จำหน่ายทองรูปพรรณ	7	1.18	7	1.21	-	-
จำหน่ายหนังสือและ เครื่องเขียน	7	1.18	7	1.21	-	-
ร้านถ่ายรูป	7	1.18	7	1.21	-	-
จำหน่ายผลิตภัณฑ์/อุปกรณ์การเกษตร	16	2.70	16			
จำหน่ายรองเท้า	1	0.17	1	0.17	-	-
จำหน่ายเครื่องสำอางค์	2	0.34	2	0.35	-	-

ตารางที่ 3.31 (ต่อ)

ประเภทการค้า	แหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ					
	ยอดรวม		ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำหน่ายเครื่องใช้ในครัว	4	0.67	4	0.69	-	-
ขายส่งข้าวสาร	7	1.18	6	1.04	1	6.67
จำหน่ายและซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า	24	4.05	24	4.15	-	-
ขายส่งเครื่องดื่ม สุรา	1	0.17	1	0.17	-	-
จำหน่ายของที่ระลึก/สินค้าพื้นเมือง	6	1.07	6	1.04	-	-
บริการให้เช่าวิดีโอ ภาพยนตร์	6	1.01	6	1.04	-	-
บริการซัก อบ รีด เสื้อผ้า	4	0.67	4	0.69	-	-
บริการทำป้ายโฆษณา	2	0.34	2	0.35	-	-
จำหน่ายและซ่อมแว่นตา นาฬิกา	4	0.67	4	0.69	-	-
ปั้มน้ำมันและแก๊ส	11	1.85	11	1.90	-	-
ไนท์คลับ บาร์	3	0.51	3	0.52	-	-
บริการขนส่งและบริการท่องเที่ยว	28	4.72	28	4.84	-	-
สำนักงานทนายความ/ตรวจบัญชี	14	2.36	14	2.42	-	-
โรงรับจำนำ	1	0.17	1	0.17	-	-
โรงภาพยนตร์	3	0.51	3	0.52	-	-
ธนาคาร	6	0.01	6	0.04	-	-
โรงแรม หอพัก บังกาลอ	9	1.52	9	1.56	-	-

ตารางที่ 3.31 (ต่อ)

ประเภทการค้า	แหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ					
	ยอดรวม		ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คลินิก	13	2.19	13	2.25	-	-
อื่น ๆ	2	0.34	2	0.35	-	-
ยอดรวม	593	100.00	578	100.00	15	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

ตารางที่ 3.32 จำนวนและร้อยละของสถานประกอบการค้าและบริการ จำแนกตามขนาดคน
ทำงาน และแหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ

ขนาดคนทำงาน	แหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ					
	ยอดรวม		ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 คน	394	64.76	371	64.19	13	86.67
5 - 9 คน	151	25.46	149	25.78	2	13.33
10 - 19 คน	40	6.75	40	6.92	-	-
20 คนขึ้นไป	18	3.04	18	3.11	-	-

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

ตารางที่ 3.33 จำนวนและร้อยละของพนักงานในสถานประกอบการค้าและบริการ จำแนกตาม
ขนาดคนทำงาน และแหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ

สภาพการจ้างงาน	ยอดรวม		แหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ			
			ใน เขตเทศบาล		นอก เขตเทศบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมาชิกในครอบครัว	1,429	46.04	1,398	45.49	31	100.00
ลูกจ้างคนงาน	1,675	53.96	1,675	54.51	-	-
ยอดรวม	3,104	100.00	3,073	100.00	31	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

ตารางที่ 3.34 จำนวนและร้อยละของคนทำงานในสถานประกอบการค้าและบริการ จำแนกตามระดับการศึกษา และแหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ

สภาพการจ้างงาน	แหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ					
	ยอดรวม		ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ศึกษา	61	1.97	61	1.99	-	-
ประถมศึกษา	1,139	36.69	1,118	36.38	21	67.74
มัธยมศึกษา	951	30.64	943	30.69	8	3.23
อาชีวศึกษา	585	18.85	584	19.00	1	3.23
อุดมศึกษา	368	11.86	367	11.94	1	3.23
ยอดรวม	3,104	100.00	3,073	100.00	31	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

ตารางที่ 3.35 จำนวนและร้อยละของคนทำงานในสถานประกอบการค้าและบริการ จำแนกตาม
ภูมิภาคและแหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ

ภูมิภาค	แหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ					
	ยอดรวม		ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	2,267	73.03	2,236	72.76	31	100.00
จังหวัดอื่นในภาคใต้	643	20.72	643	20.92	-	-
ภาคอื่น ๆ	194	6.25	194	6.31	-	-
ยอดรวม	3,104	100.00	3,073	100.00	31	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

ตารางที่ 3.36 จำนวนและร้อยละของพนักงานในสถานประกอบการค้าและบริการ จำแนกตาม
แหล่งที่พักอาศัย และแหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ

แหล่งที่พักอาศัย	แหล่งที่ตั้งสถานประกอบการ					
	ยอดรวม		ในเขตเทศบาล		นอกเขตเทศบาล	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ในเขตผังเมืองรวม	2,912	93.81	2,881	93.75	31	100.00
- ในเขตเทศบาล	2,679	86.31	2,665	86.72	14	45.16
- นอกเขตเทศบาล	233	7.51	216	7.03	17	54.84
นอกเขตผังเมืองรวม	192	6.19	192	6.25	-	-
ยอดรวม	3,104	100.00	3,073	100.00	31	100.00

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

ตารางที่ 3.37 เปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการค้าและบริการและจำนวนบุคคลทำงานใน
สถานประกอบการระหว่างปี พ.ศ.2524 และปี พ.ศ.2533

สถานประกอบการและบุคคลทำงาน	ปี พ.ศ.	
	2524 (1)	2533 (2)
- จำนวนสถานประกอบการ (คน)	335	593
- จำนวนบุคคลทำงานในสถานประกอบการ (แห่ง)	1,024	3,104

ที่มา : (1) กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

(2) กองวิจัย สำนักผังเมือง 2533

ภาคอุตสาหกรรมมีการขยายตัวตามไปด้วย คาดว่าแนวโน้มการเติบโตส่วนใหญ่จะคงเป็นอุตสาหกรรมบริการ การตอบสนองความต้องการของชุมชนอยู่ที่อุตสาหกรรมขนาดเล็ก ส่วนอุตสาหกรรมขนาดกลางคาดว่าจะเป็นการขยายตัวในลักษณะการขยายกำลังการผลิตมากกว่าการตั้งโรงงาน

2.3.2 การค้าและบริการ (สำนักผังเมือง 2533: 37-48) การผลิตทางด้านการค้าและบริการนับได้ว่าเป็นสาขาเศรษฐกิจพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของชุมชนเมืองกระบี่ ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ประชากรส่วนใหญ่ของชุมชนนี้จะประกอบอาชีพ เกี่ยวกับการค้าและบริการมากที่สุด ดังได้กล่าวไปแล้วในหัวข้อลักษณะกำลังแรงงาน

แหล่งธุรกิจการค้าและบริการของชุมชนเมืองกระบี่ ตั้งอยู่ภายในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ โดยมีย่านการค้าที่สำคัญอยู่ 2 บริเวณด้วยกันคือ บริเวณชุมชนตลาดเก่าซึ่งเป็นบริเวณที่ตั้งอยู่ตอนเหนือของเทศบาลเมืองกระบี่ บริเวณนี้เป็นบริเวณที่มีการตั้งถิ่นฐานของประชากรมาตั้งแต่โบราณ โดยเป็นพื้นที่ของตำบลกระบี่ใหญ่ มีประชากรตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นชุมชนใหญ่ มีตลาด โรงงาน และหมู่บ้านอยู่โดยรอบ ส่วนอีกบริเวณหนึ่งเป็นชุมชนตลาดสดเทศบาลหรือเรียกกันทั่วไปว่าตลาดใหม่ ตั้งอยู่บริเวณตอนใต้ของเทศบาลเมืองกระบี่ เป็นพื้นที่ของตำบลปากน้ำ อยู่ติดกับริมแม่น้ำกระบี่ ห่างจากชุมชนทางตอนเหนือประมาณ 5 กิโลเมตร โดยมีถนนเชื่อมติดต่อระหว่างชุมชนทั้งสองตลอดทางมีบ้านเรือนของประชาชนตั้งอยู่ทั่วไป ย่านการค้าบริเวณตลาดใหม่นี้เป็นบริเวณที่มีชุมชนหนาแน่น มีสถานที่ราชการ คือศาลากลาง จังหวัดกระบี่ หน่วยราชการที่สำคัญอื่น ๆ มีโรงเรียน ตลาดสด ศูนย์การค้า และอาคารพาณิชย์ต่าง ๆ กระจุกตัวอยู่อย่างหนาแน่น ย่านการค้าแห่งนี้จะเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าที่ใหญ่และสำคัญที่สุดของจังหวัด เพราะนอกจากจะเป็นแหล่งซื้อขายสินค้าอุปโภค-บริโภคที่มีความสมบูรณ์ตัวเอง สามารถให้บริการแก่ประชากรทั้งในชุมชนและบริเวณใกล้เคียงแล้ว ยังเป็นศูนย์กลางบริการทางการท่องเที่ยวของจังหวัด คือเป็นแหล่งที่ตั้งของธุรกิจโรงแรม ธุรกิจด้านที่พักประเภทเกสเฮ้าส์ บริษัทนำเที่ยว และการให้บริการข่าวสารทางการท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมทั้งยังเป็นแหล่งซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด เช่น ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน กาแฟ มะพร้าว เป็นต้น โดยจะมีพ่อค้าในแหล่งชุมชนดังกล่าวทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลางในการซื้อขายและรวบรวมสินค้าไปขายต่อยังโรงงานทั้งในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง

นอกจากนี้ บริเวณชุมชนเมืองกระบี่ยังเป็นแหล่งที่ตั้งของท่าเทียบเรือขนถ่ายสินค้าต่าง ๆ เช่น ไม้ ก่านไม้ ปาล์ม น้ำมัน ไปยังจังหวัดใกล้เคียงกรุงเทพมหานคร

และต่างประเทศ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย รวมทั้งเป็นบริเวณขนส่งนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวยังเกาะแก่งต่าง ๆ โดยมีท่าเทียบเรืออยู่ 2 แห่งด้วยกัน คือ ท่าเทียบเรือสะพานเจ้าฟ้า เป็นท่าเทียบเรือรับส่งสินค้าและรับส่งนักท่องเที่ยวไปยังเกาะพีพี และแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลอื่น ๆ ท่าเทียบเรือแห่งนี้เป็นท่าเทียบเรือที่เรือบรรทุกขนาด 300 ตัน เข้าเทียบท่าได้ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำกระบี่ใกล้กับย่านการค้าทางตอนใต้ของเทศบาลเมืองกระบี่ ท่าเทียบเรืออีกแห่งหนึ่งคือท่าเทียบเรือจังหวัดที่บ้านคลองจิหลาด อยู่ในเขตตำบลไสไทย ห่างจากเขตเทศบาลไปทางตอนใต้เพียง 1 กิโลเมตรเศษ ท่าเทียบเรือแห่งนี้เรือบรรทุกสินค้าหนักกว่า 1,000 ตันสามารถเข้าเทียบท่าได้

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าชุมชนเมืองกระบี่ นอกจากจะเป็นศูนย์กลางการบริหารการปกครองและศูนย์กลางพาณิชยกรรม การบริการทางการท่องเที่ยวของจังหวัดแล้ว บริเวณนี้ยังเป็นศูนย์กลางขนส่งทางเรือที่สำคัญของจังหวัดอีกด้วย จากสภาพดังกล่าวนี้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ธุรกิจการค้าและบริการภายในชุมชนมีความคึกคักจนกลายเป็นฐานเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชนแห่งนี้

จากการสำรวจจำนวนสถานประกอบการค้า และบริการในเขตชุมชนเมืองกระบี่ อันประกอบด้วยชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ และชุมชนโดยรอบที่อยู่นอกเขตเทศบาล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ครอบคลุมอยู่ในเขตพื้นที่ศึกษาทั้งหมด ปรากฏว่าบริเวณดังกล่าวนี้ มีสถานประกอบการค้าและบริการจำนวนทั้งสิ้น 593 แห่ง เกือบทั้งหมดของสถานประกอบการดังกล่าวคือ ประมาณร้อยละ 97 หรือจำนวน 578 แห่ง จะเป็นสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ นอกนั้นกระจายอยู่นอกเขตเทศบาล จำนวนเพียง 15 แห่ง โดยมีรายละเอียดของประเภทธุรกิจการค้า จำนวนคนทำงาน และแนวโน้มของการขยายตัว ดังต่อไปนี้

1) ประเภทกิจการค้าและบริการ เมื่อจำแนกจำนวนสถานประกอบการค้าและบริการตามประเภทการค้า ปรากฏว่า ส่วนใหญ่จะเป็นร้านบริการและร้านค้าปลีก ซึ่งประกอบด้วยร้านขายสินค้าอุปโภค บริโภคประจำวัน และร้านให้บริการต่าง ๆ เช่น ร้านขายอาหาร-เครื่องดื่ม ร้านขายของใช้เบ็ดเตล็ด ขายของชำ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น (ตารางที่ 3.30 และ 3.31)

ความแตกต่างที่สำคัญของสถานประกอบการค้าและบริการที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาลก็คือ ในบริเวณเขตเทศบาลจะมีสถานประกอบการ

หลากหลายนานาประเภทมากกว่าบริเวณนอกเขตเทศบาล ดังนั้นประชากรที่อาศัยอยู่บริเวณนอกเขตเทศบาล จึงจำเป็นต้องเดินทางเข้าไปใช้บริการซื้อขายสินค้าและบริการประจำวันจากสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล เป็นส่วนใหญ่

2) ขนาดของสถานประกอบการ เมื่อจำแนกสถานประกอบการตามขนาดของคณาทำงาน (ตารางที่ 3.32) ปรากฏว่า สถานประกอบการในทุกชุมชนส่วนใหญ่ยังคงเป็นสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีขนาดของคณาทำงานแห่งละไม่เกิน 5 คน ส่วนสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีขนาดของคณาทำงานตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป มีจำนวน 58 แห่ง หรือร้อยละ 9.78 ของสถานประกอบการทั้งหมด โดยจะเป็นสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลทั้งหมด ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยกิจการโรงแรม ธนาคาร ร้านอาหาร ภัตตาคาร ห้างสรรพสินค้า และบริษัท สำนักงานต่าง ๆ เป็นต้น

3) จำนวนบุคคลทำงานในสถานประกอบการ สถานประกอบการค้าและบริการดังกล่าวข้างต้น มีจำนวนบุคคลทำงานในสถานประกอบการจำนวน 3,104 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่ทำงานในสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาล จำนวน 3,073 คน นอกนั้นอยู่ในสถานประกอบการที่ตั้งอยู่บริเวณนอกเขตเทศบาลจำนวนเพียง 31 คนเท่านั้น (ตารางที่ 3.33) โดยมีลักษณะทางการศึกษา ภูมิลำเนาเดิม และแหล่งที่พักอาศัย พอสรุปได้ดังนี้

- ระดับการศึกษา บุคคลทำงานในสถานประกอบการค้าและบริการของทุกชุมชนมีลักษณะทางการศึกษาที่คล้ายคลึงกัน คือ ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่จบการศึกษาไม่เกินระดับมัธยมศึกษาและประถมศึกษา (ตารางที่ 3.34)

- ภูมิลำเนาเดิม บุคคลทำงานในสถานประกอบการค้าและบริการของทุกชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลภายในท้องถิ่น กล่าวคือ จะมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดกระบี่มากที่สุด (ตารางที่ 3.35)

- แหล่งที่พักอาศัย บุคคลทำงานในสถานประกอบการค้าและบริการของทุกชุมชนส่วนใหญ่จะมีแหล่งที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณที่เป็นที่ตั้งของแหล่งงาน (ตารางที่ 3.36)

4) แนวโน้มการขยายตัวทางด้านการค้าและบริการ เมื่อเปรียบเทียบจำนวนสถานประกอบการค้าและบริการที่ได้จากการสำรวจในช่วงปี พ.ศ. 2524

และปีปัจจุบัน (ตารางที่ 3.37) ปรากฏว่า มีจำนวนสถานประกอบการค้าและบริการเพิ่มขึ้นจากจำนวน 335 แห่ง ในปี 2524 เป็นจำนวน 593 แห่งในปี 2533 หรือเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 8.6 ต่อปี ในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา และมีจำนวนบุคคลทำงานในสถานประกอบการเพิ่มจาก 1,024 คน เป็นจำนวน 3,104 คน หรือเพิ่มขึ้นประมาณ 3 เท่าตัว บริเวณที่มีการขยายตัวทางการค้าสูง ก็คือบริเวณย่านการค้าตลาดใหม่ ซึ่งมีการขยายตัวของย่านการค้าในแนวราบมากขึ้น

จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ธุรกิจการค้าและบริการซึ่งเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของชุมชน เมืองกระบี่มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากภาวะการผลิตทางการเกษตรและการประมง ซึ่งเป็นอาชีพหลักของประชากรในระดับจังหวัดโดยส่วนรวมมีการขยายตัวสูงขึ้นเป็นลำดับ ประกอบกับจังหวัดที่ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน ซึ่งมีชายฝั่งทะเลยาวถึง 160 กิโลเมตร ประกอบด้วยเกาะต่าง ๆ มากมาย และมีภูมิประเทศสวยงาม เหมาะแก่การท่องเที่ยวและพักผ่อนจนได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เป็นจำนวนมาก ทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดได้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีการขยายตัวสูงตามไปด้วย เช่น ธุรกิจด้านที่พักประเภทโรงแรม เกสเฮ้าส์ ร้านค้า ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว และร้านขายสินค้าอุปโภคบริโภคอื่น ๆ การขยายตัวของธุรกิจดังกล่าวก่อให้เกิดรายได้แก่ประชาชนโดยทั่วไป รวมทั้งชาวประมงที่ให้บริการนำเที่ยวชมเกาะแก่งต่าง ๆ นอกจากนี้ธุรกิจประเภทนี้ยังส่งผลให้ราคาที่ดินแถบชายฝั่งทะเลและบริเวณเกาะต่าง ๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรและประชาชนที่เป็นเจ้าของที่ดินมีรายได้และฐานะมากขึ้น ส่งผลให้ประชากรเหล่านั้นมีอำนาจซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ ได้มากขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญก่อให้เกิดผลกระทบต่อการขยายตัวทางธุรกิจการค้าภายในชุมชน เมืองกระบี่ ที่เป็นศูนย์กลางพาณิชยกรรมและบริการที่สำคัญของจังหวัดที่มีการขยายตัวมากขึ้นตามไปด้วย

สำหรับแนวโน้มการขยายตัวต่อไปในอนาคต คาดว่าการขยายตัวทางธุรกิจการค้าและบริการในชุมชนเมืองกระบี่ จะมีการขยายตัวค่อนข้างสูงต่อไป ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดกระบี่ได้มีการค้นพบแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ อีกหลายแห่งพร้อม ๆ กับนักท่องเที่ยวรู้จักแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดมากขึ้นจากการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางการท่องเที่ยวอย่างแพร่หลาย ยิ่งกว่านั้นรัฐบาลยังได้มีโครงการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกจังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งในโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคใต้ (เซาท์เทรินซีบอร์ด) โดยสถานที่ที่จะทำการสร้าง

ท่าเรือน้ำลึกแห่งนี้ ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่บ้านทับแขก บ้านท่าเลน ตำบลหนองทะเล อำเภอเมือง-
กระบี่ อยู่ห่างจากตัวเมืองกระบี่ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 25 กิโลเมตร หาก
โครงการนี้มีประสิทธิผลที่เป็นจริงแล้ว จะเอื้ออำนวยต่อการขนส่งสินค้าทางทะเลระดับชาติ และ
จะเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนาและการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่โดยส่วนรวม และ
ของภาคใต้ รวมตลอดทั้งเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศด้วย

2.3.3 เกษตร - ประมง (สำนักผังเมือง 2533 : 48-50) การผลิตทาง
ด้านเกษตรและประมง เป็นอาชีพที่สำคัญของประชากรในระดับจังหวัดโดยส่วนรวม ซึ่งพืช
เศรษฐกิจหลักและรองของจังหวัดกระบี่ที่มีความสำคัญทั้งในปัจจุบันและมีแนวโน้มว่ามีอนาคตที่ดีคือ
ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ มะพร้าว รวมทั้งมะม่วงหิมพานต์ และโกโก้ ทั้งนี้เพราะจังหวัด
กระบี่มีลักษณะพื้นที่เป็นดินเหนียวและดินร่วนที่มีการระบายน้ำได้ดี ประกอบกับมีสภาพภูมิอากาศที่
เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชดังกล่าว โดยจะมีแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญอยู่ในพื้นที่นอกเขตชุมชนของ
อำเภอต่าง ๆ โดยทั่วไป ผลผลิตที่ได้จากการเพาะปลูกพืชดังกล่าว สามารถทำรายได้ให้กับ
ประชากรในจังหวัดปีละจำนวนมาก เช่น จากสถิติปี พ.ศ. 2531 จังหวัดกระบี่สามารถผลิตยาง-
พาราได้มูลค่าประมาณ 1,198 ล้านบาท ปาล์มน้ำมันประมาณ 1,320 ล้านบาท กาแฟ 117
ล้านบาท มะพร้าวประมาณ 91 ล้านบาท และมะม่วงหิมพานต์ประมาณ 48 ล้านบาท เป็นต้น

ส่วนทางด้านประมง จังหวัดกระบี่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ สำหรับการทำ
การประมง 2 ประเภทด้วยกัน คือ แหล่งน้ำบริเวณทะเลอันดามัน ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกของท้อง
ที่อำเภอเมืองกระบี่ อำเภออ่าวลึก และอำเภอเกาะลันตา และแหล่งน้ำจืดธรรมชาติ เช่น ห้วย
หนอง คลอง บึง ที่มีอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ จังหวัดกระบี่สามารถจับสัตว์น้ำในแต่ละปีเป็น ปริมาณและ
มูลค่าจำนวนมาก เช่น ในปี พ.ศ. 2531 ปริมาณสัตว์น้ำทะเลที่จับได้มีประมาณ 13,656 ตัน
มูลค่า 273 ล้านบาท และปริมาณสัตว์น้ำจืดประมาณ 84 ตัน มูลค่าประมาณ 3 ล้านบาท

สำหรับพื้นที่ในบริเวณชุมชนเมืองกระบี่ ที่ยังมีการทำการเกษตรอยู่ก็
คือพื้นที่บางส่วนที่อยู่รอบนอกของชุมชน และพื้นที่ส่วนใหญ่ที่อยู่นอกเขตเทศบาล ส่วนการทำการ
ประมงจะมีการจับสัตว์น้ำในบริเวณแม่น้ำกระบี่และแหล่งน้ำต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงบริเวณดังกล่าวนี้
จะมีประชากรที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการเกษตร-ประมง จำนวนประมาณ 1,067 คน อย่างไรก็ตาม
ก็ตาม ประชากรที่ประกอบอาชีพดังกล่าวเริ่มมีสัดส่วนที่ลดลง กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2524 ใน

ชุมชนนี้ ประชากรที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับเกษตรประมาธร้อยละ 16.84 ของผู้มึงงานทำทั้งหมด สัดส่วนดังกล่าว เริ่มมีแนวโน้มลดลงเป็นร้อยละ 10.32 ในปี พ.ศ. 2533 ทั้งนี้ เนื่องจากชุมชนนี้ ได้มีการขยายตัวของธุรกิจการค้าและการท่องเที่ยวมากขึ้น เป็นเหตุให้มีการดูดซับแรงงานจาก ภาคเกษตร-ประมง มาสู่ภาคการค้าและบริการเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากสัดส่วนของประชากรที่ ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้าและบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 45.85 ในปี พ.ศ. 2524 เป็นร้อยละ 57.16 ในปี พ.ศ. 2533 (ตารางที่ 3.38)

ตารางที่ 3.38 เปรียบเทียบสัดส่วนของผู้มึงงานทำ จำแนกตามหมวดอาชีพ ระหว่างปี พ.ศ. 2524 และปี พ.ศ. 2533

หน่วย : ร้อยละ

หมวดอาชีพ	ปี พ.ศ.	
	2524 (1)	2533 (2)
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเกษตร-ประมง	16.84	10.32
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค้าและบริการ	45.85	57.16
ผู้ปฏิบัติงานอาชีพอื่น ๆ	37.31	32.52
ยอดรวม	100.00	100.00

ที่มา: (1) กองวิจัย สำนักผังเมือง: 2524

(2) กองสำรวจ สำนักผังเมือง: 2533

ในอนาคตคาดว่า แนวโน้มดังกล่าวจะยังคงมีอยู่ต่อไป ทั้งนี้ เนื่องจากการผลิตทางการเกษตรและประมงยังคงมีปัญหาและอุปสรรคบางประการ อาทิ เช่น การขยายพื้นที่เพาะปลูกกระทำได้น้อย เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เขตสงวนของทางราชการ หรืออยู่ในมือของผู้ลงทุนรายใหญ่ รวมทั้งการชลประทานไม่ทั่วถึงเพียงพอ เกษตรกรและชาวประมงยังขาดแคลนเงินทุนและขาดการนำเทคโนโลยีและอุปกรณ์เพื่อทำการขยายการผลิตหรือเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น ในขณะที่ภาคการค้าและธุรกิจท่องเที่ยวกำลังมีการขยายตัวและต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น เช่น แรงงานด้านบริการต่าง ๆ พนักงานต้อนรับ มัคคุเทศก์ รวมทั้งแรงงานในสถานประกอบการค้าที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เป็นต้น จากสภาพดังกล่าวจะส่งผลให้ภาคการค้าและบริการดูดซับแรงงานส่วนเกินจากภาคเกษตร-ประมง และแรงงานใหม่ที่เพิ่งเข้าสู่ตลาดแรงงานได้มากกว่า

2.3.4 การท่องเที่ยว (สำนักผังเมือง 2533 : 50-52) การท่องเที่ยว

แม้จะไม่ใช้สาขาการผลิตโดยตรง แต่ก็มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของชุมชน โดยจะมีผลกระทบต่อการผลิตในสาขาที่เกี่ยวข้อง เนื่อง คือ การผลิตสาขาบริการ ยิ่งกว่านั้น การท่องเที่ยวได้สร้างความสำคัญให้กับเศรษฐกิจ ทั้งในระดับชุมชนและระดับภาคได้อย่างรวดเร็ว เพราะสามารถหารายได้ให้กับชุมชนเป็นอย่างมาก ช่วยส่งเสริมการพัฒนาภูมิภาคและกระจายรายได้ให้แก่ท้องถิ่นมากขึ้น

จังหวัดกระบี่ จัดได้ว่ามีสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามหลายแห่ง ทั้งอยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคใต้ คือ จังหวัดภูเก็ตและพังงา แหล่งท่องเที่ยวของ จังหวัดกระบี่ส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ คือ สวนรุกขชาติธารโบกขรณี สุสานหอย 75 ล้านปี หาดนพรัตน์ธารา และเกาะพีพี เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในอดีตที่ผ่านมา จังหวัดกระบี่ขาดการพัฒนาในด้านสถานบริการการคมนาคม ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มิได้ถือเอาจังหวัดกระบี่เป็นจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะถือเอาจังหวัดภูเก็ตเป็นศูนย์กลางในการท่องเที่ยว โดยมีแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในเขตจังหวัดกระบี่และพังงาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริมเท่านั้น แต่ในปัจจุบันจังหวัดกระบี่มีความพร้อมในด้านการรองรับการท่องเที่ยว และมีการพัฒนาทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวก การคมนาคม ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ สามารถจูงใจให้นักท่องเที่ยวแวะพักแรมอยู่ในจังหวัดกระบี่นานวันขึ้น โดยเฉพาะ

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเกาะแก่งต่าง ๆ ภายในจังหวัด-
 กระบี่ ส่วนหนึ่งจะแวะพักแรมอยู่ในตัวเมืองกระบี่ก่อนที่จะลงเรือเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว
 จุดหมายปลายทางดังกล่าว ซึ่งศูนย์กลางสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะรองรับนักท่องเที่ยวดังกล่าว
 ข้างต้นก็อยู่ในเขตเทศบาลเมืองกระบี่นั่นเอง บริเวณนี้เป็นแหล่งที่ตั้งของโรงแรม เกสเข้าสู่
 ร้านอาหาร สถานเริงรมย์ บริษัทนำเที่ยว ธนาคาร ท่าเทียบเรือขนส่ง นักท่องเที่ยวทางทะเล
 ตลอดจนทั้งบริการทางสังคมอื่น ๆ เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ศูนย์โทรศัพท์ทางไกล และ
 ไปรษณีย์โทรเลข เป็นต้น

จากจำนวนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปรากฏว่า ใน
 รอบปี 2530 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวจังหวัดกระบี่ประมาณ 251,151 คน ในจำนวนนี้เป็น
 นักท่องเที่ยวชาวไทย 202,227 คน และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 54,691 คน นักท่องเที่ยว
 ดังกล่าวประกอบด้วยนักท่องเที่ยวที่พำนักค้างคืน ประมาณ 255,918 คน และนักท่องเที่ยวที่ไม่
 ค้างคืน ประมาณ 4,233 คน ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวโดยส่วนรวมเท่ากับ 3.73
 วัน และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันประมาณ 752.13 บาท (ตารางที่ 3.39) จากสถิติทางการ
 ท่องเที่ยวดังกล่าว สามารถประมาณการรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ในรอบปี 2530
 ได้ประมาณ 716 ล้านบาทต่อปี ฤดูกาลที่เป็นที่นิยมเดินทางไปท่องเที่ยวและมีนักท่องเที่ยวมากที่สุด
 จะอยู่ในช่วงระหว่างเดือนมกราคม ถึงประมาณเดือนเมษายน ซึ่งเป็นช่วงที่เป็นฤดูแล้งของภาคใต้

ตารางที่ 3.39 จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2530

รายการข้อมูล	ยอดรวม	ประเภทนักท่องเที่ยว	
		คนไทย	ชาวต่างประเทศ
จำนวนผู้มาเยือน	261,151	206,460	54,691
- จำนวนนักท่องเที่ยว	256,918	202,227	54,691
- จำนวนนักท่องเที่ยว	4,233	-	4,233
ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของ นักท่องเที่ยว (วัน)	3.73	3.76	3.61
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน (สำรวจปี 2531) (บาท)	752.13	617.74	1,259.46
- นักท่องเที่ยว	747.69	609.28	1,259.46
- นักทัศนาจร	1,021.74	1,021.74	-

ที่มา: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ. * ผู้มาเยือน : นักท่องเที่ยวและนักทัศนาจร

นักท่องเที่ยวนักทัศนาจร : ผู้เยี่ยมเยือนที่ค้างคืน

นักทัศนาจร : ผู้เยี่ยมเยือนที่ไม่ค้างคืน

นักท่องเที่ยวนักทัศนาจรแต่ละคนอาจเดินทางมากกว่า 1 ครั้ง

การพัฒนาทางการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ ยังมีลู่ทางในการพัฒนาได้มาก เพราะแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดมีศักยภาพในตัวเองสูง ดังนั้น จังหวัดกระบี่จึงได้กำหนดนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาของจังหวัดดังนี้ (แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดกระบี่ : สำนักงานจังหวัดกระบี่ : 2533)

- จะดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยสนับสนุนภาคเอกชนและกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวให้มีความสามารถได้รับความสะดวกในการดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยพยายามให้การสนับสนุนแก่ภาคเอกชนและกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มความสามารถ โดยเฉพาะในระยะเริ่มต้นของการพัฒนาและดำเนินการพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว

- ดำเนินการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีระบบและ เน้นการจัดบริการให้ครบวงจร

- จะเน้นหนักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการอนุรักษ์ฟื้นฟูประเพณีศิลปวัฒนธรรม เพื่อ เป็นวัตถุประสงค์ทางการท่องเที่ยว

- จะดำเนินการ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวให้มากที่สุด โดยจัดให้มีแผนการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวที่รัดกุมและต่อเนื่อง รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อป้องกันอุบัติเหตุและจัดให้มีหน่วยปฐมพยาบาลแก่นักท่องเที่ยวในกรณีที่มีการท่องเที่ยว เป็นคณะ

ผลจากการพัฒนาทางการท่องเที่ยว จะสามารถเพิ่มผลผลิตและรายได้ในสาขาบริการได้มาก โดยจะมีผลต่อการจ้างงานในภาคการค้าและบริการทั้งทางตรงและทางอ้อม อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการและบริการสังคมอื่น ๆ ร่วมกับประชากรที่มีอยู่ในชุมชนเมืองกระบี่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางบริการทางการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การวางแผนและจัดการบริการสิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าวให้เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการที่กำลังมีการขยายตัวทั้งในปัจจุบันและอนาคต จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

2.4 บริการโครงสร้างพื้นฐาน

2.4.1 การคมนาคมขนส่ง (กรมวิศวกรรม สำนักผังเมือง 2533: 24)

การคมนาคมของจังหวัดกระบี่มี 2 ทาง คือ ทางบกและทางน้ำ

ทางบก มีทางรถยนต์สามารถติดต่อกับอำเภอต่าง ๆ ได้ทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเกาะลันตา ซึ่งเป็นเกาะอยู่ในทะเล การคมนาคมทางบกมีทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด และทางหลวงชนบท ทางหลวงแผ่นดินมีถนนสายเพชรเกษมซึ่งเลียบชายฝั่งทะเลตะวันตก สามารถติดต่อกับจังหวัดทางภาคใต้ได้ทุกจังหวัด เพราะเส้นทางคมนาคมระหว่างจังหวัดสมบูรณ์ขึ้น สำหรับทางหลวงจังหวัดและทางหลวงชนบทในเขตจังหวัดกระบี่ยังไม่ค่อยสมบูรณ์ บางแห่งสภาพยังเป็นทางลาลอง นอกจากนี้แล้วการคมนาคมประเภท Inland ตามบริเวณชายฝั่งยังมีอยู่ทั่วไปตามลักษณะจังหวัดกระบี่อยู่ติดทะเล เส้นทางรถไฟที่ผ่านจังหวัดยังไม่มีเส้นทาง

ทางน้ำ ปัจจุบันการคมนาคมทางน้ำ ยังมีความสำคัญสำหรับจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีการขนถ่ายสินค้า เช่น ยางพารา น้ำมันปาล์ม ไม้ และถ่าน ไปยังสถานที่ใกล้เคียง เช่น กรูบเทพฯ ประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย สำหรับอำเภอเกาะลันตา ต้องอาศัยการคมนาคมทางน้ำ ติดต่อกับจังหวัดและอำเภอใกล้เคียงเท่านั้น สำหรับการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ (พื้นที่ศึกษา) มีท่าเรือสำหรับบริการเรือท่องเที่ยว จึงเป็นปัจจัยสำคัญ มีท่าเรือ 2 แห่ง (แผน-หลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ 2534 : 62) ท่าเรือสะพานเจ้าฟ้าตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ เป็นท่าเรือศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเลของจังหวัดกระบี่ในการเดินทางไปสู่ หมู่เกาะพีพี เกาะอื่น ๆ และชายฝั่งตลอดแนว ส่วนท่าเรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตั้งอยู่ที่บ้านคลองจิหลาด ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ ปัจจุบันไม่ได้ดำเนินงาน

อนึ่ง จังหวัดกระบี่มีโครงการสร้างสนามบินพาณิชย์ ๑๕ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2481 ซึ่งปัจจุบันกรมการบินพาณิชย์ได้อนุญาตให้จังหวัดกระบี่ สร้างที่ขึ้นลงชั่วคราวของอากาศยาน และจังหวัดได้กำหนดการก่อสร้างขึ้นทางวิ่งยาว 400 เมตร กว้าง 30 เมตร เริ่มวิ่งเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ. 2527 ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2529 ได้ขยายการวิ่งเพิ่มขึ้นอีก ซึ่งบริษัทสทกล-แอร์ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการธุรกิจเดินทางระหว่างกรุงเทพฯ-กระบี่ ๑๕ เครื่องบินบรรจุผู้โดยสารประมาณ 18 ที่นั่ง และในปี พ.ศ. 2530 บริษัทสทกลแอร์ได้หยุดบินเป็นการชั่วคราว ขณะนี้จังหวัดกำลังดำเนินการขอย้ายสนามบิน ขนาดกว้าง 20 เมตร ยาว 1,200 เมตร งบประมาณ

36 ล้านบาท ซึ่งอยู่ระหว่างเสนอขอของงบประมาณจากกระทรวงคมนาคม ซึ่งปัจจุบันนักท่องเที่ยวยที่เดินทางโดยเครื่องบินจะเดินทางลงเมืองภูเก็ตและตรัง แล้วเดินทางโดยรถยนต์ต่อมายังจังหวัดกระบี่

ก. การคมนาคมขนส่งทางบก ในพื้นที่ศึกษา

(1) โครงข่ายและคุณภาพถนนในเขตพื้นที่ศึกษา โครงข่ายถนนในเขตพื้นที่ศึกษา อาจจำแนกออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ ถนนสายหลัก สายรอง สายแยก และสายย่อย (ตรอก-ซอย) นอกจากนี้อาจจำแนกตามประเภทของผิวการจราจรได้ 4 ประเภท ได้แก่ ผิวคอนกรีตเสริมเหล็ก ลาดยาง ดินลูกรัง และถนนดิน ดังแสดงในแผนที่ 3.14 การสำรวจสภาพทั่วไปได้ดำเนินการศึกษาในปี พ.ศ. 2533 ผลการสำรวจและศึกษาวิเคราะห์ มีรายละเอียดโดยสังเขปดังนี้

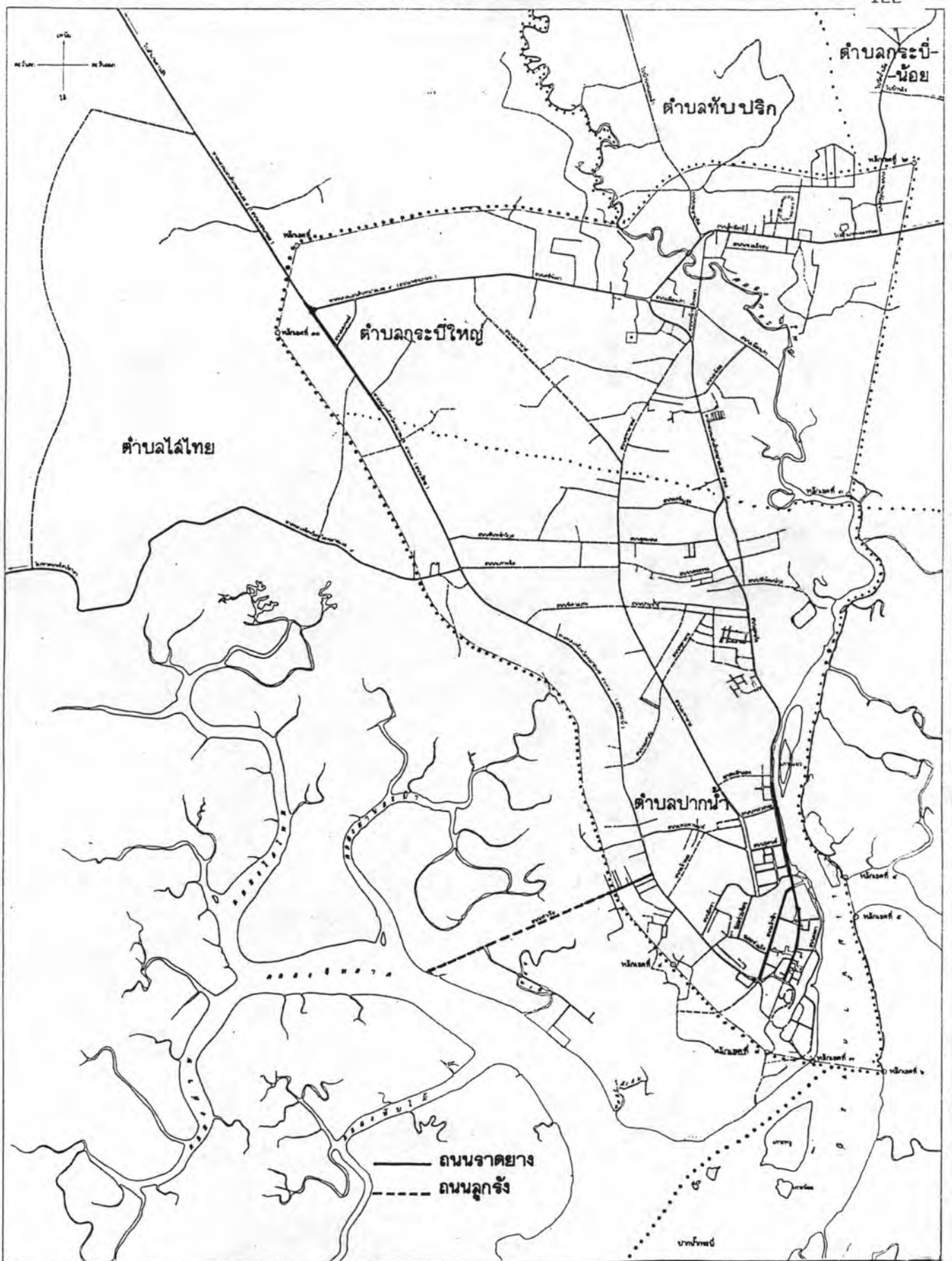
(1.1) โครงข่ายถนน เมื่อพิจารณาระบบโครงข่ายโดยรวมของถนนในเขตพื้นที่แล้ว พบว่าลักษณะของจราจรโดยทั่วไปภายในพื้นที่ศึกษา ส่วนมากอยู่ในแนวเหนือ-ใต้ ของตัวเมืองกระบี่ ซึ่งอาศัยถนนสายสำคัญ คือทางหลวงจังหวัดหมายเลข 411 (ถนนอุตรกิจ) ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4200 (ถนนวิษุระ) ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4034 (ถนนกระบี่) เป็นเส้นทางสายหลักเข้า-ออก จากตัวเมืองกระบี่ ส่วนการจราจรในแนวตะวันออก-ตะวันตกนั้น เป็นการจราจรที่ต่อเนื่องมาจากการจราจรที่แยกออกจากถนนที่ได้กล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นการจราจรส่วนน้อย ทั้งนี้ไม่นับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ซึ่งเป็นถนนในแนวตะวันออก-ตะวันตก ที่มารองรับจุดตั้งต้น และสิ้นสุดของการจราจรที่เข้าออกจากเมืองกระบี่

จากการสำรวจ (กองวิศวกรรม สำนักผังเมือง ปี พ.ศ. 2533 : 38) สัดส่วนของยานพาหนะประเภทต่าง ๆ บนถนนภายในเขตพื้นที่ศึกษา ได้มาจากจุดสำรวจ 126 จุด โดยการนับปริมาณการจราจรแยกประเภทในชั่วโมงเร่งด่วน (ช่วงเช้า-บ่าย) นำผลการนับแยกประเภทที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และเทียบสัดส่วนเป็นหน่วยรถยนต์หนึ่ง ซึ่งสัดส่วนโดยเฉลี่ยของรถจักรยานยนต์มีค่าสูงสุด คือร้อยละ 58.57 รองลงมาเป็นรถบรรทุกขนาดเล็ก ร้อยละ 21.74 ของปริมาณการจราจรทั้งหมด

ตารางที่ 3.40 เส้นทางปัจจุบันสายสำคัญในเขตพื้นที่ศึกษา

ลำดับ ที่	จาก-ถึง	หมายเลข ทาง	ระยะ ทาง	เขต	ขนาด ผิว	ไหล่ ผิว	ลักษณะผิว จราจร
1	ทางแยกกระษัตรี	4	4.000	20,30	6	2	คอนกรีต, ลาดยาง
2	ทางแยกกระษัตรี	4	7.440	20,25	6	2	ลาดยาง
3	ทางแยกเข้ากระษัตรี	411	3.840	15,15	6	2	คอนกรีต, ลาดยาง
			0.460	15,15	6	2	
4	ปากน้ำกระษัตรี- เขาทอง	4034	11.650	15,15	5	1.5	ลาดยาง
5	แยกทางหลวงหมายเลข 4034-บรรจบ ทางหลวงหมายเลข 4 บรรจบทางหลวง	4200	2.535	15,15	5	1.5	ลาดยาง
6	แยกทางหลวงหมายเลข 42000101- บรรจบทางหลวงหมายเลข 4	4200	0.396	15,15	5	1.5	ลาดยาง

ที่มา : กองวิศวกรรม สำนักผังเมือง 2533

การศึกษา
แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แสดง | โครงการข่ายถนน-ซอย ในเขตพื้นที่ศึกษา ปีพ.ศ. 2533

■ มาตราส่วน 1 : 40,000

■ ที่มา : การสำรวจภาคสนาม (ธันวาคม 2533)

■ แผนที่ 3.13

พื้นที่ 5875 ไร่

(A2)

1	-	1800	1800	72.00
2	-	-	-	-
3	-	700	700	28.00
4	-	2500	2500	100.00

123

(A1)

พื้นที่ 3,718.75 ไร่

1	3250	-	3250	4643
2	-	-	-	-
3	-	3750	3750	53.57
4	3250	3750	7000	100.00
5	4642	53.57	100.00	

พื้นที่ 406.25 ไร่

1	1250	-	1250	38.23
2	-	-	-	-
3	1100	1100	2200	63.77
4	2350	1100	3450	100.00
5	68.11	31.89	100.00	

(A3)

1	3900	-	3900	21.67
2	-	3150	3150	17.50
3	3300	7650	10950	60.83
4	7200	10800	18000	100.00
5	40.00	60.00	100.00	

(B1)

พื้นที่ 2937.50 ไร่

(B4)

พื้นที่ 4,293.75 ไร่

1	10200	1500	11700	55.72
2	2000	-	2000	9.52
3	800	6500	7300	34.76
4	13000	8000	21000	100.00
5	61.96	38.10	100.00	

(B2)

พื้นที่ 1,781.25 ไร่

1	6000	1100	7100	33.80
2	900	-	900	4.28
3	-	13000	13000	61.92
4	6900	14100	21000	100.00
5	32.85	67.15	100.00	

ความยาว และชนิดของถนน

(รวมเขตทาง)		ราคาข้าง			ร้อยละ
		ลาดยาง	ลูกรัง	รวม	
ถนนสายหลัก 30.00 ม.	1	32500	4400	36900	36.17
ถนนสายรอง 12.00 ม.	2	5500	4990	10490	10.28
ถนนสายแยก 8.00 ม.	3	9900	44730	54630	53.55
รวม	4	47900	54120	102020	100.00
ร้อยละ	5	46.95	53.05	100.00	

พื้นที่ 17,075 ไร่

(B)

พื้นที่ 1750 ไร่

1	3000	-	3000	24.85
2	-	990	990	8.20
3	-	8020	8020	83.35
4	3000	9010	12010	100.00
5	24.85	75.75	100.00	

(B3)

พื้นที่ 1,600 ไร่

1	4900	-	4900	28.82
2	2600	850	3450	20.29
3	4700	3950	8650	50.89
4	12200	4800	17000	100.00
5	7.76	28.24	100.00	

การศึกษา
แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แสดง

ประเภท และคุณภาพของถนน ขอบในเขตชุมชนเมือง. ปีพ.ศ. 2533

■ มาตราส่วน

1: 40,000

■ ที่มา จากการสำรวจภาคสนาม (ธันวาคม 33) แผนที่ 3.14

(1.2) เนื้อที่ถนน จากการวิเคราะห์พบว่า ในเขตพื้นที่ศึกษามีเนื้อที่ถนนประมาณร้อยละ 2.24 ของพื้นที่ศึกษา ซึ่งนับว่าเป็นสัดส่วนค่อนข้างน้อย แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาลงไปในระดับเขตพื้นที่ย่อย 8 พื้นที่แล้ว พบว่ามีสัดส่วนที่แตกต่างกันมากในเขตพื้นที่ชุมชน กล่าวคือ ในเขต ก.2, ก.3 และ ค.3 มีเนื้อที่ถนนเมื่อเทียบกับชุมชนเขตอื่น ๆ อยู่ในสัดส่วนที่มากกว่า (ร้อยละ 4.42, 3.98 และ 3.18 ตามลำดับ) ในเขตพื้นที่ ข และ ก.1 มีสัดส่วนระดับปานกลาง ได้แก่ (ร้อยละ 2.60 และ 2.29 ตามลำดับ) ส่วนพื้นที่เขต ก.4, ค.2 และ ค.1 มีพื้นที่ของถนนในสัดส่วนที่ต่ำมาก (ร้อยละ 1.83, 1.60 และ 0.70 ตามลำดับ) ซึ่งเป็นพื้นที่นอกเขตเทศบาล

(1.3) คุณภาพถนน เมื่อพิจารณาคุณภาพถนนโดยคำนึงถึงสภาพ ประเภทของผิวจราจร พบว่า มีถนนที่มีผิวจราจรแอสฟัลต์ซึ่งได้แก่ คอนกรีตและลาดยาง ร้อยละ 43.24 ส่วนถนนลูกรัง และถนนดิน เป็นประเภทถนนอีกประเภทที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะปรับปรุงมาตรฐานต่าง ๆ ต่อไป

สำหรับปริมาณการจราจรเฉลี่ยคัน/วัน ของถนนในพื้นที่ ในปี พ.ศ. 2532 และปี พ.ศ. 2529 ได้เพิ่มขึ้นในอัตราสูง โดยเฉพาะในถนนหลวงจังหวัดหมายเลข 4200 เส้นทางจากแยกสาย 4034-สาย A ซึ่งเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 87.98 ต่อปี รองลงมาทางหลวงจังหวัดหมายเลข 4034 (ปากน้ำกระบี่-เขาทอง) ร้อยละ 35.34 ต่อปี และทางหลวงที่มีการเปลี่ยนแปลงน้อยสุดได้แก่ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 411 ทางแยกเข้ากระบี่ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.07 ต่อปี

อนึ่ง สถิติอุบัติเหตุของพื้นที่ศึกษา (สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองกระบี่ ปี พ.ศ. 2532) จากการศึกษาปี พ.ศ. 2528 มีอุบัติเหตุ 29 ครั้ง และในปี พ.ศ. 2532 มี 17 ครั้ง ซึ่งมีเหตุลดลง ประมาณค่าเสียหายจาก 57,300 บาท เป็น 610,000 ซึ่งไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก และจำนวนผู้เสียหายก็ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

ข. การคมนาคมขนส่งทางน้ำ (รายงานข้อมูลราชการจังหวัดกระบี่ 2531 : 78) การขนส่งติดต่อภายในจังหวัดมีเรือโดยสาร และรับส่งสินค้าติดต่อกันตามพื้นที่ชายฝั่งทะเลและเกาะต่าง ๆ มีเรือโดยสารประจำทางระหว่างอำเภอเกาะลันตาถึงเขตคลองท่อม 2 สาย ส่วนการติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงและต่างประเทศ มีเรือรับส่งสินค้าขนาด 300 ตัน เข้าออก

รับส่งสินค้าที่ทำเรือสะพานเจ้าฟ้า ต่อมารัฐบาลได้จัดสร้างท่าเทียบเรือจังหวัดกระบี่ขึ้นที่บ้านคลอง
 จิหลาด ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ เสร็จเรียบร้อย เรือสินค้าขนาดกว่า 1,000 ตัน
 สามารถเข้าเทียบท่าได้ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้เข้าทำเรือดังกล่าวกับกรมธนารักษ์
 และทำสัญญาให้บริษัทพัฒนากระบี่ จำกัด เข้าช่วงไปดำเนินการเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2530
 เป็นต้นไป คาดว่าเมื่อประมูลเข้าดำเนินการขนส่งสินค้าทางน้ำคงมีปริมาณเพิ่มมากขึ้นกว่าที่
 เป็นอยู่

ค. การบริการขนส่งโดยสารสาธารณะ การคมนาคมที่ติดต่อกับพื้นที่-
 ศึกษา และภายในพื้นที่จังหวัดกระบี่ในปี พ.ศ. 2532 มีรถและเรือโดยสารบริการประชาชน 4
 ประเภทดังนี้

1) รถโดยสารประจำทางเอกชน ขึ้นตรงต่อสำนักงานขนส่ง
 จังหวัด ในปี พ.ศ. 2532 ภายในเขตพื้นที่จังหวัดกระบี่มี 20 เส้นทาง เส้นทางรถโดยสารรวม
 374 คัน จำนวนเที่ยววิ่งวันละ 1,295 เที่ยว การให้บริการประเภทนี้มีการขยายตัวจากจำนวน
 13 เส้นทาง จากรถโดยสาร 113 คัน ซึ่งได้จาก (รายงานข้อราชการจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ.
 2530) นอกจากนั้นยังมีรถแท็กซี่รับจ้างวิ่งระหว่างกระบี่-อ่าวลึก กระบี่-ตรัง และกระบี่-
 หุ่นสูง รถประจำทางสายเทคนิค-ค้าลูกเสือ และรถรับจ้างทั่วไป ซึ่งการบริการรถโดยสาร
 โดยทั่วไปยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการแก่ประชาชนโดยทั่วไป และนักท่องเที่ยวที่จะไปตามแหล่ง
 ท่องเที่ยวต่าง ๆ

2) รถโดยสารประจำทาง บขส. ในเขตพื้นที่จังหวัด มีรถ-
 โดยสารประจำทางของ บขส. จำนวน 4 เส้นทาง วิ่งรับ-ส่ง ระหว่างสถานีขนส่งของจังหวัดกับ
 จังหวัดใกล้เคียง มีจำนวนรถโดยสารรวม 29 คัน จำนวนเที่ยววิ่งวันละ 42 เที่ยว

3) เรือวิ่งระหว่างเทศบาลเมืองกระบี่-เกาะพีพี มีผู้ประกอบ
 การเรือโดยสารหลายบริษัท ทั้งที่เป็นเรือโดยสารขนาดจุ 100-150 คน เรือขนาดเล็กจุ
 ผู้โดยสาร 10-15 คน และเรือเร็ว

4) เรือรับจ้างทั่วไป เป็นเรือขนาดเล็ก (เรือหางยาว)
 จุผู้โดยสารประมาณ 5-10 คน บริการนักท่องเที่ยวกลุ่มย่อยเป็นการบริการที่มีอยู่จำนวนมาก ทั้ง
 ในเขตเทศบาลและแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป

2.4.2 การประปา การให้บริการของน้ำประปาในพื้นที่ศึกษาอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานประปาจังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ทำการประปา ตั้งอยู่ที่ถนนกระบี่ ตำบลปากน้ำอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ ในการผลิตใช้บำบัดจากคลองกระบี่ใหญ่ อยู่ห่างจากโรงกรองน้ำประปา 500 เมตร มีปริมาณน้ำดิบเพียงพอตลอดปี มีกำลังผลิตน้ำจากโรงกรองน้ำประมาณ 7,920 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สามารถให้บริการประชาชนรวมทั้งสิ้นประมาณ 17,302 คน จำนวนผู้ใช้น้ำ 2,999 ราย (สำนักงานประปาจังหวัดกระบี่ : 2533) ครอบคลุมพื้นที่บริการประมาณ 20 ตารางกิโลเมตร ซึ่งครอบคลุมพื้นที่เขตเทศบาลเมืองกระบี่

การขยายตัวของบริการในพื้นที่ศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จากจำนวนผู้ใช้น้ำซึ่งมีอยู่ 2,265 ราย ในปี พ.ศ. 2529 เพิ่มขึ้นเป็น 2,999 รายในปี พ.ศ. 2532 หรือประมาณร้อยละ 8.1 ต่อปี ซึ่งมากกว่าอัตราการขยายตัวของทั้งจังหวัด

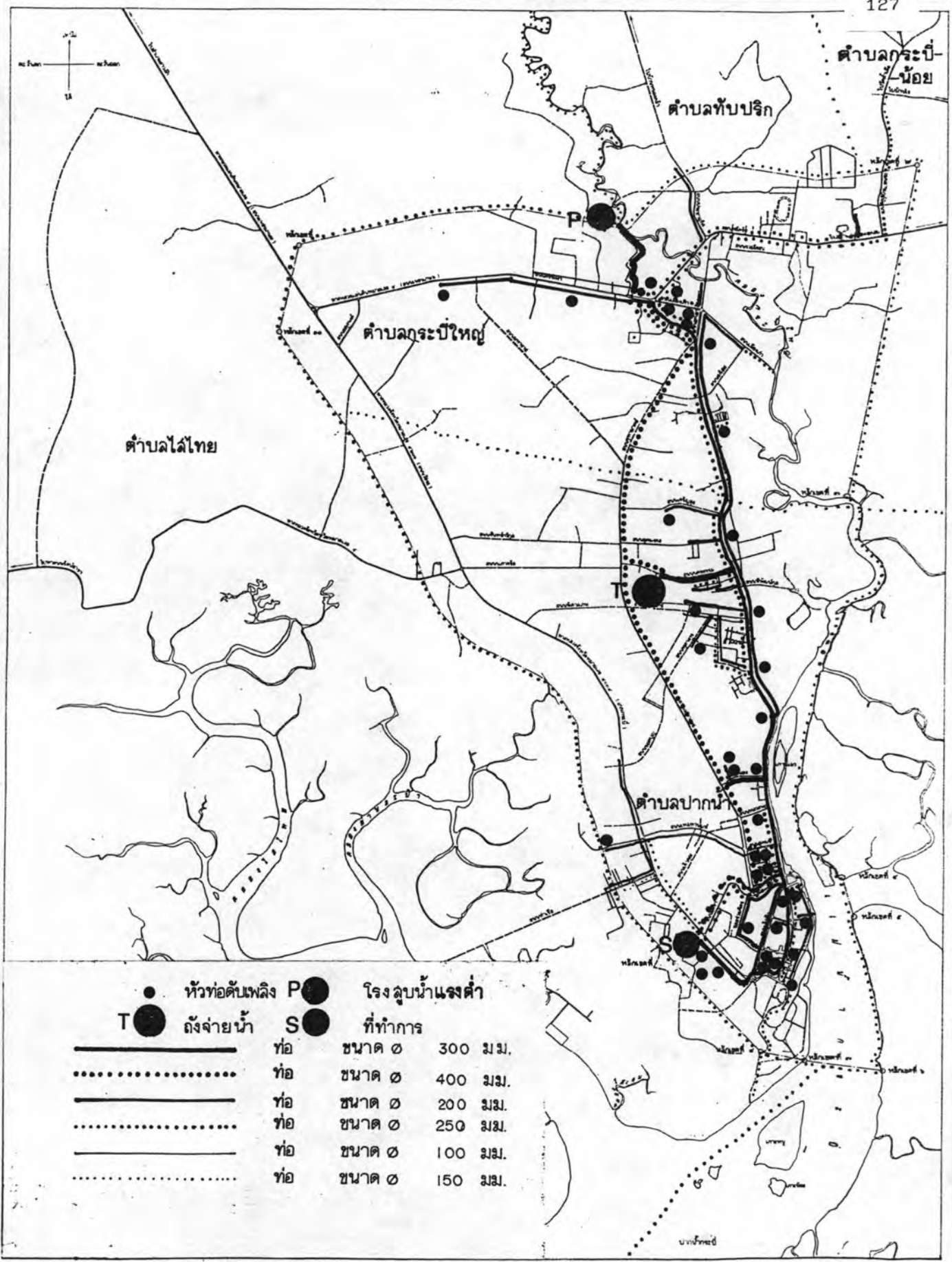
สำหรับแผนการขยายเขตจำหน่ายน้ำปรับปรุงระบบท่อจ่ายน้ำเพื่อลดการสูญเสีย

ก. วางท่อขยายเขตจำหน่ายน้ำ ถนนกระบี่-คลองหิน ตำบลไสไทย (ปากซอยข้าหลวง-อ่าวนางนุช)

ข. ย้ายมาตรวัดน้ำและ เปลี่ยนท่อเมนเข้ามาตรวัดน้ำใหม่ โดยใช้ท่อหน้า (Poly Butylene Pipe) กับผู้ใช้น้ำถนนคงคา ถนนอิสรา ถนนเจ้าฟ้า ถนนอุตรกิจ ถนนหน้าพลพลาและถนน เมืองเก่า โครงการนี้สามารถให้ผู้ใช้น้ำเดิมมีน้ำใช้อย่างทั่วถึงและสะดวกในการใช้บริการ และสามารถลดอัตราการสูญเสียน้ำในระบบจำหน่ายได้ 12%

ค. พัฒนาแหล่งน้ำดิบ จากคลองหนองทะเล และคลองใบสระ ในแผน ระยะปี พ.ศ. 2533-2537 จัดทำเขื่อนน้ำล้น เพื่อกักน้ำในแหล่งน้ำดิบเดิม (คลองกระบี่ใหญ่) และยกระดับน้ำให้สูงขึ้นให้สามารถแก้ปัญหาผลิตน้ำในฤดูแล้งให้มีปริมาณสูงคงที่

สำหรับปัญหาการดำเนินงานส่วนใหญ่เกี่ยวกับการบริการ เช่นปัญหางบประมาณ สำหรับปัญหาคุณภาพ เป็นปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำสะอาด ความขุ่น สี ซึ่งเป็นปัญหาต่อขบวนการผลิต

●	หัวท่อดับเพลิง	P ●	โรงสูบน้ำแรงต่ำ
T ●	ถังจ่ายน้ำ	S ●	ที่ทำการ
—————	ท่อ	ขนาด ๑	300 มม.
.....	ท่อ	ขนาด ๑	400 มม.
—————	ท่อ	ขนาด ๑	200 มม.
.....	ท่อ	ขนาด ๑	250 มม.
—————	ท่อ	ขนาด ๑	100 มม.
.....	ท่อ	ขนาด ๑	150 มม.

การศึกษา
แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แสดง แนวท่อประปา โรงสูบน้ำ และ หัวท่อดับเพลิง

■ มาตรฐาน 1 : 40,000

■ ที่มา : สำนักผังเมือง และการสำรวจ ปี 2533 ■ แผนที่

เหนือ

3.15

ตำบลทับปริก

ตำบลกระเปาะใหญ่

ตำบลไล่ไทย

ตำบลปากน้ำ

- ราง U ขนาด 0.30 ม.
- ราง U ขนาด 0.40 ม.
- ราง U ขนาด 0.50 ม.
- ท่อ □ คัดล. 1.00 x 1.20 ม.
-
- ท่อกลม ขนาด ϕ 0.60 ม.
- ท่อกลม ขนาด ϕ 1.00 ม.

การศึกษาแนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระเปาะ

■ แสดง

แนว, ขนาด, รางและท่อระบายน้ำ

เหนือ

■ มาตราส่วน 1 : 40,000

■ ที่มา : สำนักผังเมือง ปี พ.ศ. 2533

■ แผนที่ 3.16

2.4.3 การไฟฟ้า จังหวัดกระบี่ อยู่ในเขตบริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยมีสถานที่ตั้งอยู่ที่ถนนสุคนธ์ ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ประมาณ 2 ไร่ ซึ่งกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งมีโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าอยู่ที่ตำบลคลองขนาน อำเภอเมือง โดยใช้สายทึนลิกไนท์เป็นเชื้อเพลิง อีกส่วนหนึ่งการไฟฟ้าภูมิภาคผลิตและจำหน่ายเองที่อำเภอเกาะลันตา

การขยายตัวของกาารให้บริการในพื้นที่ มีแนวโน้มสูงขึ้น จากจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในปี พ.ศ. 2529 จำนวน 4,452 ราย เป็น 7,432 ราย ในปี พ.ศ. 2532 หรือประมาณร้อยละ 13 ต่อปี (ผู้ใช้ในพื้นที่อำเภอเมืองกระบี่)

ปัญหาโดยส่วนใหญ่กรณีไฟฟ้าดับ โดยเป็นการดับระยะ 1-2 นาที หรือไฟฟ้าตก ตลอดจนขาดแคลนไฟฟ้าตามแหล่งชุมชน

2.4.4 การสื่อสาร

ก. โทรศัพท์ ในปี พ.ศ. 2533 มีชุมสายโทรศัพท์ ตั้งอยู่ถนนอุตรกิจ อำเภอเมือง มีระบบบริการแบบอัตโนมัติ สามารถให้บริการได้ในเขตเทศบาล จำนวนหมายเลขเต็ม 2,000 หมายเลข จำนวนหมายเลขที่เปิดใช้แบ่งได้เป็นโทรศัพท์สาธารณะ 50 เลขหมาย (รวมทั้งโทรศัพท์ทางไกลสาธารณะ) เปิดใช้แล้ว 1,030 เลขหมาย มีเลขหมายขณะนี้ ประเภทหมายเลขส่วนใหญ่ได้แก่ ประเภทพักอาศัย คือร้อยละ 81 รองลงมาได้แก่ ราชการ และของโทรศัพท์ใช้ทางราชการ ร้อยละ 16 และ 8 ตามลำดับ จำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มเฉลี่ย 200 ราย-ต่อปี สถิติผู้ใช้ 782,366 ครั้งต่อเดือน (ชุมสายโทรศัพท์กระบี่ : 2533)

ปัญหาส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ท่องเที่ยวซึ่งยังขาดการบริการอยู่ ส่วนใหญ่มีเครื่องวิทยุโทรศัพท์ไม่เพียงพอ โดยการขยายการบริการเป็นอีก 2,000 เลขหมายในปี พ.ศ. 2534-2535

ข. ไปรษณีย์โทรเลข (ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข : 2533) ปรากฏว่าสามารถส่งโทรเลขไปยังที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข เปิดให้บริการในจังหวัดกระบี่ คือ ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขกระบี่ อ่าวลึก เหนือคลอง เขาพนม คลองท่อม คลองพน เกาะลันตา ปลายพระยา และที่ทำการไปรษณีย์อนุชาตเอกชนกระบี่ 101 หนองทะเล กระบี่ 102 ไร่ไทย และ 103 เขาคราม

บริการโทรสารเปิดให้บริการ ณ ที่ทำการ และให้เอกชนเข้าใช้ ณ สำนักงานของผู้เข้าใช้ติดต่อได้ทั้งในและนอกประเทศ โดยผ่านสถานีดาวเทียมกระบี่

ค. วิทยุสื่อสาร มีวิทยุสื่อสารของทางราชการใช้สำหรับติดต่อภายในราชการ ส่วนวิทยุกระจายเสียงมีสถานีวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ 1 สถานี มีกำลังส่ง 10 กิโลวัตต์ ตั้งกระจายเสียงในระบบ เอ เอ็ม ความถี่ 549 กิโลเฮิรซ ส่งทุกวัน เริ่มเวลา 08.30-23.00 น. และสถานีวิทยุเพื่อการศึกษา 1 สถานี มีกำลังส่ง 50 กิโลวัตต์ ในระบบ เอ. เอ็ม ความถี่ 963 กิโลเฮิรซ

ง. โทรทัศน์ จังหวัดกระบี่ไม่มีสถานีส่งและถ่ายทอดโทรทัศน์ แต่สามารถรับภาพโทรทัศน์ได้จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 จังหวัดภูเก็ต ช่อง 10 หาดใหญ่ และช่อง 7 สี

จ. หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นไม่มี มีแต่หนังสือพิมพ์มาจากกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง ส่งมาจำหน่าย

2.4.5 การจัดเก็บขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และการระบายน้ำ สถานที่ทิ้งขยะมูลฝอยอยู่ที่ถนนเจริญทรัพย์ ห่างจากเขตเทศบาลประมาณ 4,000 เมตร มีพื้นที่ประมาณ 20 ไร่ มีรถบรรทุกขยะ 3 คัน ปริมาณขยะในเขตเทศบาลวันละประมาณ 65 ลูกบาศก์เมตร ปฏิบัติงานจำนวนคันละ 4 เที่ยวต่อวัน ตั้งแต่เวลา 05.00-16.00 น.

ส่วนระบบระบายน้ำของเมืองกระบี่ ปัจจุบันเป็นระบบรวมคือรับน้ำฝน และน้ำโสโครกรวมในระบบเดียวกัน โดยมีจุดทิ้งน้ำลงคลองกระบี่ใหญ่ และแม่น้ำกระบี่ ลักษณะท่อระบายน้ำส่วนใหญ่เป็นรางรูปตัว U ขนาด 0.30-0.60 เมตร ท่อกลม คสล. ขนาด 0.60-1.00 เมตร และท่อเหลี่ยม คสล. ขนาด 1.00 x 2.00 และ 0.80 x 1.60 เมตร

ส่วนปัญหาด้านน้ำท่วม สาเหตุส่วนใหญ่จากพื้นที่เป็นที่ลุ่ม และน้ำทะเลหนุน น้ำท่วมประมาณ 5 ครั้ง ในเดือนกันยายน สูงประมาณ 30 เซนติเมตร ค่าเสียหายประมาณครั้งละ 10,000 บาท (สำนักงานเทศบาลกระบี่ปี พ.ศ. 2533)

2.4.6 การศึกษา

ก. การศึกษาในระดับจังหวัด การศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดกระบี่มีสถานศึกษาเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษา ซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐบาลและเอกชน

ตำบลทับปรี

ตำบลกระเปาะใหญ่

ตำบลไผ่ไทย

ตำบลปากน้ำ

โรงเรียนศึกษา

การศึกษา
แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองกระเปาะ

■ แสดง

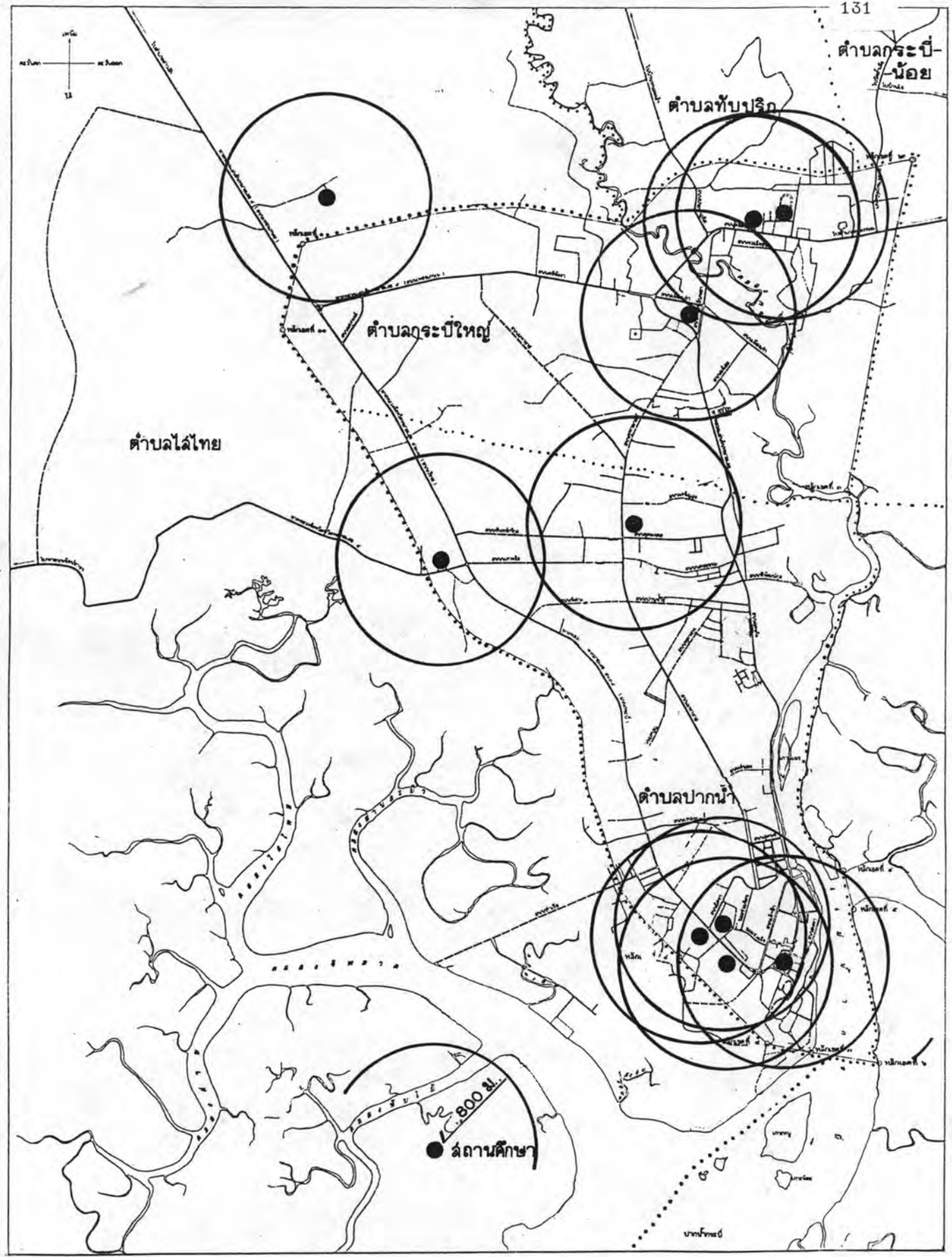
การกระจายตัวของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2533

■ มาตรฐาน 1 : 40,000

■ ที่มา : การสำรวจ

■ แผนที่

3.17

ตารางที่ 3.41 จำนวนโรงเรียน ห้องเรียน นักเรียน และครูสายสามัญ จำแนกตามประเภท
สังกัดของโรงเรียน

	โรงเรียน	ห้องเรียน	สัดส่วนห้องเรียน ต่อนักเรียน	นักเรียน	ครู	สัดส่วนครูต่อ ต่อนักเรียน	
สำนักงานคณะกรรมการ							
การประถมศึกษาแห่งชาติ	2527	230	1,740	1 : 24	41,831	2,254	1 : 18
	2531	239	1,900	1 : 25	47,749	2,380	1 : 20
สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น	2527	3	28	1 : 26	753	38	1 : 19
	2531	3	30	1 : 24	742	40	1 : 18
สำนักงานคณะกรรมการ							
การศึกษาเอกชน	2527	5	102	1 : 35	3,579	138	1 : 25
(สอนศาสนาอิสลาม)	2531	10	123	1 : 33	4,073	150	1 : 27
กรมสามัญศึกษา	2527	12	204	1 : 37	7,636	437	1 : 17
	2531	13	238	1 : 35	8,399	475	1 : 17
สังกัดอื่น ๆ (กรมอาชีว							
ศึกษาและกรมพลศึกษา	2527	3	85	1 : 15	1,346	88	1 : 15
กรมการศึกษานอกโรงเรียน	2531	5	100	1 : 18	1,800	109	1 : 16
รวม							
	2527	250	2,159	1 : 25	55,145	2,955	1 : 18
	2531	270	2,379	1 : 26	62,763	3,154	1 : 19

ที่มา : รายงานการศึกษาและรายงานครู สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ ปี พ.ศ.2527 และ 2531

หมายเหตุ : เกณฑ์มาตรฐาน ระดับมัธยมศึกษา ครู : นักเรียน 1 : 20 ห้องเรียน : นักเรียน 1 : 40
ระดับประถมศึกษา ครู : นักเรียน 1 : 25 ห้องเรียน : นักเรียน 1 : 35

ตารางที่ 3.42 จำนวนนักเรียน ครู ห้องเรียน และอัตราส่วนเฉลี่ยครูต่อนักเรียนและห้องเรียน
ต่อนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา (พื้นที่ศึกษา)

ระดับการ ศึกษา	จำนวน นักเรียน	จำนวน ครู	จำนวน นักเรียน	อัตราส่วน ครู:นร. ห้อง:นร.	มาตรฐานกระทรวงศึกษาธิการ ครู:นร. ห้อง:นร.
ก่อนประถมศึกษา	823	27	25	1:30 1:33	1:15 1:20
ประถมศึกษา	3,801	170	128	1:22 1:30	1:25 1:40
มัธยมต้น	1,832	129	42	1:14 1:44	1:17 1:45
มัธยมปลาย	923	39	24	1:24 1:38	1:15 1:36
ปว.ช.	985	46	27	1:21 1:36	1:20 1:36
ปว.ส.	147	29	6	1:5 1:24	1:20 1:36
รวม	8,511	440	252	1:19 1:34	

ที่มา : กองวิจัย สำนักผังเมือง : 2533

แยกออกได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การศึกษาในระบบโรงเรียน และการศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษาระดับอุดมศึกษาจะอยู่ในเขตอำเภอเมืองกระบี่ ส่วนอำเภออื่น ๆ การศึกษาระดับสูงสุดถึงระดับมัธยมปลาย

จากตารางที่ 3.41 ในปี พ.ศ. 2527 การศึกษาในระบบโรงเรียนมีสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการรวม 250 แห่ง จำนวนห้องเรียน 2,159 จำนวนนักเรียน 55,145 คน และครู 29,955 คน เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2531 มีจำนวนสถานศึกษา 270 โรงเรียน คิดเป็นขนาดการเพิ่มเท่ากับร้อยละ 7.4 นักเรียนและนักศึกษาเพิ่มร้อยละ 12 ครูเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 และจำนวนห้องเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.2 จะเห็นได้ว่าจำนวนต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากข้อมูลแสดงให้เห็นว่า จำนวนครูเพิ่มในสัดส่วนที่ต่อนักเรียน ในระดับมัธยมศึกษาสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และระดับประถมศึกษาสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนโรงเรียนที่สังกัดสำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งกำหนดไว้ 1:25 เล็กน้อย

ข. การศึกษาในพื้นที่ชุมชนศึกษา สถานศึกษามีทั้งหมด 12 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ทั้งหมด เป็นสถานศึกษาของรัฐบาล 10 แห่ง เอกชน 2 แห่ง นักเรียน 8,511 คน หรือประมาณร้อยละ 38.96 ของประชากรในพื้นที่ศึกษา ครู 440 คน ห้องเรียน 252 คน หรือมีพื้นที่การศึกษาทั้งหมด 293.39 ไร่ เฉลี่ยความหนาแน่นของนักเรียน 29 คน ต่อพื้นที่ 1 ไร่ และเฉลี่ยความหนาแน่นของโรงเรียน 1 แห่ง ต่อพื้นที่ 24.45 ไร่

อัตราส่วนครูต่อนักเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 1:19 คน และห้องเรียนต่อนักเรียนเท่ากับ 1: 34 คน จำนวนนักเรียนในระดับการศึกษาต่าง ๆ มีดังนี้

- ระดับก่อนประถมศึกษา 823 คน 9.67%
- ระดับประถมศึกษา 3,801 คน 44.66%
- ระดับมัธยมต้น 1,832 คน 21.53%
- ระดับมัธยมปลาย 923 คน 10.84%
- ระดับประโยควิชาชีพ 985 คน 11.57%
- ระดับประโยควิชาชีพชั้นสูง 147 คน 1.73%

ส่วนภูมิลาเนาของนักเรียนอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 46.49

รองลงมาอยู่นอกเขต ร้อยละ 43.08 และต่างจังหวัด ร้อยละ 10.43

การกระจายตัวของสถาบันการศึกษาจะอยู่ตามถนนสายหลัก โดยเฉพาะถนนอุตรกิจ และถนนเพชรเกษมบางส่วน ปัญหาการจราจรมีปัญหาน้อย ซึ่งมีปัญหาบ้างในช่วงเช้าและเย็น

2.4.7 การสาธารณสุข (สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดกระบี่) ในปี พ.ศ. 2530 จังหวัดกระบี่มีโรงพยาบาล 7 แห่ง เป็นโรงพยาบาลชุมชนสาขา 2 แห่ง คือ อำเภอปลายพระยา และกิ่งอำเภอลำทับ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ อำเภอละ 1 แห่ง (ตารางที่ 3.43)

ในด้านเตียงคนไข้มีจำนวนทั้งหมด 300 เตียง จำนวนแพทย์ 25 คน ทันตแพทย์ 2 คน เภสัชกร 4 คน รวม 31 คน คิดเป็นอัตราส่วนต่อจำนวนประชากรในปี พ.ศ. 2530 ที่มีอยู่ทั้งสิ้น 272,942 คน เท่ากับ 1 เตียงต่อประชากร 909 คน แพทย์ 1 คน ต่อประชากร 8,804 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2528 ซึ่งมีเตียงรับคนไข้ 255 เตียง แพทย์ 23 คน ประชากร 265,794 คน คิดเป็น 1 เตียง ต่อประชากร 1,042 คน และแพทย์ 1 คน ต่อประชากร 11,556 คน พบว่ามีอัตราส่วนดีขึ้น

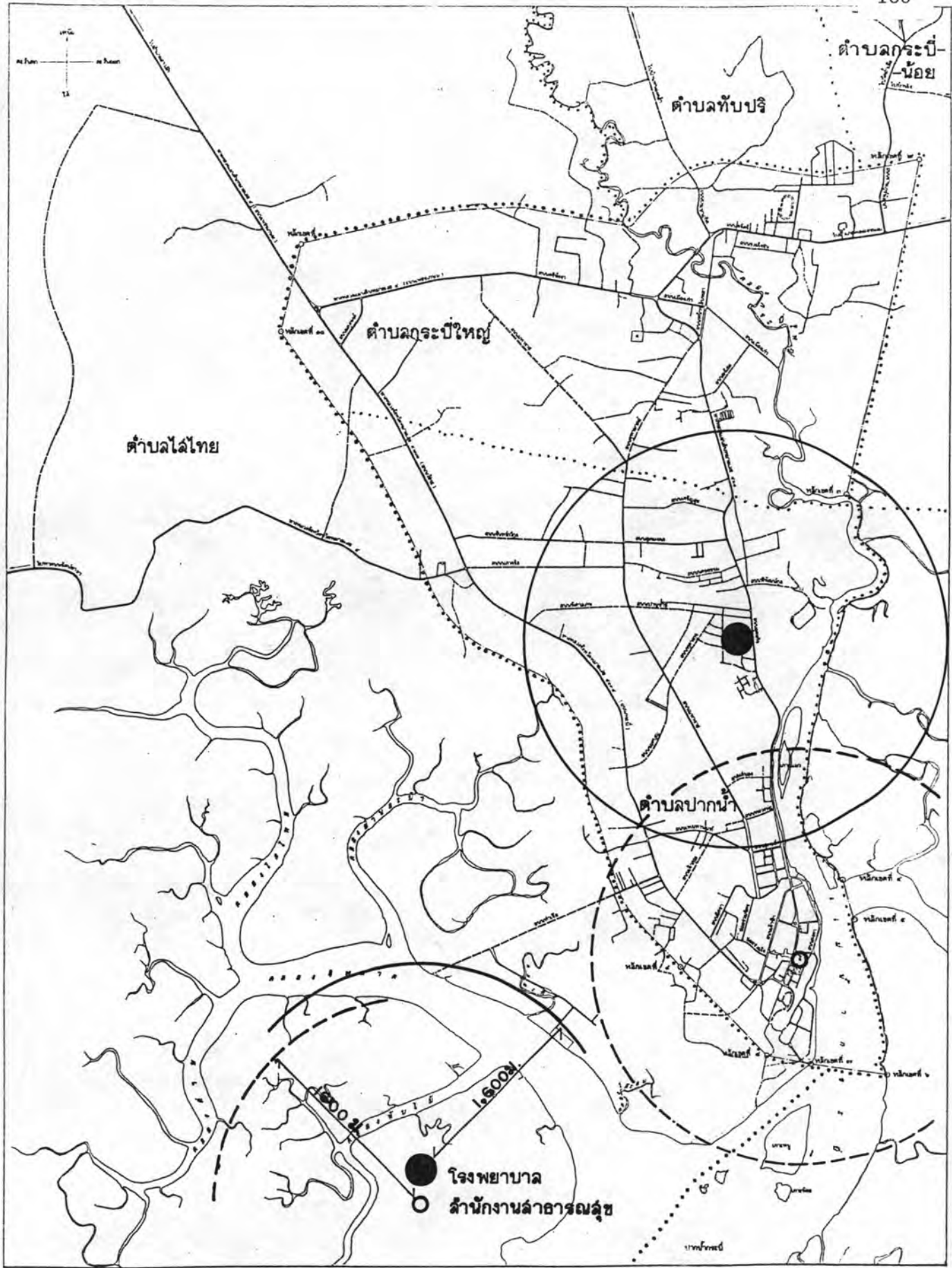
แต่จากการศึกษาของ (กองผังภาค สำนักผังเมือง 2530 : 5-190) ระบุว่า การให้บริการสาธารณสุขในด้านสัดส่วนการให้บริการต่อจำนวนประชากร และการกระจายของบุคลากร รวมทั้งจำนวนเตียง มักจะกระจุกอยู่ในเขตเมือง ส่วนโรงพยาบาลชุมชนระดับอำเภอต่าง ๆ ยังขาดแคลนบุคลากรอยู่มาก ซึ่งบุคลากรที่ประจำอยู่ในพื้นที่ชนบทยังคงรับภาระต่อประชากรจำนวนมากในปัจจุบัน เมื่อเทียบกับเขตเมือง

ส่วนในเขตพื้นที่ศึกษา การให้บริการด้านสาธารณสุข แยกเป็นภาค รัฐบาลและ เอกชนดังนี้

ภาครัฐบาล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 1 แห่ง
โรงพยาบาลกระบี่ 1 แห่ง
ส่วนมาลาเรีย 1 แห่ง

ประกอบด้วยแพทย์ 34 คน พยาบาล 108 คน เตียงคนไข้ 252 เตียง มีอัตราส่วนแพทย์ พยาบาล เตียงคนไข้ ต่อประชากรเท่ากับ 1: 642 คน 1: 202 คน และ 1: 87 คน ตามลำดับ

สำหรับสถิติคนไข้ภายในปี พ.ศ. 2530 มี 14,949 คน ปี พ.ศ. 2531 เพิ่มขึ้นเป็น 15,657 คน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.22 ส่วนคนไข้ภายนอกปี พ.ศ. 2530 มี

การศึกษา
แนวทางการพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แสดง การกระจายตัวของโรงพยาบาล และสำนักงานสาธารณสุข ที่นศึกษา ปี พ.ศ. 2533

■ มาตรฐาน 1 : 40,000

■ ที่มา : การสำรวจ (ธันวาคม 2533)

■ แผนที่

3.18

ตารางที่ 3.43 การแพทย์และสาธารณสุข (โรงพยาบาล คลินิก สถานีอนามัย ฯลฯ) เทศบาลเมืองกระบี่ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ชื่อและสถานที่ตั้ง	เนื้อที่		เนื้อที่บริเวณ		บริเวณ		เจ้าหน้าที่				จำนวนคนไข้ต่อปี				จำนวน	เนื้อที่	
	ใน	นอก	ไร่	งาน	เอก	ส่วนหนึ่ง	ห้อง	แพทย์	พยาบาล	ผู้ช่วย	อื่นๆ	ภายใน	ภายนอก	เตียง			อาคาร
	เขต	เขต		วา ^๒	เทศ	บริเวณ	แถว	บาล	บาล	บาล		พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	พ.ศ.	คนไข้	รวม
					ขึ้น	ตึกแถว						2530	2531	2530	2531		ม. ^๒
1. สภ.สาธารณสุข อ.อุตรกิจ	/				/			8	5	1	52	-	-	9,398	11,167	-	-
2. โรงพยาบาลกระบี่ อ.อุตรกิจ	/		32	3	75	/		25	103	56	44	14,997	15,657	67,655	69,089	252	-
3. หน่วยมาลาเรีย อ.อุตรกิจ	/				18.5			1			9			1,510	3,862		18.5
4. นายแพทย์วินัย อ.เพชรเกษม	/			2			/	1							1,080		38.25
5. คลินิกหมอวีรพงศ์ อ.เพชรเกษม	/				40		/	2	3		2				18,000		14
6. รพ.แพทย์ อ.อุตรกิจ	/			1		/		3	16	6		1,426	2,010	10,950	12,700	25	
7. หมอจรรยา อ.อุตรกิจ	/				12		/	1			3				20,000		24
8. หมอจกสน อ.อุตรกิจ	/				12		/	1							1,800		32
9. ยุพาศลินิก อ.คงคา	/				12.5		/	1							7,000		18.75
10. คลินิกหมอวาทีน อ.อุตรกิจ	/				9	/		1							1,400		9
11. ทันตแพทย์ชวลิต อ.อุตรกิจ	/				12		/	2							2,400		24
12. หมอธีรชัย-ยุพเยาว์ อ.ประชาชื่น	/				12		/	2		1	1				25,000		16
13. หมอยุงยุทธ อ.อุตรกิจ	/				8		/	1			1				10,800		8
14. หมอ เศรษฐ อ.เพชรเกษม	/				12		/				1				2,500	12	
15. บ้านทันตแพทย์ อ.อุตรกิจ	/				8		/	1			1				1,500		
16. สถาบันทันตแพทย์	/				-		/	-			-				-		-
17. ร้านขายยา 11 แห่ง																	

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดกระบี่ : 2523

78,563 คน ปี พ.ศ. 2531 เพิ่มขึ้นเป็น 84,118 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.07 ภาคเอกชนมีคลินิก 13 แห่ง ร้านขายยา 11 แห่ง

ประกอบด้วยแพทย์ 16 คน พยาบาล 19 คน และเตียงคนไข้ 25 เตียง มีอัตราส่วนแพทย์ และเตียงคนไข้ต่อประชากรเท่ากับ 1: 1,365 คน 1: 1,149 คน และ 1: 874 คน ตามลำดับ

สถิติคนไข้ภายในปี พ.ศ. 2530 มี 1,426 คน ในปี พ.ศ. 2531 2,010 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.95 ส่วนคนไข้ภายนอก ปี พ.ศ. 2531 มี 104,220 คน

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนคนไข้ที่เข้ารับบริการของสถานพยาบาลรัฐและเอกชน จะเห็นว่าสถานพยาบาลภาครัฐบาลจะให้บริการคนไข้ภายในได้มากกว่าสถานพยาบาลเอกชน และสถานพยาบาลภาคเอกชนที่ได้ให้บริการคนไข้ภายนอกมากกว่าภาครัฐบาล ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการที่ประชาชนมีความสะดวกในการบริการของเอกชนในการเจ็บป่วยไม่มากนัก

2.4.8 สวัสดิภาพความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชน

ปัจจุบันจังหวัดกระบี่นั้นมีความเคลื่อนไหวของผู้ก่อการร้ายได้ลดลงเป็นอย่างมาก โดยขยายตัวลงสู่พื้นที่ราบ ซึ่งมีความเคลื่อนไหวในลักษณะปรากฏตัวในบางพื้นที่ กลุ่มละประมาณ 3-4 คน ไม่มีการปะทะกับฝ่ายเจ้าหน้าที่ การเคลื่อนไหวของกลุ่ม ผกค. กลุ่มดังกล่าวจะทำในรูปหามวลชน ผูกมิตรกับชาวบ้าน ในขณะเดียวกัน ก็จะมีพฤติกรรมเป็นกลุ่มโจรดำเนินการไปในการเรียกค่าคุ้มครองหรือจับไปเรียกค่าไถ่จากผู้มีผลประโยชน์ในพื้นที่ เช่น เจ้าของกิจการสวนปาล์ม สวนยางพารา แอปเปิ้ล และร่วมกับพวกหรือแนวร่วมทำการแปรรูปไม้หวงห้ามในเขตอิทธิพลของตนออกจำหน่าย ส่วนความเคลื่อนไหวทางด้านการทหารไม่ปรากฏในรูปกองกำลัง

ในเขตพื้นที่อำเภอเมือง (รายงานข้อราชการ จังหวัดกระบี่ 2533 :

33-34) อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธร อำเภอเมืองกระบี่ มีข้าราชการตำรวจจำนวน 101 คน ลูกจ้าง 1 คน เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรในเขตอำเภอเมือง (ปี พ.ศ. 2533 มีประชากรรวม 98,803 คน) คิดเป็นตำรวจ 1 คน ต่อประชากร 978 คน ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานของกรมตำรวจกำหนดไว้ (ตำรวจ 1 คน ต่อประชากร 800 คน) ถึงแม้ว่าจะมีกำลังตำรวจต่ำกว่ามาตรฐาน แต่ผลการดำเนินการก็ได้ปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยเน้นการป้องกันและปราบปราม ซึ่งมีอยู่ 16 แผนงาน จึงสามารถควบคุมอัตราอาชญากรรมของคดีต่าง ๆ ลงได้ ตามเป้าหมายและมีการจับกุมผู้กระทำความผิดได้ดีพอควร

ตารางที่ 3.44 ผลการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมคดี 5 กลุ่ม ของกองกำกับฯ ปี พ.ศ.
2529 ถึงปี พ.ศ.2530

ประเภทความผิด	2529			2530			เปลี่ยน
	เกิด	จับ	ร้อยละ	เกิด	จับ	ร้อยละ	แปลง
1. กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และ สะเทือนขวัญ	143	48	33.56	133	43	32.33	10
2. กลุ่มคดีประทุษร้าย ต่อเพศ ชีวิต และ ร่างกาย	128	82	64.06	141	79	56.02	-13
3. กลุ่มคดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์	282	150	53.19	266	156	58.64	16
4. กลุ่มคดีน่าสนใจ	74	32	43.24	77	23	29.87	-3
5. กลุ่มคดีที่รัฐ เป็น ผู้เสียหาย	415	399	96.14	462	442	95.67	-47
รวม	1,042	711	68.23	1,079	742	68.76	

ที่มา : รายงานข้อราชการ จังหวัดกระบี่ สำนักงานจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ.2531 หน้า 37

ในปี พ.ศ. 2530 มีคดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญเกิด 133 ราย จับกุมได้ 43 ราย (ร้อยละ 32.33) ซึ่งผลจับกุมต่ำที่สุด ได้แก่กลุ่มคดีน่าสนใจ เกิด 77 ราย จับได้ 23 ราย (ร้อยละ 29.87) และกลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย เกิด 462 ราย จับได้ 442 ราย (ร้อยละ 95.67)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน และประเภทของคดีเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2529 และ 2530 (ตารางที่ 3.44) พบว่าส่วนใหญ่เป็นคดีที่เปลี่ยนแปลงดีขึ้น กล่าวคือ คดีต่าง ๆ ลดลง

2.4.9 การดับเพลิง บรรเทาสาธารณภัย อำเภอเมืองกระบี่มีสถานีดับเพลิง 1 แห่ง เป็นของเทศบาลเมืองกระบี่ อยู่ในอาคารของเทศบาลเมือง รับผิดชอบในเขตเทศบาล และพื้นที่ใกล้เคียง มีเจ้าหน้าที่ 15 คน รถดับเพลิง 2 คัน และรถน้ำ 1 คัน สถิติการเกิดเพลิงไหม้มีน้อยมาก แต่ส่วนใหญ่สาเหตุจากเพลิงไหม้ เช่น ไฟไหม้หญ้าแห้งหรือการเผาหญ้า ปัญหาในการปฏิบัติงานที่มีอยู่ได้แก่ การขาดแคลนรถดับเพลิงและอุปกรณ์ ตลอดจนบุคลากรและสถานที่ดับแค้นไม่เพียงพอแก่การปฏิบัติงาน เทศบาลเมืองกระบี่ ปี พ.ศ. 2529-2532)

2.4.10 ตลาดสด ในเขตเทศบาลเมืองมีตลาดสด 2 แห่ง เป็นของเทศบาลทั้งหมด ได้แก่

ตลาดเทศบาล 1 (ตลาดเก่า) ถนนศรีพังงา ตำบลกระบี่ใหญ่ เนื้อที่ประมาณ 0-2-10 ไร่ เป็นตลาดเก่า ปัญหาได้แก่ ที่จอดรถ การจราจรคับคั่ง ลักษณะขาดระเบียบ การเก็บขยะ และการรुक้าทางเดินเท้าของชาวไร่ ปัจจุบันจำนวนแผงต่าง ๆ ได้ย้ายไปที่ตลาดเทศบาล 3

ตลาดเทศบาล 2 ถนนมหาราช ตำบลปากน้ำ เนื้อที่ประมาณ 2-3-60 ไร่ ปัญหาได้แก่ ขาดแคลนที่จอดรถ

2.4.11 โรงฆ่าสัตว์ อยู่ในเขตเทศบาล ดำเนินการโดยเทศบาลเมืองกระบี่ ตั้งอยู่บนอนุตรกิจ ด้านทิศตะวันออกของถนนอนุตรกิจ ตำบลกระบี่ใหญ่ได้ถนนธงไชย มีเนื้อที่ประมาณ 168 ตารางเมตร (พื้นที่อาคาร) พนักงาน 2 คน ห่างจากชุมชน 1 กิโลเมตร

ปัญหาได้แก่ ปัญหาสภาพแวดล้อม เสียงรบกวน กลิ่น ตลอดจนปัญหาด้านอนามัย อนาคตมีโครงการปรับปรุงสภาพ โดยสร้างเตาน้ำมันแทนเตาพื้น

ตำบลกระปี-
น้อย

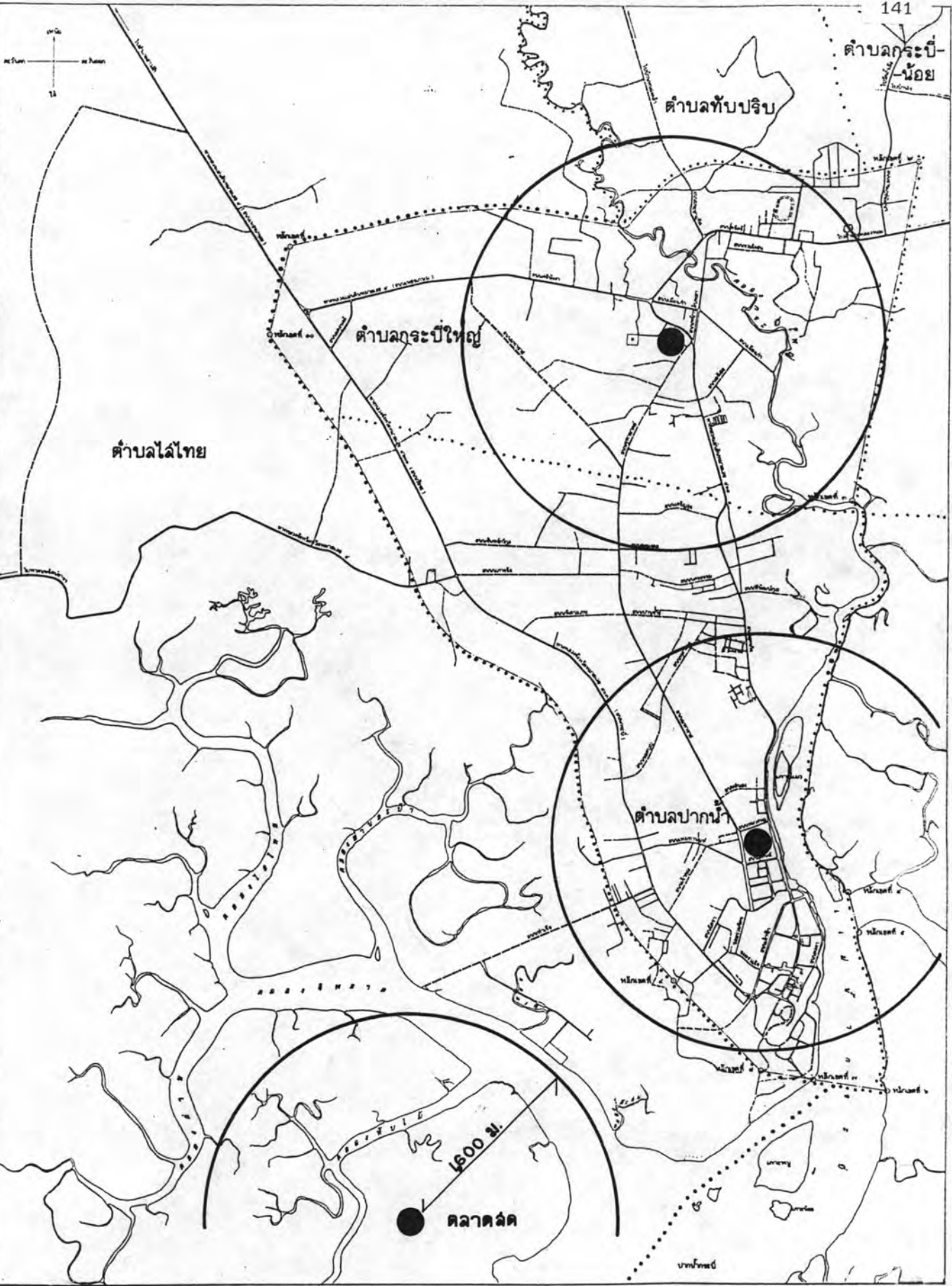
ตำบลทับปริบ

ตำบลกระปีใหญ่

ตำบลไผ่ไทย

ตำบลปากน้ำ

ตลาดสด

การศึกษา
แนวโน้มทางพัฒนาชุมชนเมืองกระปี

■ แสดง การกระจายตัวของตลาดสด ในพื้นที่ศึกษา ปีพ.ศ. 2533

■ มาตราส่วน 1 : 40,000

■ ที่มา : การสำรวจ (ธันวาคม 2533)

■ แผนที่ 3.19

2.4.12 เรือนจำ ในเขตพื้นที่ศึกษามีเรือนจำ 1 แห่ง ตั้งอยู่ภายในเขตเทศบาลเมือง ซึ่งมีโครงการที่จะขยายในอนาคต

2.4.13 ศาสนสถาน ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนศาสนาอิสลาม และอื่น ๆ มีสัดส่วนที่เล็กน้อย ข้อมูลจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกระบี่ มีวัดพุทธอยู่ในเขตเทศบาล 3 แห่ง มัสยิด 2 แห่ง และมูลนิธิ 7 แห่ง

2.4.14 สถานพักผ่อนหย่อนใจ และนันทนาการ ในเขตเทศบาล มีสถานที่พักผ่อนค่อนข้างดีมาก ประกอบด้วย โรงภาพยนตร์ 3 โรง มีสวนสาธารณะ 6 แห่ง พื้นที่รวม 676 ไร่ (มาตรฐานกำหนดเนื้อที่ 1.8 ไร่ ต่อประชากร 1,000 คน ประชากรในเขตเทศบาลปี พ.ศ. 2532 มี 17,811 คน) ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอีก

ส่วนสนามกีฬา มี 2 แห่ง โดยมีพื้นที่รวม 127 ไร่ ประกอบด้วยสนามกีฬาประจำจังหวัด และสนามฟุตบอล

รวมพื้นที่เพื่อการพักผ่อนในเขตเทศบาล มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 803 ไร่ ต่อประชากร 18,311 คน ซึ่งนับว่าเพียงพอ

2.5 นโยบายและโครงการพัฒนา

นโยบายและโครงการพัฒนาจะมีผลกระทบทั้งทางตรง และทางอ้อม การเจริญเติบโตและการพัฒนาของพื้นที่ชุมชนที่ศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในการศึกษานี้ได้พิจารณาถึงนโยบายแผนงาน ตลอดจนโครงการต่าง ๆ ที่สำคัญ และมีความเกี่ยวข้อง โดยพิจารณาใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับชาติ ระดับภาค และระดับท้องถิ่น อันประกอบด้วย

2.5.1 แนวนโยบายหลักในการพัฒนาเมือง ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 6 ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้กำหนดเป้าหมายการกระจายความเจริญออกสู่ภูมิภาคอื่น ๆ เพื่อลดความแออัดในกรุงเทพมหานคร และยังคงได้มีการคัดเลือกพื้นที่ที่มีศักยภาพในการที่จะเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ และในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6 โดยเลือกเอาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ประกอบด้วยจังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศไทยในอนาคต และในขณะเดียวกันยังได้เสนอให้เตรียมการคัดเลือก พื้นที่อื่นนอกเหนือไปจากพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้แก่พื้นที่ภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วยจังหวัดภูเก็ต จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพังงา และจังหวัดกระบี่ และยังคงกำหนด

แผนการพัฒนาพื้นที่ลุ่มทะเลสาบสงขลา พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง และพื้นที่ลุ่มน้ำโกลก เป็นต้น

โครงการต่าง ๆ ที่กล่าวไปแล้ว เป็นการตอบสนองต่อแนวความคิดในการพัฒนาภาคใต้ทั้งสิ้น และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย จึงนำไปสู่กลยุทธ์ในการพัฒนา โดยการคัดเลือกทำเลที่ตั้ง ที่มีศักยภาพในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ และการเสริมสร้างเพิ่มเติมโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจเป็นสิ่งสำคัญ ได้แก่ ถนน ท่าเรือ สนามบิน ไฟฟ้า ประปา และสาธารณูปการอื่น ๆ

โครงการพัฒนา จากแนวนโยบายดังกล่าว ได้กำหนด เป้าหมายพื้นที่พัฒนาเมืองและพื้นที่เฉพาะขึ้น ได้แก่ การพัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญเป็นรูปแบบการพัฒนาภาคใต้นำมาปฏิบัติตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 5-6 ซึ่งเป็นการพัฒนาเมืองหลักของภาคใต้ที่สำคัญ คือ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดสงขลา จะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้ ทำให้เกิดการสร้างงานจากการพัฒนาอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และการบริการ นอกจากนี้จะทำให้ภาคใต้เป็นประตูการค้าที่สำคัญกับนานาชาติ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศในอนาคต จึงทำให้มีโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้น อาทิเช่น ท่าเรือขนส่งสินค้าที่จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสงขลา การพัฒนาเมืองหลักสงขลา-หาดใหญ่ การพัฒนาท่าอากาศยานระหว่างประเทศหาดใหญ่-ภูเก็ต และท่าอากาศยานสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ซึ่งรูปแบบการพัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญ 3 ศูนย์กลางนั้น สามารถจะแผ่ขยายความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมออกไปสู่พื้นที่ภายใน เขตอิทธิพลและเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ให้แก่ประเทศ เป็นการขยายเศรษฐกิจการค้าด้านทะเลอันดามัน ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากกรุงเทพฯ ได้

2.5.2 แนวนโยบายหลักในการพัฒนา เมืองชายฝั่งทะเลภาคใต้ตอนบน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (ฉบับร่าง)

ก. นโยบายหลัก

- ระบบบริการพื้นฐานหลักยังไม่เพียงพอต่อการขยายตัวอย่างรวดเร็วของระบบ เศรษฐกิจของชุมชน เมือง
- การใช้ที่ดินใน เมืองสับสนและไม่คุ้มค่าในเชิง เศรษฐกิจ
- การระดมทุนพัฒนาบริการพื้นฐานของ เมืองยังไม่ได้ผล เท่าที่

- ประสิทธิภาพในการบริหาร
- สังคมเมือง ความยากจนและคุณภาพชีวิต
- ความเสื่อมโทรมทางสภาวะแวดล้อมของเมือง

ข. เป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ จากแนวนโยบายหลักได้กำหนดเป้าหมายพื้นที่กลุ่ม เมืองชายฝั่งทะเล ได้แก่

- พัฒนาศักยภาพของพื้นที่ที่มีโอกาสพัฒนาเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกัน เป็นศูนย์กลางการค้าบริการให้กับพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ชายฝั่งทะเลในระยะต่อไป

ค. แนวนโยบายทางด้านผังเมือง และโครงข่ายบริการพื้นฐาน

- ประสานการลงทุนขยายโครงข่ายบริการพื้นฐานหลัก (น้ำท่วม ประปา จราจร-ขนส่ง และที่อยู่อาศัย) เข้ากับมาตรการทางผังเมืองให้มีอิทธิพลต่อการใช้ที่ดินและชี้ว่าการขยายตัวของเมืองอย่างเป็นระบบ

- พัฒนาระบบคมนาคมทางน้ำและบริการเดินเรือ เชื่อมโยงบริการระหว่างภาคใต้ตอนบนและตอนล่างเพื่อการท่องเที่ยว และการติดต่อกานาชาติ ได้แก่ เส้นทางพญา-สมุย-ภูเก็ต และ มาบตาพุด-สุราษฎร์-ภูเก็ต เป็นต้น

- พัฒนาโครงข่ายถนนระหว่างกระบี่-สุราษฎร์

2.5.3 แนวนโยบายสะพานเศรษฐกิจ LAND BRIDGE (ผังโครงสร้าง

จังหวัดกระบี่ กองผังภาค: 2533 หน้า 1: 21) เป็นรูปแบบการพัฒนาที่เกิดขึ้น เนื่องจากการปรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ในช่วงปลายแผน (พ.ศ. 2533-2534) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นผู้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี ในวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2532 โดยมีสาระที่สำคัญดังนี้ คือ เป็นการเชื่อมโยงกิจกรรมระหว่างฝั่งทะเลตะวันตก และฝั่งทะเลตะวันออกของไทยเข้าด้วยกัน ทั้งนี้จากการสำรวจเบื้องต้นพบว่าบริเวณจังหวัดกระบี่เป็นแหล่งเหมาะสมที่สุดในการสร้างท่าเรือน้ำลึก อันเนื่องจากจังหวัดภูเก็ตไม่ได้เป็นท่าเรือน้ำลึกได้ ดังนั้นท่าเรือน้ำลึกที่จังหวัดกระบี่ซึ่งมีร่องน้ำลึกถึง 20 เมตร (แผนที่ 3.23)

ผลจากปริมาณการค้าระหว่างประเทศที่สูงขึ้น ประกอบกับความคับคั่งของการสัญจรในเส้นทางทางเดินเรือที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ก่อให้เกิดโอกาสที่จะพัฒนาเส้นทางสายใหม่ "สะพานเศรษฐกิจไทย" ซึ่งตัดข้ามภาคใต้ของประเทศ เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระการขนส่งสินค้า

โดยเฉพาะน้ำมันดิบและสินค้ากล่อง ระหว่างยุโรป-ตะวันออกกลาง และตะวันออกไกล ทั้งนี้โดยเส้นทางสายเศรษฐกิจนี้จะย่นระยะทางไปถึงประมาณ 800-2,800 กิโลเมตร สะพานเศรษฐกิจนี้จะเชื่อมโยงทะเลอันดามันที่จังหวัดกระบี่และอ่าวไทยที่จังหวัดขอนแก่น จะเป็นตัวเร่งให้เกิดเขตเศรษฐกิจ องค์ประกอบโครงการพัฒนา ได้แก่

1) พื้นที่บริเวณจังหวัดกระบี่ เป็นสถานีขนส่งขนถ่ายน้ำมันดิบในทะเล ท่าเรือน้ำลึก นิคมอุตสาหกรรม และชุมชนเมืองใหม่

2) สะพานเศรษฐกิจเชื่อมโยง จังหวัดกระบี่-ขอนแก่น เช่น ถนน รถไฟ ท่อส่งของเหลว ก๊าซธรรมชาติ ปิโตรเลียม และน้ำ

อนึ่ง ยังมีโครงการต่อเนื่องอื่น ๆ เช่น โรงกลั่นน้ำมัน ศูนย์จำหน่ายน้ำมัน ผลิตภัณฑ์น้ำมัน และคลังน้ำมัน สำหรับเรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่จากตะวันออกกลาง มายังพื้นที่จังหวัดกระบี่น ที่ยวกลับจะบรรทุกน้ำจืด กลับไปจำหน่ายในตะวันออกกลางด้วย เทคโนโลยีการขนถ่ายน้ำมันและน้ำในเวลาเดียวกัน โดยใช้เยื่อแยกน้ำกับน้ำมัน

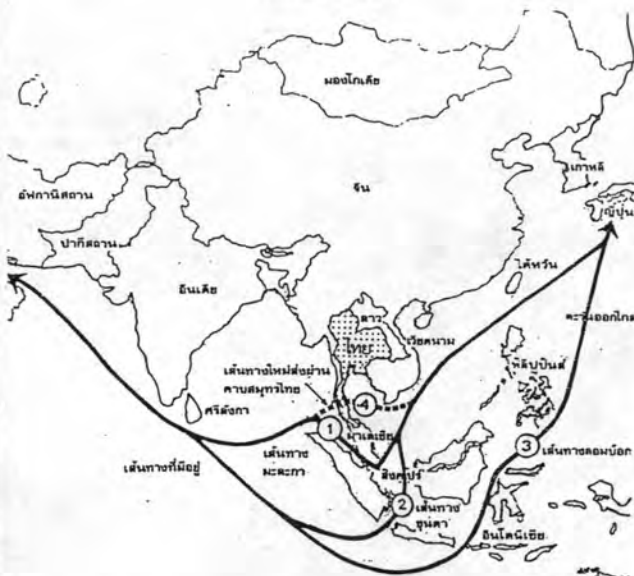
3) การขนถ่ายสินค้ากล่อง (CONTAINER) การแยกและการบรรจุทับห่อสินค้า การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ของระบบการขนถ่าย และขนส่งสินค้ากล่องในโลกปัจจุบันด้วยระบบตู้คอนเทนเนอร์ควบคู่ไปกับระบบการขนส่งร่วม (เรือ-ถนน รถไฟ-เรือ)

4) การพักถ่ายสินค้า โดยการที่ท่าเรือของภูมิภาคนี้ส่วนใหญ่เป็นท่าเรือสำหรับการขนถ่ายสินค้ากอง ดังนั้นบริเวณจังหวัดกระบี่ จึงมีศักยภาพที่จะใช้เป็นศูนย์พักถ่ายสินค้ากองของภูมิภาค เพื่อขนส่งต่อไปแก่ประเทศพัฒนา และประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ

5) การพัฒนาอุตสาหกรรม การที่มีสายเดินเรือนานาชาติมาเทียบท่าเรือควบคู่ไปกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจใหม่ขึ้นที่บริเวณจังหวัดกระบี่และขอนแก่น จะเปิดโอกาสให้ภาคใต้ของประเทศไทยสามารถนำเข้าวัตถุดิบใหม่ และชิ้นส่วนต่าง ๆ มาใช้ในการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ด้านอุตสาหกรรม นอกเหนือจากการแปรรูปพืชผลเกษตรของท้องถิ่น เช่น น้ำมันปาล์ม ยางพารา ผลไม้ และสัตว์น้ำสำหรับอุตสาหกรรมการเกษตรด้วย

6) การค้าระหว่างประเทศ การค้าธุรกิจที่ต่อเนื่องต่าง ๆ จะเปิดพื้นที่บริเวณจังหวัดกระบี่และขอนแก่นในภาคใต้ของประเทศไทย จะกลายเป็นศูนย์กลางทางพาณิชย์ การเงิน และธุรกิจนานาชาติแห่งใหม่ พร้อมด้วยมาตรการสนับสนุนที่เหมาะสมและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

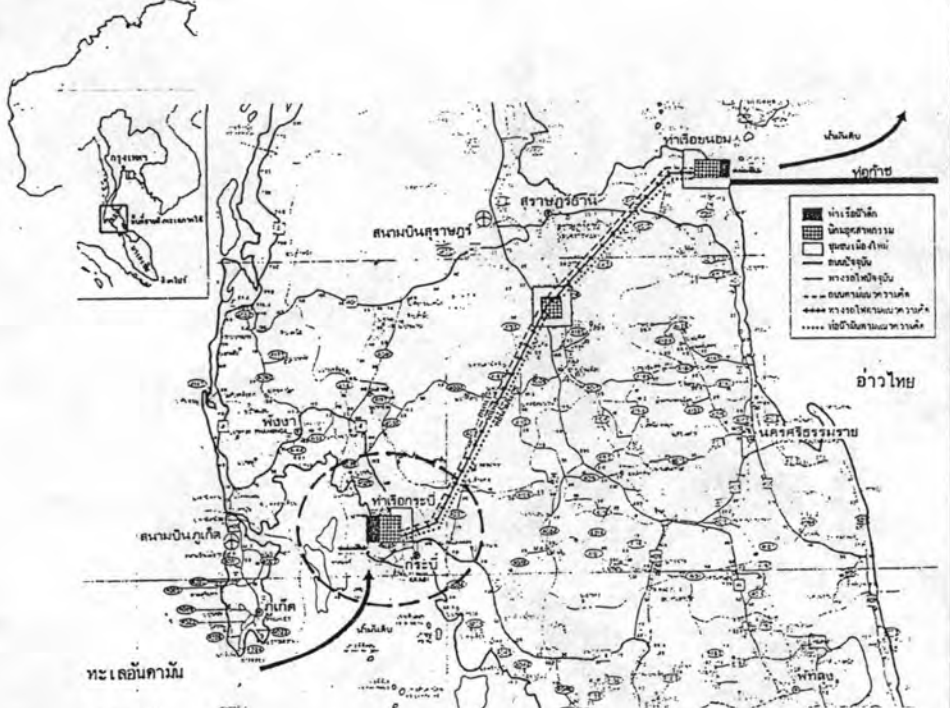
เส้นทางเดินเรือน้ำมัน

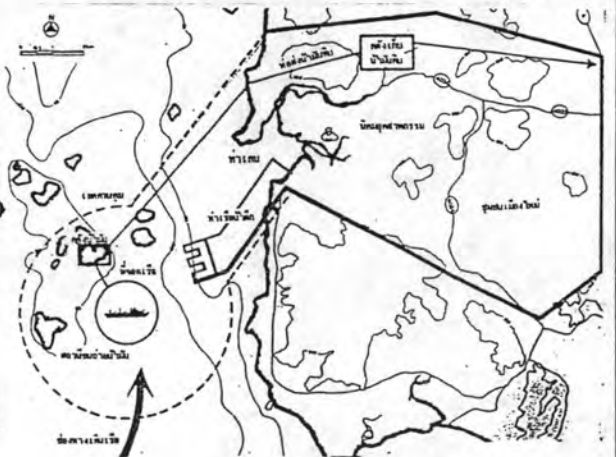
— เส้นทางที่มีอยู่
- - - เส้นทางใหม่

เส้นทาง	ระยะทาง*	ระยะทางทั้งหมด
1 มะละกา	11,205 กม.	83% กม.
2 ชุมตา	12,000 กม.	1,630 กม.
3 โฮมบอร์ก	11,150 กม.	2,700 กม.
4 ประเทศไทยตะวันออก	10,370 กม.	-

* ระยะนอกกลาง - ระยะนอกไกล

พื้นที่โครงการอยู่ในเขตอำเภอ-
เมืองกระบี่

แนวความคิดการพัฒนาพื้นที่บริเวณกระบี่

การศึกษาแนวทางพัฒนาชุมชนเมืองกระบี่

■ แฉ่ง

แนวความคิดในการพัฒนาพื้นที่จังหวัดกระบี่

■ มาตราส่วน

■ ที่มา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ -
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

■ แผนที่

3.20

7) การพัฒนาชุมชนเมือง การเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การค้าและธุรกิจต่าง ๆ จะก่อให้เกิดชุมชนเมืองในบริเวณพื้นที่ปลายสะพาน เศรษฐกิจอันจะนำไปสู่ขบวนการกระจายความเจริญออกจากกรุงเทพฯ สร้างโอกาสการจ้างงาน และช่วยส่งผลต่อเนื่องให้เกิดการกระจายรายได้ด้วย ดังนั้นการวางแผนการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโตของเมืองใหม่ และการพัฒนาอย่างเป็นระเบียบจึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้โดยต้องคำนึงถึงความสมดุลด้านสภาวะสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศน์วิทยาในการวางแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่องในระยะยาว

2.5.4 แนวนโยบายการขุดคลองคอคอดกระ โครงการขุดคลองคอคอดกระ มีความเป็นมาในอดีตของโครงการ มีความคิดมาตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งเป็นแนวความคิดในด้านยุทธศาสตร์ แต่ก็ยังแผงไว้ถึงวัตถุประสงค์ คือการย่นระยะทางในการเดินทาง เช่นกัน และในสมัยต่อมาก็ยังคงมีการพูดถึงโครงการนี้อยู่ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบันได้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อศึกษาโครงการขุดคลองคอคอดกระของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเสนอต่อรัฐบาล และได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการอีก 6 คณะ เพื่อศึกษาผลกระทบในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคงแห่งชาติ ด้านการเมือง ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ด้านการต่างประเทศ ด้านวิศวกรรม และด้านเศรษฐกิจ

2.5.6 แนวนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยว แผนพัฒนาการท่องเที่ยว ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534 ได้กำหนดนโยบายตอบสนองการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เพื่อสนองวัตถุประสงค์ในการช่วยแก้ไขปัญหาการขาดดุลการชำระเงินต่างประเทศ และเป็นฐานเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาคที่จะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรม รวมถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น

1) แนวทางหลัก จากการพิจารณาถึงความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานแหล่งท่องเที่ยวและสภาวะแวดล้อมโดยทั่วไป ตลอดจนตลาดการท่องเที่ยวของภาคใต้ตอนบน พบว่าจังหวัดภูเก็ตมีบทบาทเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวหลัก โดยมีจังหวัดกระบี่เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวรอง ดังนั้นทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ จึงควรเน้นการพัฒนา ทรัพยากร การท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ขึ้นมาเสริมเพื่อ เป็นปัจจัยดึงดูดนักท่องเที่ยว

2) โครงการพัฒนา (กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2527 : 100) แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ทั้งหมด 29 แห่ง สามารถจัด

กลุ่มเพื่อการพัฒนาได้ 3 กลุ่ม ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรายกลุ่ม และเฉพาะแห่งต่าง ๆ เหล่านี้ มีดังนี้

2.1) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี เป็นศูนย์กลางหลักของการท่องเที่ยวของพื้นที่ โดยมีบทบาทเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวชายหาดแบบสงบเงียบ และวัฒนธรรม (Passive Beach Resort and Culture Tourist Center) รองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยมีเกาะพีพีเป็นศูนย์กลางหรือแหล่งท่องเที่ยวหลัก ภายในกลุ่มอุทยานหอย 75 ล้านปี อ่าวพระนาง วัดถ้ำเสือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

2.2) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวธารโบกถรณ์-ถ้ำลอด เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพื่อการศึกษาและพักผ่อน รองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นหลักแบบประเภทมาเช้ากลับเย็น

3) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะลันตา เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายหาดแบบสงบเงียบ และประวัติศาสตร์ (Passive Beach Resort and Historical Tourist) รองรับนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศ โดยมีเกาะลันตาเป็นศูนย์กลาง และแนวทางต่าง ๆ ที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวมีดังนี้

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

- ให้การศึกษา และสนับสนุนการอนุรักษ์สถานที่ที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ให้คงสภาพความสวยงามอยู่ตลอดไป
- บูรณะและปรับปรุงโบราณสถาน และโบราณวัตถุที่ชำรุดทรุดโทรมให้มีสภาพดีขึ้น โดยคงรูปแบบตามลักษณะของเดิมภายใต้การดำเนินงานของกรมศิลปากร และความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- ควรดำเนินการพัฒนา ทานุบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสวยงามตรงคุณค่า สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว
- ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยร่วมมือและประสานงานกันระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดกระบี่กับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมทั้งความร่วมมือของธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชนอีกด้วย

กลุ่ม เพื่อการพัฒนาได้ 3 กลุ่ม ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรายกลุ่ม และ เฉพาะแห่งต่าง ๆ เหล่านี้ มีดังนี้

2.1) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเกาะพีพี เป็นศูนย์กลางหลักของการท่องเที่ยวของพื้นที่ โดยมีบทบาทเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวชายหาดแบบสงบเงียบ และวัฒนธรรม (Passive Beach Resort and Culture Tourist Center) รองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยมีเกาะพีพีเป็นศูนย์กลางหรือแหล่งท่องเที่ยวหลัก ภายในกลุ่มสุสานหอย 75 ล้านปี อ่าวพระนาง วัดถ้ำเสือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

2.2) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวธารโบกธรรม-ถ้ำลอด เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ เพื่อการศึกษาและพักผ่อน รองรับนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นหลักแบบประเภทมาเช้ากลับเย็น

3) กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เกาะลันตา เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายหาดแบบสงบเงียบ และประวัติศาสตร์ (Passive Beach Resort and Historical Tourist) รองรับนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างประเทศ โดยมีเกาะลันตาเป็นศูนย์กลาง และแนวทางต่าง ๆ ที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวมีดังนี้

การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

- ให้การศึกษา และสนับสนุนการอนุรักษ์สถานที่ที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ให้คงสภาพความสวยงามอยู่ตลอดไป
- บูรณะและปรับปรุงโบราณสถาน และโบราณวัตถุที่ชำรุดทรุดโทรมให้มีสภาพดีขึ้น โดยคงรูปแบบตามลักษณะของเดิมภายใต้การดำเนินงานของกรมศิลปากร และความร่วมมือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- ควรดำเนินการพัฒนา ทานุบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสวยงามทรงคุณค่า สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว
- ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยร่วมมือและประสานงานกันระหว่างหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดกระบี่กับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมทั้งความร่วมมือของธุรกิจการท่องเที่ยวภาคเอกชนอีกด้วย

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม โดยเฉพาะทางรถยนต์ให้ได้มาตรฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบาย
- ปรับปรุงและอำนวยความสะดวกในการบริการเกี่ยวกับการคมนาคมขนส่ง เช่นการจัดระบบการจราจร เครื่องหมายสัญญาณจราจร ตลอดจนมาตรการดำเนินงานเพื่อลดความรุนแรงของอุบัติเหตุ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
- ปรับปรุงสนามบินจังหวัดกระบี่ และสนับสนุนการจัดบริการสายการบินระหว่างจังหวัดกระบี่-กรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงให้สามารถติดต่อกันได้อย่างต่อเนื่อง
- ปรับปรุงและสนับสนุนการจัดบริการเส้นทางคมนาคมทางทะเลให้มีความสะดวกและปลอดภัย ในเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดกระบี่-เกาะพีพี-จังหวัดภูเก็ต
- ปรับปรุงและเพิ่มขีดความสามารถในการบริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยวและธุรกิจการท่องเที่ยวให้เพียงพอทั่วถึง

การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก

- ส่งเสริมการลงทุนด้านกิจการโรงแรม ที่พักแรมให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนสถานบริการธุรกิจบันเทิงต่าง ๆ
- ยกกระดับมาตรฐานร้านค้า ร้านอาหารในชุมชนเมืองและบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ทั้งในด้านคุณภาพและราคา ให้ยุติธรรมต่อนักท่องเที่ยวโดยการส่งเสริมการลงทุนภาคเอกชน
- เพิ่มประสิทธิภาพและกำหนดมาตรการป้องกันรักษาความปลอดภัยแก่ชีวิต และทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

การพัฒนากิจกรรมและการประชาสัมพันธ์

- ส่งเสริมการจัดกิจกรรมประกอบการท่องเที่ยว เช่นการจัดกิจกรรมกีฬาทางน้ำ กิจกรรมค่ายพักแรมสำหรับนักท่องเที่ยว นักธรรมชาติวิทยา นิสิต นักศึกษานักเรียนและนักวิชาการ

- ส่งเสริมอุตสาหกรรมหัตถกรรมในครัวเรือน เกี่ยวกับการผลิตของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมืองต่าง ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวซื้อติดตัวกลับบ้าน

- ฟื้นฟู ปรับปรุง ส่งเสริมการจัดเทศบาลงานประเพณีต่าง ๆ ของท้องถิ่น เพื่อสะท้อนให้เห็นขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิม ความสวยงาม ความเป็นอยู่ ความภาคภูมิใจ และกิจกรรมของคนในท้องถิ่น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

2.5.6 แนวนโยบายการพัฒนาชนบท การกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค

ตามแนวนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำเป็นต้องมีการพัฒนาเมืองและชนบทให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศโดยรวม ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาพื้นที่ชนบทควบคู่กันไปกับการพัฒนาเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดกระบี่มีประชากรประมาณร้อยละ 86 เป็นประชากรชนบท ดังนั้นการพัฒนาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่และกระจายรายได้ของประชากร จำเป็นต้องมุ่งเน้นแก้ไขปัญหาในด้านพื้นที่เป็นหลัก ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ ปัญหาหลักของพื้นที่ชนบทในจังหวัดกระบี่ ซึ่งได้กำหนดแนวนโยบายและการพัฒนาได้ดังนี้

1) แนวนโยบาย

1.1) ด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อมุ่งเน้นยกระดับรายได้และความเป็นอยู่ของการเกษตรกรให้ดีขึ้น

1.2) ด้านความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัย

1.3) ด้านการศึกษา

1.4) ด้านการสาธารณสุข

1.5) ด้านอุตสาหกรรม

2) การพัฒนาตามแผนพัฒนาชนบท มีดังนี้

2.1) ด้านการเกษตรและสหกรณ์

- แผนงานส่งเสริมกิจกรรม เช่นพืชไร่ และพืชสวน

- แผนการจัดสรรน้ำ
 - แผนการพัฒนาเพาะ เลี้ยงสัตว์น้ำและประมง
 - แผนงานสถาบัน เกษตร
 - แผนงานปรับปรุงประสิทธิภาพดิน การไ้ใช้ที่ดิน
 - แผนงานวิจัย เศรษฐกิจการ เกษตร
- 2.2) ด้านความสงบ เรียบร้อยและความปลอดภัย
- แผนงานการบริการขั้นพื้นฐาน
 - แผนงานผลิตและพัฒนาอาชีพ
 - แผนงานพัฒนาองค์กรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 2.3) ด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม
- แผนงานการให้ความรู้พื้นฐาน เพื่อการพัฒนา
 - แผนงานจัดการบริการข่าวสารข้อมูล เพื่อสภาพการรู้หนังสือ
 - แผนงานส่งเสริมศาสนาและศิลปวัฒนธรรม
 - แผนงานส่งเสริมสุขภาพ และพลานามัย
 - แผนงานส่งเสริมการพัฒนาอาชีพในชนบท
- 2.4) ด้านสาธารณสุข
- แผนงานเพื่อการระดมทรัพยากร การใช้เทคโนโลยีการคุ้มครองผู้บริโภค
 - แผนงานการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน และโครงสร้างพื้นฐาน
- 2.5) ด้านอุตสาหกรรม
- แผนงานประสานงานในส่วนการพัฒนาแหล่งน้ำกิน ทำการสำรวจ พัฒนาและขุดเจาะน้ำบาดาล
 - แผนงานฝึกอบรมอาชีพในครัวเรือน

2.5.7 แนวนโยบายในการพัฒนาเมืองกระบี่ (สำนักงานเทศบาลเมือง-
กระบี่ 2530-2534: 66-74)

1) แนวนโยบาย แผนพัฒนาเทศบาลเมืองกระบี่ระยะปานกลาง ปี
พ.ศ. 2530-2534 ได้กำหนดแนวนโยบายในการพัฒนาไว้คือ

1.1) ด้านการบริการขั้นพื้นฐาน

- จะปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการทุก
ระบบ
- จะปรับปรุงระบบถนน
- จะปรับปรุงการสัญจรทางอากาศ
- จะปรับปรุงเขื่อนกันดิน

1.2) ด้านเศรษฐกิจ

- จะส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร เพื่อแก้ปัญหา
การว่างงาน
- จะส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- จะส่งเสริมให้มีมาตรการ โดยให้ประชาชนได้รับความ
เป็นธรรมในการซื้อสินค้า และได้รับความ
สะดวกรวดเร็ว

1.3) ด้านสังคม

- จะส่งเสริมความเป็นระเบียบของบ้าน เมือง
- จะส่งเสริมการศึกษาให้ประชาชนมีความรู้ความ
สามารถที่ดี พร้อมทั้งจะประกอบอาชีพ และศึกษาใน
ระดับสูงต่อไป

1.4) ด้านการเมืองและบริหาร

- พัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ
พัฒนาท้องถิ่น

- เร่งรัดและปรับปรุงเทศบาล ให้สามารถบริการประชาชนให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วอย่างสม่ำเสมอ
- จะส่งเสริมให้พนักงานมีขวัญกำลังใจในการทำงาน
- พัฒนาและเพิ่มพูนรายได้ให้แก่เทศบาล

2) วัตถุประสงค์ จากแนวนโยบายดังกล่าว ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนาโดยรวมไว้ดังต่อไปนี้

- 2.1) เพื่อให้มีการบริการ สาธารณูปโภค สาธารณูปการในเขตเทศบาลอย่างดีและทั่วถึง
- 2.2) เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ
- 2.3) เพื่อยกฐานะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ทัดเทียมกัน และส่งเสริมให้มีสถานที่ประกอบการค้าให้เพียงพอต่อการประกอบอาชีพของประชาชน
- 2.4) เพื่อพัฒนาสุขภาพและอนามัยของประชาชนในเขตเมือง โดยการให้การรักษายาบาล และความรู้ด้านสุขศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ตลอดจนจัดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 2.5) เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ดำรงอยู่ต่อไป
- 2.6) เพื่อให้หน่วยงานเทศบาล เป็นหน่วยงานที่ให้บริการแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 บทบาทและหน้าที่ของชุมชน เมืองกระบี่

จากการศึกษาบทบาทของจังหวัดกระบี่ เป็นเมืองหลักในการพัฒนาภาคใต้ตอนบน มีศักยภาพในการที่จะเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของประเทศ มีศักยภาพในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ และเสริมสร้างเพิ่มเติมโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญ และแนวนโยบายในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยจากสภาพทั่วไปของชุมชนเมืองกระบี่ประกอบด้วยบทบาทสำคัญของจังหวัดกระบี่ สามารถสรุปบทบาทและหน้าที่ของชุมชนเมืองกระบี่ อันเป็นปัจจัยในการพิจารณาวางแผนพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชนเมืองกระบี่ในอนาคตดังนี้

2.6.1 การคมนาคมขนส่ง

จากความสำเร็จเปรียบทางด้านทำเลที่ตั้ง ซึ่งอยู่กึ่งกลางของอนุภาค เป็นจุดรวมของเส้นทางคมนาคมทั้งทางรถยนต์และเรือที่สามารถเชื่อมโยงติดต่อกับจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง ตลอดจนภาคใต้ตอนบนและโครงการสะพานเศรษฐกิจ (แผนที่ 3.20) ทำให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางของการขนส่งที่สำคัญ พัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งให้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมแก่ชุมชน

2.6.2 การท่องเที่ยว

จากแผนพัฒนาการท่องเที่ยว (บทที่ 3 หน้า 147) ได้กำหนดเป็นฐานเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาคที่จะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในระบบอุตสาหกรรม รวมถึงการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งในชุมชนเมืองกระบี่จะเป็นศูนย์บริการการท่องเที่ยว และความบันเทิง สำหรับพื้นที่โดยรอบของตัวชุมชน

2.6.3 ด้าน เศรษฐกิจ

กิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัย (Leading Factor) หรือฐานทางด้าน (Economic Base) ของจังหวัดที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจของชุมชนเมืองกระบี่ดังนี้

การค้าและบริการ

การค้าและบริการนับ เป็นปัจจัยและ เป็นฐานทางด้าน เศรษฐกิจของจังหวัดและชุมชน โดยมีชุมชนเมืองกระบี่เป็นศูนย์กลางการค้าและบริการของพื้นที่โดยรอบ เป็นกิจกรรมการบริการค้าปลีก ร้อยละ 54.97 และร้อยละ 28.84 รองลงมาได้แก่ ค้าปลีกและค้าส่ง ร้อยละ 6.58 ค้าปลีก-บริการ, ค้าปลีก-ค้าส่ง บริการ, ค้าส่งบริการ, ค้าส่ง (ร้อยละ 4.55, 2.02, 1.85 และ 1.18 ตามลำดับ) ซึ่งกิจกรรมการค้าและบริการนับว่าเป็นกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชนในการให้บริการแก่ชุมชนและชุมชนโดยรอบ โดยในระยะช่วง 5 ปีหลัง

สำหรับแนวโน้มต่อไปในชุมชนเมือง ก็จะมีกิจการค้าและบริการ จะขยายตัวค่อนข้างสูงต่อไป ทั้งนี้อาจเกิดจากปัจจัยด้านการท่องเที่ยว โครงการทำเรื่อน้ำลึก โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้

การเกษตร

พืชเศรษฐกิจหลักได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา กาแฟ มะพร้าว มะม่วง

หิมพานต์ และโกโก้ ผลผลิตที่ทำรายได้ให้แก่ชุมชนและจังหวัดเป็นเงินประมาณ 1,320 ล้านบาท ซึ่งได้แก่ ปาล์มน้ำมัน รองลงมาได้แก่ ยางพารา 1,198 ล้านบาท (บทที่ 3 หน้า 113)

อุตสาหกรรม

ชุมชนเมืองเป็นที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม จำนวนร้อยละ 77 ของทั้งจังหวัด โรงงานในชุมชนส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดย่อม มีคนงานต่ำกว่า 10 คน ส่วนใหญ่ให้บริการเกี่ยวกับซ่อม เครื่องยนต์และโรงกลึง ซึ่งตลาดในจังหวัดจะสัมพันธ์กับความเป็นศูนย์กลาง การขนส่ง แนวโน้มการขยายตัวสูงพอสมควรในช่วงปี พ.ศ.2524 ถึงปี พ.ศ.2533 ร้อยละ 30 ของโรงงานในเขตชุมชนเมืองกระบี่

2.6.4 การบริหาร

ปัจจุบันชุมชนเมืองเป็นที่ตั้งของส่วนราชการระดับจังหวัดและอำเภอ ทำให้ชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางการบริหารและการปกครองของจังหวัด

2.6.5 การศึกษา

ชุมชนเมืองเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาจำนวนมาก จึงทำให้ชุมชนและพื้นที่โดยรอบเป็นศูนย์กลางการศึกษา

จากการวิเคราะห์ถึงบทบาทหน้าที่ของชุมชนเมืองกระบี่ที่มีประโยชน์ โดยตรงต่อการพิจารณาวางแผนพัฒนาของชุมชนในอนาคต โดยเมื่อแผนพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคใต้บรรลุผล ชุมชนเมืองกระบี่จะเป็นชุมชนที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในทุกด้าน จะทำให้เราได้รับทราบถึงกรอบในการกำหนดแนวนโยบายเพื่อวางแผนในบทต่อไป เพื่อปรับปรุงแก้ไข และกำหนดแนวทางการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพของชุมชนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต